

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, január 19.

17. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10. 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, péntek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

A munka küszöbén

Nagy izgalmak és viharos jelenetek között zajlottak le a szubotici városi autonómia megalkotásának utolsó aktusa is lezárult és most már meg kell kezdődnie a pozitív munkának, amelyet legfőképp a ki-nevezési rendszerből folyó függő-viszony és ideiglenesség akadályozott. Főleg azonban a kérdés, hogy a közgyűlési többség ugyanis minden lépése nyomán fő-villámlo elkeseredett ellenzéki indulatok nem fognak-e olyan izzó at-moszférát teremteni, amelyben az autonómiához fűződő fontos érde-kek is elperzselődhetnek.

Az öngazgatás lényege a többségi elv érvényesülése. Akiké a ma-joritás, azok vannak hivatva arra, hogy az autonómia révén elvégezhető fel-adatak sorrendjét és irányelveit megállapítsák s a kitűzött program végrehajtására megfelelő tisztviselői kart állítsanak össze. Ezzel szemben a kisebbségre az ellenőrzés és kri-tika szerepe hárul. Az oppozíciónak nemcsak módjában áll, hanem kö-telessége is, hogy a hibákra rámu-tasson, a sérelmeket szövétegye és jogorvoslattal éljen minden szabálytalanság vagy törvénytelen-ség ellen. Viszont a többségi hatalmat természetesen korlátok közé szo-rítja az ellenzéki kontroll.

Rendjén van, hogy Szubotica város közgyűlésének ellenzéki pár-tjai résen állnak, bírálják a többség magatartását, kifogásolják egyes ténykedéseit és nem nyugszanak bele semmi olyan módszerbe, amely szerintük káros, helytelen és a jog-rendbe ütközik. Azt az agilitást, amit ezen a téren kifejtettek, senki a szemükre nem veheti, mert nem volnának méltók választóik bizal-mára, ha az erők csoportosulása folytán nekik jutott missziót elha-nyagolnák. Ámde bajos elképzelni, hogy a polgárságnak gyönyörűsége telnek azokban a tumultuózus ak-ciókban, amelyeket az ellenzék a választott képviselőtestület első ülése óta rendszeresen folytat és amelyek a tisztviselőválasztó köz-gyűlésen az urna körül vívott kö-zelharcban csúcsosodtak ki.

Nem kívánunk belebocsátkozni azoknak a gravameneknek taglalá-sába, amelyek ellen olyan tüzes ve-hemenciával tiltakozott a szubotici várospolitikai ellenzéke. A panasz tárgyává tett cselekmények az ille-tékes fórum döntése alá kerülnek és semmi ok sincs arra, hogy a város közvéleménye ennek a döntésnek türelmetlenül elébevigyon. Nem az-ért követelte a Vajdaság éveken át a községi autonómiát, hogy a poli-tikusok szenvedélyei számára a par-lamenti aréna fiókjai nyílnak meg. Már pedig a mérkőzésnek az a stra-tégiája, amely a szubotici választott képviselőtestület tanácskozásain már eddig is megmutatkozott, arra vall, hogy a pártok az országos po-litikának nem a legépeletesebb je-lenségeit klisirozzák a községi élet-ben. Ez a tapasztalat aggodalommal tölt el mindenkit, aki az autonómiá-ban a város annyira visszamaradt fejlődésének lendítőkerekeit látja.

Konfliktus tört ki a kormánypártok között az adóegységesítő bizottság éjszakai ülésén

A demokraták, muzulmánok és szlovén-néppártiak leszavazták a radikálisokat — Spaho helyettes pénzügyminiszter le akart mondani, de elállt szándékától, miután a radikálisok aláírták az adóegységesítő bizottság többségi jelentését — Setyerov Szlávkó benyújtotta a parlamentnek a bizottság je-lentését — Radicsék titokban tárgyalnak a radikálisokkal?

Elvi ellentétek a demokraták és a parasztdemokrata koalíció között

Beogradból jelentik: Az adóegysé-gesítő bizottság kedd éjszakai ülésén egy-részt az ellenzék és a többség, másrészt a radikálisok és a többi kormánypárt közt kitört konfliktus, aminek követke-zésében

Spaho helyettes pénzügyminiszter le akart mondani,

a legnagyobb mértékben lefoglalták szerdán a politikai világ érdeklődését. Mindezek mellett a politikai élet még mindig a demokrata kongresszus hatása alatt áll és nagy figyelemmel kísérik Da-vidovics magatartását, aki

a kongresszus óta szerdán először vette föl az érintkezést az ellen-zék vezéréivel.

A demokrata pártnak a kongresszus után követendő magatartásáról szerdán is élénk megbeszélések és viták folytak. Az ellenzék, amelyet igen kellemesen érin-tett a demokrata kongresszus szinte ellenzéki állásfoglalása a kormánnyal szemben, ennek megfelelően sürgősen kö-veteli a konzekvenciák levonását és el-várja Davidovicstól, hogy azonnal hoz-zalát az új kombináció megteremtéséhez. A demokraták azonban meglehetősen rezerváltan viselkednek és azt mondják, hogy Davidovicsnak időt kell adni, hogy hozzálasson a kongresszustól nyert fel-hatalmazás alapján a demokrata erők egységesítéséhez.

A demokraták és az ellenzéki koa-líció közt e tekintetben elvi ellen-tétek mutatkoznak.

Davidovics ugyanis egy nagy demokrata pártba akarja tömöríteni az összes de-mokrata erőket, az ellenzék viszont de-mokrata blokkot akar az eddigi párt-keretek fenntartásával. Különösen a füg-getlen demokraták féltik pártbelli külön-állásukat, mert attól tartanak, hogy a pártkeretek eltüntetésével politikai jelen-tőségük lecsökkenhetne.

Davidovics tanácskozása Pribicevicscsel és Jovanovics Jovánnal

Davidovics Ljubát szerdán délelőtt meglátogatta Pribicevics Szvetozár és Jovanovics Jován, akik-vel közel két óra hosszat tanácsko-zott.

A tanácskozás után a pártvezérek nem voltak hajlandók nyilatkozni a sajtónak.

Pribicevics csiütörtök este Zagreb-ba utazik Radics Istvánhoz, hogy beszámoljon Davidovicscsal való tárgyalásairól

és megállapítsák további taktikájukat.

A titokzatos Radics

Ami Radicsék magatartását illeti, a cá-folatok ellenére is tartják magukat azok a hírek, hogy

Radicsék a demokraták háta mögött

titkos tárgyalásokat folytatnak a radikálisokkal.

Amikor Vukicsevics miniszterelnök dél-ben kihallgatáson volt Ófelségénél, a beogradi *Novosztá* szerint arra a kérdé-sre, igaz-e, hogy a demokraták kilépnek a kormányból és Radicsék jönnek helyük-be, azt felelte:

— Ez könnyen megtörténhet ve-lük.

A miniszterelnök kijelentését politikai körökben élénken kommentálják.

Az adóegységesítő bizott-ság viharos éjszakai ülése

Az adóegységesítő bizottság kedd éj-szakai ülésén a tisztviselő és munkás-adó letárgyalása után Setyerov Szlávkó elnök a korábban döntésre elhalasztott szakaszoknak, a földadó kulcsának és a parasztházak adómentességének ügyét akarta letárgyalni. Setyerov azt javasol-ta, hogy az egész fejezetről folytassák le a vitát, az ellenzék pedig azt követelte, hogy szakaszonként folytassák le a vi-tát. A többség Setyerov javaslatát fo-gadta el.

Elsimult a konfliktus

Szerdán délelőtt élénk tanácskozások kezdődtek meg az adóegységesítő bizott-ság radikális és demokrata tagjai között. A radikálisok végül belátták, hogy a bi-zottság működésének befejezése nem akadályozza meg a javaslatnak a klub-ban való újbóli letárgyalását.

A bizottság többségi jelentését a radikálisok mind aláírták.

Setyerov Szlávkó a bizottság jelentését délután hat órakor be is terjesztette a parlamentnek. *Sztankovics* Szvetozár földművelésügyi miniszter, aki az adóeg-yesítését állandóan sürgette, amint er-ről tudomást szerzett, azonnal jelentette Vukicsevics miniszterelnöknek. A *parla-ment ülést valószínűleg péntekre vagy szombatira hívják össze.*

Spaho a dolgok ilyen fordulata után elállt lemondási szándékától,

amit be is jelentett Vukicsevics Velja miniszterelnöknek.

Setyerov Szlávkó nyilat-kozata az adókról

Setyerov Szlávkó a bizottság jelenté-sének elkészítése után nyilatkozott az újságíróknak és a következőket mon-dotta:

— Az adóegységesítő javaslatot no-venber 19-ikén nyújtották be a parla-mentben és 28-ikán utalták át a bizott-sághoz. A bizottság december havában a javaslat legnagyobb részét különösebb nehézségek nélkül letárgyalta.

A jövedelmi adóknál azonban nehé-zségek merültek fel.

Az ellenzék erre elhagyta az ülést.

Az ottmaradt többségi képviselők folytat-ták a vitát. A radikálisok tiltakoztak a szakaszok tárgyalása ellen, mert szerin-tük ezeket a pártklubokban kell előbb le-tárgyalni. A demokraták, a muzulmánok és a szlovén néppártiak viszont a vita folytatása mellett voltak és

az erről tartott szavazás alkalmá-val leszavazták a radikálisokat, akikkel együtt szavazott a vissza-tért Radics Pavle és Neudorfer is.

A demokraták, a muzulmánok és a szlo-vén néppárt, valamint *Popovics* Dáka noviszadi képviselő, a szakaszok mellett szavaztak. Ez alkalommal

igen éles összeütközés keletkezett Spaho helyettes pénzügyminiszter és a radikálisok között.

Spaho szemére vetette a radikálisoknak, hogy ők lesznek a felelősek, ha emiatt az adóegységesítés elmarad.

Kijelentette, hogy lemond, mert a kormánytöbbség nem kompakt a legfontosabb kérdésekben.

Az ülés fél tizenkettőkor ért véget.

Erre én a többségi tagok kívánságára levelet intéztem a többségi klubok elnö-keihez azzal a kéréssel, hogy a klubok nyilatkozzanak erről az adónemről. *Ki-zárólag a többség hangulatának köszön-hető, hogy a jövedelmi adó el van te-metve.* A bizottság többsége nem alkal-mas ennek az adónemnek bevezetésére, ami legjobban kiderül a pénzügyi ad-minisztráció működéséből az északi vidé-keken. Nem vezetett bepnünket a gaz-dag emberek védelme, mert nyomban ezután *progresszív adókulcsokat vezet-tünk be a tárgyi adónemeknél.* Minden adónál kétféle adókulcs van, az alapkulcs és a pótkulcs, ami progresszív. Az alap-kulcsok relative kicsinyek, 4—12 száza-lékgig terjednek. A pótkulcs progresszív és 1—14%-ig emelkedik. A földadónál a létminimumot mentesítették ennek a pó-tadónak fizetéséből. Adómentesek lesznek a földművesek háza is. Teljesen megszűnt a rokkantadó és a katonai előfogadó.

— Ami egyes radikális tagoknak a tegnapi szavazását illeti, az nem írá-nyult a javaslat ellen, hanem csak azt követelték, hogy hallgasuk meg a klub-bok véleményét. Én viszont arra az ál-láspontra helyezkedem, hogy a bizottság-nak be kell fejeznie működését és ki kell nyomatnia jelentését. A helyes szöveg nélkül a klubok sem nyerhetnek képet az egyes rendelkezések jelentőségéről. A klubok pedig kimondhatják a végső szót a plénumban való szavazás alkalmával. A pénzügyminiszter helyettese is kije-lentette, hogy szükségesnek tartja a klub-bok meghallgatását és hajlandó figyelem-

be venni az összes jogos kvánságokat. A radikális klubok egyes tagjainak magatartása tehát nem jelenti azt, hogy a javaslat ellen vannak.

— Az ellenzék vádjaira kijelentem, hogy a bizottság munkájának megkezdése óta állandóan előzékeny voltam az ellenzéki kívánságokkal szemben. Ezt az ellenzéki tagok nyilvánosan is megerősítették. Az első időben nem használták ki a házszabályokban biztosított beszédidőt, mert azt hitték, hogy e javaslatból nem lesz semmi. Minél jobban közeledtünk a javaslat végéhez, az ellenzéki beszédek annál hosszabbak lettek, ezért azt hittük, hogy nem fejezhetjük be a vitát a költségvetés tárgyalása előtt. Ezért tértem vissza a házszabályok rendelkezéseire. A bizottság több ízben is jóváhagyta eljárásom, tegnap azonban az ellenzék az én javaslatomat házszabályellenesnek tartotta és az ülést elhagyta, de *Lázlos Voja* és *Neudorler* tovább is ott maradtak. Nem áll tehát, hogy az ellenzék nem volt jelen a tanácskozáson. Nem értem az ellenzék magatartását, hiszen a parlament egyhangulag elfogadta a sürgősséget, sőt előzőleg az ellenzék is terjesztett be sürgősségi javaslatot. Az ellenzék követelte, hogy a jövedelmi adó már 1928 január 1-től megszűnjön, de nem tette lehetővé a javaslat tárgyalását eddig az időpontig. Így nem is volt lehetőség a jövedelmi adó megszüntetése a javaslat törvényerőre emelkedése előtt. Ugy látom, az ellenzék magatartása akadályozta meg, hogy a javaslat minél előbb törvényerőre emelkedjék.

A pénzügyi bizottság elfogadta a földművelésügyi költségvetést

A pénzügyi bizottság szerdán folytatta a földművelési tárca költségvetését. *Paszarićs* horvátparasztpárti a vizügyi bizottság működését bírálta, *Popovics* Gyóka demokrata támadta *Sztankovics* minisztert a szerbiai földművelésügyi bizottság szövevényével szembeni eljárása miatt.

Racics Szima szombori radikális képviselő hangsúlyozta, hogy nálunk agrárállamban a miniszterium a legfontosabb tárcák egyike és nem volna szabad pártszempontból bírálni. Modern mezőgazdaságot kell folytatni, ehhez forgótöke is szükséges és nagy beruházások, amelyekhez az államnak is hozzá kell járulni. Sajnos, a pénzügyi helyzet miatt az állam ezt most nem teheti, ismervén azonban *Sztankovics* Szvetozár miniszter szakértelmét és képességét, bizonyos, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel is mindent meg fog tenni a mezőgazdaság fejlesztésére. Ezért a miniszteriumot támogatni kell politikája keresztülvitelében. A költségvetés végeredményben nem is husz százalékkal nagyobb, hanem harminc százalékkal kisebb a múltévénél, mert azt az ötven milliót, amit a földművelési hitelek céljára beállítottak, ebben az évben még nem lehet investálni a földművelésre. A helyi uradalmat a pénzügyminiszterium hatásköréből a földművelési miniszteriumnak kell átvenni, mintagazdaság, magnemesítő, állati fajnemestő telep céljára, a birtok többi részét pedig fel kellene osztani. Beszélte a cukorgyárak nyereségvágyó politikájáról a répatermelőkkel szemben. A gyárakat arra kell képesíteni, hogy exportra is termeljenek, de most 3.30 dináros vám védi őket a külföldi konkurrencia ellen. A mezőgazdaság beruházási hitelei és forgótökeivel való ellátására nagy külföldi kölcsönt kell felvenni és ezt bizonyosan meg lehet kapni azoknak az országárszereknek, ahol rendezett birtok és telekkönyvi viszonyok vannak, mert ez aranyértékű fedezetet jelent. Az ellenzéknek ama véleményével szemben, hogy a földművelést decentralizálni kell közigazgatási tartományok szerint, helyesebbnek tartaná az országot klimatikus és talajviszonyok szerint mezőgazdasági régiókra osztani és mindenütt a helyi viszonyoknak megfelelő állat- és magnemesítést folytatni.

Az egész Duna-védmű el van hibázva

A délutáni ülésen *Sztankovics* Szvetozár miniszter válaszában kijelentette,

hogy nagyszabású mezőgazdasági politikát csak nagy mezőgazdasági kölcsönök felvétele után lehet kezdeni és azon lesz, hogy ezt a kölcsönt, amelyet másfélmilliórdra tervez, meg is kapja. A parasztság eladósodása ellen a minisztertanácstól felhatalmazást fog kérni, hogy a Nemzeti Banktól nyújtandó hitellel és más eszközökkel segítsen a népen. Szó van arról is, hogy a horvátországi uzsoratorvény hatályát kiterjesszék az egész országra. A vizügyi igazgatóság elleni panaszok nagyjából alaptalanok.

— Ami a dunai árvízkatasztrófák okait illeti, azoknak nem a vizügyi hatóságok mulasztása az oka. Az egész Duna-védmű alapjában el van hibázva. A Dráva torkolatánál hatszáz méterre szűkítették a medret. Különbösen is az egész védgát eredetileg utnak készült és csak később csináltak belőle ideiglenes gátat. Most folyik a munka a gátak megerősítésén, hogy nagyobb árvizek is ellent tudjon állani. Az egész védgát alapvonala is elhibázott, mert állandóan szűkül a Dráva torkolatáig. Az árvíz igazi oka abban volt, hogy a Duna és a Dráva egyszerre áradt. Ilyen esetre volt már példa a Dunamedencében, így többek között 1879-ben, amikor a Tisza és a Maros egyszerre áradtak és ez okozta a híres szegedi árvizet. A gátak javítása most erős tempóban folyik.

Sztankovics miniszter ezután rátért a cukorgyárak kérdésére. Kétségtelen, hogy a cukorgyárak nem törődnek a termelők érdekeivel és a termelők helyzetét csak akkor lehet megjavítani, ha a cukorrépatermelést kifizetőbbé teszik más termelési ágaknál. Erre vonatkozóan az összkormány elé terjeszt javaslatot. A gubóbevételeiről szólva visszatartotta azt a vádat, hogy nem vásárolt Dél-szerbiában gubót tenyészési célokra. A tapasztalat azt mutatja, hogy ennek a gubónak nagyrésze fertőzött és a vajdasági termelők, akiknek száma meghaladja a huszezret, nagy károkat szenvedtek.

Több kisebb jelentőségű kérdés után a földművelési hitelszövetkezetek szövetsége ügyében elhangzott vádakra tért rá és kijelentette, hogy örül, hogy *Popovics* Gyóka interpellációja következtében a parlament beszélhet erről. Itt csak any-

nyit mond, hogy két vezetőség volt, ő az egyiket feloszlatta és ez ellen a bírósághoz fordulhatnak jogorvoslatért.

Több felszólalás után a bizottság elfogadta a miniszterium költségvetését.

A postaügyi miniszterium költségvetése

Ezután áttértek a postaügyi tárca költségvetésének tárgyalására. *Koszlcs* Vljakó postaügyi miniszter expozéjában kiemelte, hogy a költségvetést 475 millióról redukálták 374-re és így 43 millióval kisebb mint a múlt évi. Meg kellett szüntetni a beogradi spliti és cetinjei tartományi postaigazgatóságokat és százhusz postahivatalt, azonkívül törölték a táviró és telefonvonalak javítására előirányzott összegek legnagyobb részét is. A miniszterium bevétele több, mint a kiadása. 1925-ben 96 millió, 1925/26-ban 85, 26/27-ben 107 millió volt a tiszta jövedelem. Hatvan új táviró- és telefonállomást építettek a múlt évben és Noviszadon és Ljubljánán automata telefonközpont létesült. Rövidesen átadják a forgalomnak a zagrebi és maribori automata központot és megkezdik a szarajevói automata központ szerelését. Zagrebban és Podgoricán drótméltküli állomást állítottak föl és most van építés alatt a ljubljánai rádióállomás. Új telefonvonalat építettek Beograd és Szarajevó között és kijavították az összes többi vonalakat. A nemzetközi forgalom javítása céljából telefontávkábeleket fektetnek le. Ha ezek elkészülnek, akkor Jugoszlávia lesz a tranzitáló Nyugat és Kelet között. A kábelvonalak lesznek: Beograd, Ruma, Szubotica, Beograd, Ruma, Maribor, Beograd, Nis, Caribrod, Beograd, Nis, Szaloniki felé. A kábelvonalak első része 400, a második része 300 millióba kerül, ezt a pénzt azonban a kábelgyárak előlegezni fogják 8—10 éves lefizetésre. Zagreb és Beograd között február 15-ikén megindul a légiposta-forgalom. A postatakarék állandóan fejlődik és a múlt évben több fiókot nyitott. Noviszadon új postaépületet építettek és rövidesen megkezdik a beogradi és szkopljeli postapalota építését. A posta és táviró alkalmazottakról most készül a törvény. A költségvetés elfogadását kéri.

Az expozé után *Baszarićs* és *Zserjav* bírálták a költségvetést.

UJAK ÉS RÉGIEK

MILYEN VÁLTOZÁSOKAT ESZKÖZÖLT A VÁROSI KÖZGYÜLÉS A SZUBOTICAI TISZTVISELŐI KARBAN

Szubotica város képviselőtestülete kedden az éjszakába nyúló ülésen választotta meg a városi tisztviselőket. A megválasztott tisztviselők túlnyomó része eddig is a város szolgálatában volt, a tisztviselői állások redukciója folytán azonban huszonhárom tisztviselő maradt állás nélkül. Ezek között van néhány nyugdíjogosult tisztviselő is, java részük azonban csak végkielégítésre jogosult tisztviselő.

A városi házról kimaradt tisztviselők névsora a következő: *Rafajlovics* Milos dr. volt városi főügyész, *Cankovics* Miodrag I. osztályu rendőrkapitány, *Mardesics* Luka dr. palicsi orvos, *Delics* Kálmán irodaigazgató, *Vojnics-Tunics* István árvaszéki ülnök, *Jorgovics* Milán javadalmi hivatali igazgató, *Vojnics-Zelics* András, *Zsivánovics* Jován és *Sityarevics* Emil rendőrfogalmazók, *Dunajev* Tihomir adóellenőr, *Mihalczsics* Zsarkó, *Majszi* Gábor és *Marics* Szlávko javadalmi ellenőrök, *Kuluncsics* Márkó és *Pendzsics* Aleksza irodatisztek, *Vukovics-Lamics* Pál számvizsgáló, *Imrics* Iván javadalmi tiszt, *Szekulics* István, *Katanics* József, *Sztankovics* Péter irnokok, *Vidics* Nikola végrehajtó, *Tadics* Dusan, *Krnajszki-Jovics* Grujó rendőrbiztosok. Ezeket a tisztviselőket és hivatalnokokat a legközelebbi napokban valószínűleg pénteken délelőtt fogják elbocsájtani állásukból. Ezek közül tizen végkielégítést, tizen nyugdíjat kapnak. Háromat végkielégítés nélkül fognak elbocsájtani, mert csak rövid idő óta vannak a város szolgálatában. A végkielégítések több, mint háromszázezer dinárba kerülnek a városnak.

A választási eredmények közül a legnagyobb meglepetést az keltette, hogy dr. *Rafajlovics* Milos főügyész kisebbségben maradt. A többségi blokk több tagja az ellenzék jelöltjére szavazott és így *Rafajlovics* Milos dr. távozik a városházáról. *Rafajlovics* a pártharcok áldozata lett. Korrekt, rendkívül jóindulatú, kiválóan képzett tisztviselő volt, akinek távozásával érzékeny veszteség éri a szubotikai közigazgatást.

A kimaradtak között van még *Cankovics* Miodrag elsőosztályu rendőrkapitány. *Cankovics* két évet töltött a szubotikai rendőrség szolgálatában. Ezalatt korrekt, jó tisztviselőnek bizonyult, aki értékes szolgálatokat tett a rendőrség politikai osztályán és talán éppen ezen az exponált helyen való erélyes munkálkodása okozta, hogy nem tudott népszerűsége szert tenni, aminek viszont mostani távozása a következménye. *Zsivánovics* Jován és *Sityarevics* Emil a létszámcsoökkentés áldozatai, míg *Jorgovics* Milánt és *Delics* Kálmánt, akik különben képzett, jó tisztviselők, exponált politikai szereplésük miatt nem választották meg.

A megválasztott tisztviselők között csak néhányan vannak, akik eddig nem voltak városi hivatalnokok. Dr. *Ognjanov* Szvetozár volt ugyan rövid ideig városi ügyész, de még a kinevezési rendszer idején felmentették állásától. Igen képzett jogász, egyébként egyike Jugoszlávia legkiválóbb sakkozójának. Dr. *Nagy* Ödön városi ügyész, a magyar párt elnöke és tartománygyűlési képviselő. Köztisztviselői pályán eddig nem működött, azonban kiváló képességei és

szervező ereje, amelynek politikai téren számos tanujelét adta, bizonyára a városnak is értékes szolgálatokat fognak tenni. Új ember a városházán *Kuntics* Márkó dr. árvaszéki ülnök is, aki a szubotikai jogi fakultáción diplomát nyert és a szegedi egyetemen avatták államtudományi doktorrá. Fialat ember, aki eddig még nem töltött be tisztviselői állást. Dr. *Evetovics* Mátyás egy év előtt alpolgármester volt és most a leánygimnáziumi igazgatói állást cserélte fel a javadalmi hivatali főnökséggel. Rendkívül agilis, nagy munkabíró tisztviselő, akivel értékes erőt nyert a szubotical közigazgatás.

Gombos Antalt a nyugdíjazott tisztviselők közül választották meg, az imperiumváltozás előtt egyike volt a város legkitűnőbb tisztviselőinek. *Szenderovics* Gyula közigyám néhány év előtt, mint városi pénztári ellenőr végzett értékes tisztviselői munkát. *Létmányi* József javadalmi tiszt pedig régebben irnok volt a városházán.

Teljesen új emberek *Kosztolányi* Árpád dr. ludasi orvos, *Szegő* József másodosztályu adóosztály és *Ozorák* Béla joghallgató, akít rendőrbiztosnak választottak meg.

Nagy Ödön helyett a magyar párt listáján sorrendben következő *Havas* Károly lapszerkesztő lesz a városi képviselőtestület tagja, míg *Evetovics* Mátyás dr. helyett a radikális párt hoz be egy új képviselőt a közgyűlésbe.

A tisztviselők megválasztása után most megtörténik a tisztviselők csoportosítása és meghatározzák minden tisztviselő munkakörét. *Sztipics* Károly dr. polgármester, mint értesülünk, példás fegyelmet szándékozik teremteni a városházán.

Ugyancsak most kerül sor a pénzügyi és a gazdasági osztály egyesítésére is, amelynek vezetője dr. *Hoffmann* Károly jelenlegi gazdasági tanácsnok lesz. Ezenkívül katonai tanácsnoki állást kreálnak. A katonai ügyosztályt eddig a helyettes-polgármester vezette, de miután ez az állás megszűnt, katonai tanácsnoki állást fognak szervezni, amelynek vezetőjévé *Polyakovics* József jelenlegi pénzügyi tanácsnokot teszik meg.

A rendőrségen szintén nagy változások lesznek. *Momirovics* Vljakó dr. főkapitány a rendőrséget teljesen modern alapokra fogja fektetni, átszervezik a hejelentőhivatalt és statisztikai ügyosztályt létesít, ami pótolhatatlan egy nagy város közigazgatásában.

A keddi közgyűlésen egyébként a késő esti órákban az eddig közöltek kivül — még a következő tisztviselőket választották meg:

Végrehajtóknak: *Dulics* Lajos és *Szenderovics* István, városi születésűeknek: *Nyolcas* Istvánné, *Zvekan* Istvánné, *Juhász* Istvánné, *Hegeđus* Karolina, *Merkovics* Vita, *Plavcsics* Ferencné, *Lukács* Istvánné, *Szivics* Máténé, *Mészáros* Verona, *Réti* Andrásné, *Mirics* Mária és *Sztantics* Péterné. Városi gazdának: *Sztipics* Pétert választották meg egyhangulag.

A választások után *Sztipics* Károly dr. polgármester megeskette a jelenlevő megválasztott tisztviselőket. *Vukics* Ferenc jegyző, *Hoffmann* Károly dr. és *Polyakovics* József tanácsnokok, dr. *Ognjanov* Szvetozár főügyész és dr. *Nagy* Ödön városi ügyész, azonkívül dr. *Evetovics* Mátyás, *Vidakovics* Iván, *Jaramazovics* Kálmán, *Mamuzsics* Antal, *Rieger* Dezső, *Crnkovics* Antal, *Necrics* Iván, *Romics* Benő és *Kuluncsics* András tették le a hivatali esküt.

A vezető

RÁDIÓ-
lámpa
Kremenezky

Minden célnak legjobban megfelelő típus!

Kapható minden rádióüzletben. Főlerakat:

KONRATH D. D Subotica

Botrányba fult a petrovoszelői közgyűlés Vihar Iskruljev Tosó jegyző- sége körül

Petrovoszelőről jelentik: Petrovoszelői képviselőtestülete hétfőn délután ülést tartott, amely rendkívül viharos lefolyású volt és az ellenzék erőyes magatartása miatt a tárgysorozatot nem is sikerült letárgyalni, hanem az ülés folytatását el kellett halasztani. A közgyűlésen megjelent Jankulov Szlavkó sztaribecseji főszolgabíró is, aki beiktatta hivatalába az új előljáróságot.

Az ülést Bugarszki Peró bíró nyitotta meg, majd Iskruljev Tosó jegyző ismertette a közigazgatási bíróság végzését, amellyel elutasítja a munkáspárti mandátumok ellen benyújtott felelőszöveget, egyben bejelentette, hogy a tartományi főispán megerősítette állásában a megválasztott előljáróságot. Ezután az előljárók helyére bekerült öt új képviselőtestületi tag letette az esküt. Az eskütétel után rátértek a jegyzőválasztás kérdésére. Iskruljev jegyző elhagyta az ülést és a jegyzőkönny vezetését Vlaszkalin Nebojsza aljegyző vette át.

Maritcki Szávó független demokratapárti Iskruljev távozása után indítványozza, hogy irjanak ki pályázatot a jegyzői állásra. Sіндеles István munkáspárti képviselő ismertette Iskruljev Tosó főjegyző érdemeit és kérte, hogy ne irjanak ki pályázatot, hanem erősítsék meg állásában Iskruljevet. Viskovics Péter, a radikális párt elnöke magáévá tette Sіндеles indítványát és kérte az elnököt, hogy rendeljen el szavazást.

Az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, amire kitört a vihar. A hallgatósággal zsufolásig megtelt teremben őriási lármát keletkezett. Az ellenzéki tagok az asztalt verve tiltakoztak a szavazás ellen.

Lukács Vilmos ellenzéki kérdést intézett az elnökhöz, hogy dr. Stiefelmayer Ádám községi orvos miért nem kapott meghívót és miért van jelen dr. Lambrin Mirkó orvos, amikor az nem képviselő. Vlaszkalin aljegyző kijelentette, hogy dr. Lambrin csak mint hallgató vesz részt az ülésen. Az ellenzék azonban továbbra is zajongott és a helyzet olyan kritikussá vált, hogy rendőrséget kellett hívni a rend helyreállítására. A rendőrök látára még hevesebbé vált a vihar, amelyben nagy szerepet játszott a hallgatóság is, mire az elnök előbb megkísérelte kiüríteni a termet, majd amikor az ellenzék ez ellen tiltakozott, berekesztette az ülést.

Rablógyilkosság vagy baleset?

Budapesten titokzatos módon támadt tűz megölt egy uriaszont

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség szerda reggel óta egy rejtélyesnek látszó ügyben folytat nyomozást. Szerdán reggel a József-utca 14. számú ház egyik elsőemeleti lakásából sürtő füstöt láttak kitérni. A eselődésig felhívta a házat és a házban lakó dr. Halmos László orvos, a fojtó füsttel teli szobákban keresztül berobant a hálószobába, ahol a padlón fekvő holtan találta Szentiványi Farkas eszterai és királyi kamarás, földbírtokos özvegyét. Az orvos pillanatok alatt maga is rosszul lett a fojtó füsttől, de még volt anynyi ereje, hogy kifamolyogjon az előszobába, ahol eszméletlenül esett össze.

Időközben odaértek a mentők és a tűzoltók, majd megjelent a rendőri bizottság is, amely megállapította, hogy a szűk és ablak nélküli hálószoba berendezése majdnem teljesen elégett, a padló is kigyulladt és azon majdnem teljesen meztelenül feküdt holtan az idős uriaszony, körülötte pedig megszenesedett butoradarok és megégett ruhafoszlányok hevertek.

A padlón elszórva ékszerdarabokat találtak és ebből; valamint más körülményekből arra következtetett a rendőrség, hogy esetleg rablógyilkosság történt. Később azonban megtalálták a szerencsétlen asszony minden ékszerét és otthon

őrzött készpénzét és ebből; valamint az uriaszony személyzetének és fiának kihallgatásából a rendőrség mégis másként konstruálta a történeteket. A feltevés az, hogy Szentiványiné, aki Abbaziába akart utazni, ékszerdobozát az ágyban vizsgálta. Eközben elgurulhatott egy ékszerdarab, amit az asszony valószí-

nüleg gyufával keresett. A gyufa parázsra leeshetett az ágy mellett álló brokáttal bevont székre, amitől a brokát és az alatta lévő lőszőr- és afriketét is tüzet fogott. Szentiványiné ezt bizonyára nem vette észre, hanem lefeküdt és a tűz a levegőtlen szobában lappangva éghetett. Valószínűleg a fojtó füstre

ébredt fel a szerencsétlen asszony, de már nem tudott kimenekülni, hanem eszméletét veszítette és megfulladt, később pedig az elharapodzó lángok össze is égették.

Bár valószínű, hogy ez a feltevés helytálló, a rendőrség az ügyben mégis tovább folytatja a nyomozást.

A román diákság terrorizálja a kormányt

Megkezdődött Jassyban a zavargó diákok bünpörének tárgyalása — A kolozsvári hadbíróóság eljárást indított csaknem valamennyi erdélyi magyar lap ellen

Bukarestből jelentik: A jassyi törvényszéken szerdán kezdődött a december végi diákzavargások folyamán letartóztatott hat diák bünpörének tárgyalása. A tárgyalás iránt a diákság körében egész Romániában óriási érdeklődés nyilvánul meg és

a román diákság nagy tömegekben öszönlötte el Jassyt,

hogy végighallgassa a pör tárgyalását. A hatóságok az esetleges rendezavarások megállítására széleskörű intézkedéseket tettek és

megerősítették a jassy-i helyőrséget.

Brailából és Galacból egy-egy század csendőrség érkezett Jassyba, a törvényszék épületét katonai kordon őrzi és az utcákon éjjel-nappal lovasjárőrök cirkálnak. A törvényszék elnöke úgy rendelkezett, hogy csak a tanuként megidéztet harminc diák bocsátható be a törvényszék épületébe. A hat vádlott védelmét Cuza professzor és öt másik ismert antiszemita vezér vállalta.

A vádlott diákok a szerdai tárgyaláson tagadták a terhükre rótt bűncselekményt és úgy vallottak, hogy véletlenül sodródtak a tömegbe, amely a jassyi zsinagógát lerombolta. Ezzel

szemben a kihallgatott rendőrtisztviselők súlyosan terhelő vallomást tettek a diákok ellen. Az ítélet kihirdetésére valószínűleg a késő éjjei órákban kerül sor.

Mint Kolozsvárról jelentik, a kolozsvári hatodik hadtest hadbíróósága vizsgálati fogságba helyezte dr. Cotrus román író, volt nagyváradi jogakadémiai tanárt,

akivel szemben az a gyanu merült fel, hogy résztvett a nagyváradi diáküntetésekben és egyik előidézője volt a rombolásoknak.

A kolozsvári haditörvényszék esütörtökön kezdi meg az erdélyi zavargásokból folyó egyik legérdekesebb bünpör tárgyalását. A vádlottak Diaconescu és Gergely, a kolozsvári egyetem két hallgatója, akik ellen az a vád, hogy ők támadták meg Nagyváradon Vaiszlovics Emil szállótulajdonost, akit törökkel és botokkal súlyosan megsebesítettek.

Vaiszlovics már annyira felgyógyult, hogy a esütörtöki tárgyaláson mint sértett személyesen részt fog venni.

A pör iránt főleg a kolozsvári és nagyváradi magyarság mutat nagy érdeklődést.

Az erdélyi magyarság körében nagy elkeseredéssel tárgyalják, hogy a kolozsvári hadbíróóság sajtó útján elkövetett rágalmozás miatt pert indított ugyszólván minden erdélyi magyar lap ellen.

azon a címen, hogy ezek a lapok pártoskodással vádolták a haditörvényszéket és azt írták, hogy a legutóbbi diákpörök során csak zsidókat és magyarokat ítétek el, amint előre látható is volt, hogy a zavargások bünbakjait a nemzeti kisebbségek soraiban fogják keresni.

Nagy feltűnést kelt, hogy a bukaresti szélső nacionalisták új lapjában, a Curierulban

Laurescu, a bukaresti diákszövetség elnöke feltűnő vezércikkben fenyegeti a kormányt arra az esetre, ha nem hagy fel a diákok üldözésével.

A kihívó hangú cikk azzal a fenyegetéssel fejeződik be, hogyha tovább is elítélnék diákokat és az elfogottakat nem bocsájtják szabadon, akkor

a diákság végezni fog ellenségeivel

és olyat fog eszelekedni, ami emlékeztet marad sokáig Románia történetében.

A jugoszláviai román kisebbség vezetője nyilatkozik a jugoszláv-román iskolai egyezményről

Pasics Nikola és Take Jonescu 1921-ben határozták el, hogy a két állam konvenciót köt — A megegyezés még nem lépett életbe

Vrsacról jelentik: A jugoszláv belpolitikai életben nagy port vert föl a Jugoszlávia és Románia között létrejött iskolai egyezmény, amely miatt Pribicevics Szevetozár a pénzügyi bizottság ülésén éles támadást is intézett a kormány ellen, kijelentvén, hogy a jugoszláv-román iskolai egyezmény az ország iskolai törvényhozásának szuverenitását korlátozza.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste Vrsacon Oprea Traján főesperest, a jugoszláviai román kisebbség egyik vezetőjét, aki az iskolaegyezményről a következő nyilatkozatot tette: — Hét esztendeje elmúlt, hogy Jugoszlávia és Románia között megindultak a tárgyalások egy iskolai konvenció létrehozása érdekében. 1921. évben, amikor létrejött a kisanant,

Pasics Nikola és Take Jonescu abban állapodtak meg, hogy a két állam között a reciprocitás alapján rendezik az iskolai, egyházi és gondnoksági kérdéseket.

A megállapodás alapján úgy a beogradi, mint a bukaresti kormány egy vegyes bizottság kiküldését határozta el, amelyben mindkét állam miniszterelnöke, külügy, közoktatásügyi és vallásügyi minisztériuma képviseltette magát. Mi kérjük, hogy az egyház is kapjon képviselőt és mindkét ország részéről a metropolita delegátusa is vegyen részt a tárgyalásokon, mert nem tartottuk igazságosnak azt, hogy róltunk nélkülünk döntsenek, az egyház azonban csak 1927-ben képviseltette magát a tárgyalásokon.

— A vegyes bizottság 1922. október 3-án Beogradban ült össze és hét napi

tárgyalás után eredménytelenül szétoszlott, 1923-ban ugyanez történt Temesváron is.

— Az elmúlt év tavaszán dr. Perics Ninkó akkori külügyminiszter azt indítványozta Emandi beogradi meghatalmazott román miniszternek, hogy

konvenció helyett csak egyezményt kössön a két állam.

Ebben az irányban létre is jött a megállapodás. Jugoszlávia részéről dr. Marinkovics Voja külügyminiszter, Románia részéről pedig Emandi beogradi román követ a múlt év augusztus 17-én Blédben aláírták a két ország között létrejött iskolai egyezményt, az egyházi és gondnoksági kérdésekben pedig elhatározták, hogy később fognak dönteni.

A két ország kormánya között tervezett konvenció helyett tehát a két állam külügyminisztere között megegyezést.

A megegyezés létrejött és erről hivatalosan értesítették a jugoszláviai román egyházi köröket is. Ezzel egyidejűleg megtették a szükséges lépéseket a megegyezés 13. pontjában feltüntetett iskolaszék összehívása érdekében. A bánáti román papokat a főszolgabírók, a tanítókat pedig a tanfelügyelők november 17-ikére Alibunárra értekezletre hívták össze és ezen a gyűlésen kellett volna az iskolaszék öt tagját megválasztani. November 14-ikén azonban értesítették minket, hogy a gyűlést közbejött akadályok miatt nem lehet megtartani. Azóta nem történt semmi és mi mindennap várjuk, hogy mikor hívják össze a gyűlést, amelynek feladata volna az iskolaszék tagjainak megválasztása, a két ország külügyminisztériuma között létre-

jött megegyezés azonban mindeztideig még nem lépett életbe és a szükséges lépések még nem történtek meg.

A tizennégy pontból álló megegyezésben egyébként mindkét állam kölcsönösen biztosítja a szerb, illetve román kisebbségeknek az anyanyelvükön való oktatást. Az egyezmény végrehajtását erre a célra kinevezett egy-egy miniszteri biztos fogja ellenőrizni, kiket a közoktatásügyi minisztériumok neveznek ki.

Az egyezmény szerint a romániai szerb, horvát és szlovén iskolákban a tanítás nyelve szerb, a román történelmet, földrajzot és irodalmat azonban román nyelven tanítják. Mindazokon a helyeken, ahol legalább 20 iskolaköteles gyermek jelentkezik, meg kell nyitni a román osztályt. Az iskolák fenntartásáról és építéséről a kormány köteles gondoskodni.

A szláv iskolák tanerőinek pótlására a temesvári tanítóképzőben tanzókat állítanak fel.

melyben kvalifikált tanerők szerb nyelven tanítják az irodalmat és a hittant.

Az egyezmény a kölcsönösség elve alapján épült fel és részletesen rendezte — néhány ellentmondástól eltekintve — a kisebbségi oktatás kérdését.

Ne kizozza gyermekeit a közönséges, nyúlós csukamájolajjal

hanem adjon nekik JEMALT-ot, amely minden olyan esetben, ahol csukamájolajjal kellene adni, adható a gyermekeknek. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában 117205

Megválasztotta a bizottságokat a staribecseji képviselőtestület

Gyorssegély az inséges földmunkások részére

Szaribecsejről jelentik: Szaribecseji képviselőtestülete hétfőn délután Zsivkov-Bain Száva községi elnök elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés iránt, melynek programján az albizottságok megválasztása és a Becsej-novoszelői inséges földmunkások felségélyezése szerepelt, rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg. A szavazás előtt Pavlovics Sztóján, a radikális párt elnöke felolvasta a radikális-Balassa-párti többség jelöltjeinek névsorát. Az ellenzék nagy zajjal fogadta a névsor-olvasást és élénk szövtátságba keveredett a többséggel. Az elnök az izgalmak lecsillapodásával szavazásra teszi fel a kérdést és a közgyűlés nagy többséggel elfogadta Pavlovics indítványát.

Az egyes albizottságok tagjai lettek: **Villamos bizottság:** Pavlovics Sztóján, Kékics Szilárd, Bajszanski Száva, dr. Balassa Pál, ifju Gerber Nándor és Hanak Pál. **Iskola-bizottság:** Sztépánov Jován esperes, Glavaski Csedomir, dr. Balassa Pál, Fetter Imre, Csizofszki István. **Pénzügyi bizottság:** Pavlovics Sztóján, Boskovics Gyoka, Glavaski Csedomir, Zsivkov Láva, dr. Balassa Pál, dr. Galambos Ferenc, Péntes György és Berkes István. **Jogi bizottság:** Pavlovics Sztóján, Sztépánov Jován, dr. Galambos Ferenc, dr. Havas Lajos, Glavaski Csedomir és Boskovics Gyoka. **Gazdasági bizottság:** Zsivkov Láva, Belics Áca, Bajszanski Száva, Bozsics Péra, Komáromi István, Cseszák I. Ferenc, Gortva András, Bata József és Berkes István. **Számvetésgyűlési bizottság:** Sztépánov Jován, Glavaski Csedomir, dr. Havas Lajos, Pratzner Béla és Fetter Imre. **Egészségügyi bizottság:** Dr. Varró János, Sztépánov Jován, Csizofszki István, a mindenkorl iskolaigazgató, Bajszanski Száva, Belics Áca, Zsikics Mirkó, Csanak János, Masics Boldizsár, Nagy-Palócz Mihály. **Házipénztárellenőrző bizottság:** Zsivkov Lázár, Boskovics Gyoka, Pratzner Béla és Katona István. **Városszépítési bizottság:** Pavlovics Sztóján, Sztépánov Jován, Boskovics Gyoka, Kékics Szilárd, Csizofszki István, Pratzner Béla, Nagy-Palócz Mihály és Sági Ferenc. **Építési bizottság:** Bajszanski Száva,

Rajsl Lukács, Pratzner Béla és Sztrazmesterov Pája. **Szegényügyi bizottság:** Zsikics Mirkó, Dzsiltov Sztéván, Hanak Pál és Csanak János. **Arverési bizottság:** Zsikics Mirkó és Masics Boldizsár. **Utjelöltvizsgáló bizottság:** Bajszanski Száva, Boskovics Gyoka, Zsivkov Láva, Komáromi István, Fetter Imre és Cseszák I. Ferenc.

Az indítvány elfogadása után Jelcsics Iván esperes a blokk nevében erősen támadta a Balassa-radikális többséget, mert az albizottságba egy ellenzékít sem választottak be. A mellőzést hadüzenetnek veszi az ellenzék blokk és minden törvényes eszközzel küzdeni fog a többség ellen.

Gruics Zsarkó és Gagics Izidor hasonlóellenmü felszólalása után Zsivkov Száva elnök felolvasta az inséges levő

földmunkások segélyiránti kérvényét. Dr. Galambos Ferenc a Balassa-párt nevében indítványozta, hogy az éhezőknek sürgősen 200 métermázsa lisztet és 200 métermázsa burgonyát utaljanak ki, egyben a közgyűlés utasítja az előjáróságot, hogy amint lehetséges, kezdjék meg a községi közmunkákat.

Dr. Balassa Pál Glavaski Csedomir, Jelcsics Iván és Dzsigurszki Alekszander felszólalása után a közgyűlés egyhangúlag elfogadta, de kimondották, hogy a község fenntartja magának azt a jogot, hogy a munkaképes segélyezettekkel, amikor idejük engedi, a kiutalt segélyt munkával váltatják meg. A segélykiosztás ellenőrzésére a közgyűlés a képviselőtestület és az érdekeltek köréből bizottságot küldött ki.

A közgyűlés este 6 órakor ért véget.

Elrendelték a csődöt a sztariszivi cukorgyár ellen

Dr. Konyovics Joca szombori ügyvéd kérte a csőd megnyitását

Szomborból jelentik: A beogradi csőd-bírószék szerdán

elrendelte a csődöt a sztariszivi cukorgyár ellen.

A sztariszivi gyárat a repatermelők szövetsége alapította és rögtön megindulása után komoly zavarokkal kellett megküzdenie. A múlt év szeptemberében a gyárban tűz ütött ki, mire a gyárvezetősége

gyűjtogatás címén feljelentette Wiesner Frigyes csehszlovák gépgyártulajdonost, a gyárberendezések készítőjét, valamint három cseh mérnököt.

A szombori ügyészség több héten át folytatott vizsgálatot a titokzatos ügyben és csak decemberben szüntette meg az eljárást a gyanúsított csehszlovák állampolgárok ellen.

Lalosevic Jócó dr., a csehszlovák gépgyár jogi képviselője időközben *csalás és sikkasztás* címén feljelentést tett a gyár részvényesei ellen, dr. Konyovics Jócó szombori ügyvéd pedig ki-

nem utalt járandóságai fejében

csődöt kért a cukorgyár ellen.

A csőd bekövetkezte nem keltett meglepetést, mert a vállalat már hosszú idő óta óriási nehézségekkel küzdött.

1926. elején alakult meg a szövetségi cukorgyár *öt millió dinár alapítékkel*. A szövetségi alakulás eszméje abból az alkalomból támadt, hogy a cukorrepatermelők és a cukorgyári kartell között nagy harc volt folyamatban, mert a termelők azt panaszolták, hogy a gyárak kihasználják az egyeduralmat és nem fizetik a repaért a világpiacon árat. A cukorkartell ellen épen a napokban hangzott el újabb éles támadás a parlament pénzügyi bizottságában is. **Popovics Dáka** noviszadi képviselő részéről. A kartell nem nézte jó szemmel a szövetségi gyár alakulását és ez elé mindenféle nehézségeket gördítettek. Ennek ellenére sikerült Sztariszivacon az első szövetségi cukorgyárat üzembe helyezni. A részvénytársaságot csupa kistermelő alkotta, akik a jegyzési összeget nem készpénzben fizették be, hanem váltókat adtak, amelyeket a gyár eszkomptáltatott. A pénzszerzésnek ez

a komplikált módja igen drága volt és megdrágította az építkezést is. A berendezést a chuchini csehszlovákiai *Wiesner-gyár* készítette, amely a vállalatnak nemcsak gépeket adott hitelbe, hanem pénzhitelt is nyújtott.

Az elmúlt ősszel történt tűz miatt a két héttel előbb megindult kampányt félbe kellett szakítani egy időre. A konfliktus következtében, amely ekkor támadt a cukorgyár és Wiesnerék közt, a többi hitelezők is idegeskedni kezdtek és a gyár nehézségeit bizonyítja, hogy

munkásait heteken át nem tudta kifizetni. A noviszadi munkáskomara is közbenjárt és zárlatot kért a gyár cukorkészleteire,

hogy abból fedezzék a munkások bérét. Kiderült azonban, hogy már előzőleg mások zárlatot kértek, azonkívül büntügyi zárlat is volt a berendezésre, épületekre és cukorkészletekre.

A gyár tehát már régóta nem tud eleget tenni kötelezettségeinek és a hitelezők állandó türelmetlenkedése előzte meg a csődöt.

A Ljubljanszka Gradbena Druzsha Ljubljana építkezési vállalat 650.000 dinár erejéig vezetett zárlatot a gyár ellen.

Mikor ennek híre kelt, a többi hitelezők is megrohanták a vállalatot és zárlatot vezettek.

A Ljubljana cég a múlt héten csőd-kérelmet nyújtott be a beogradi kereskedelmi bírósághoz a szövetségi cukorgyár ellen,

melynek székhelye Beogradban van.

A részvénytársaság által benyújtott mérleg szerint az aktiva 9.593.374 dinár 74 para, amit az épület és a felszerelés tesz ki, minthogy azonban ez per alatt áll, igen vitás, hogy *lut-e ebből a hitelezők részére*. A passzívát még nem állították össze, megbízható értesülésünk szerint

a passziva tizenkétmillió dinárra tehető.

A bejelentési határidő február 23., az egyezkedési tárgyalás időpontja február 27. Csődtömeg védővé *Szimics Dragan* beogradi ügyvédet, csődtömeggondnokká *Alekszics Pavle* mérnököt nevezték ki.

Egy kritikus albumából

Irtó: Baedeker

Még egyszer a multietti kérdés: a műveltség. És nem is ígérem, hogy utoljára, mert a téma kimeríthetetlen. Mikor az ember elmondott róla mindent, akkor azt látja, hogy nem mondott róla semmit.

Valamely erkölcsi tulajdonságnak a fejtegetésével hamar elkészül az ember. — mindenki tudja, hogy ki az irigy, a farkas, a nagylelkű, a hecsvagyó. Amde azt, hogy ki a művelt, még a műveltek se tudják sohasor. Hogy hol kezdődik a műveltség, s hogy ki mondható föltétlenül művelt embernek: örök probléma, — s ezért lehet és muszáj föbbet tárgyalni és vitatkozni róla, mint bármely erkölcsi erényről vagy jellemi hibáról.

Ugynevezett műveltek most sokkal föbben vannak, mint száz vagy akár husz esztendő előtt. Mégis, bár száma föbben vannak, egyenkint kevésbé műveltek az elődeiknél. Ma föbb a művelt ember (az iskolák és a könyvek egyre szaporodnak), de a legtöbb ilyen művelt nem áll az egyéni kulturának olyan magas fokán, mint csak néhány évtized előtt is a hozzá hasonló sorsu vagy pozícióju ember. Mint minden rossznak, ami kinozza az emberiséget, valószínűleg ennek is a háboru az oka. A háboru a legutálatosabb, de tagadhatatlanul legérdekesítőbb sorozata volt az újabb történelem eseményeinek, az újságolvasókat óriási mértékben szaporította s így a »műveltek«-et is fantasztikus számmá dagasztotta. Általános nézet ugyanis, hogy aki újságot olvas, művelt ember. A baj pedig az, hogy

ahogy odaemelte az érdekes kornak nagy tömegét az újságolvasás nem tulajdonoson magas kultúrfokára, azt úgy ott is hagyta, — semmivel se vitte tovább. E csekély földhányásról vajmi kevesen kusztak föl a jó könyvek olvasásának s a jó társaság fölkeresésének a hegyszerűbb magaslatáig.

A műveltség áldás vagy átok aszerint, hogy kinek a birtokában van, és aszerint, hogy mire használják föl. A műveltséget is lehet rosszul fölhasználni.

A műveltség a legnagyobb szerencsétlenség, ha az ember nem fejlesztheti tovább s kénytelen megállni vele. Számítalan művelt hadifogolyok az volt az egyedüli vigasztalása, hogy súlyos és kedvezőtlen körülmények között is tovább dolgozhatott a kulturálódásán. — másoknak meg az volt a nagy fájdalom (amely némelyeknél öngyilkosságra vagy az elméjük elborulására vezetett), hogy nem volt módjuk olvasni, továbbművelődni. Igazán művelt embernek az ily állapot semmivel se jobb mint az éhhalállal való küzdelem az éhezőknek.

Tulajdonképpen mindenki művelt és voltaképpen senki se az. Attól függ mindig, hogy a műveltségünket kiével hasonlítják össze. Aki az egyik országban, városban, társaságban művelt, az egy más országban, városban és társaságban nem az.

Senki se olyan büszke a műveltségére, mint a műveletlen.

A fölfogás a műveltségről olyan különböző, mint a műveltség maga. Valakit dicsértek, hogy milyen művelt s egy hölgy, aki szenvedélyes

bridge-játékos, így kiáltott föl:

— Ugyan menjen! Az is művelt? Hiszen nem tud bridzsezni!

Másik eset.

Valaki — persze egy hölgy — elragadtatással beszél egy urról:

— Micsoda mesés férfi! Nagyszerű táncos és hogy tud bridzsezni! Valóságos tanár! És micsoda modernitás! Megfigyelték már, hogy hogyan köti a nyakkendőjét? Ebben nincsen párja és parfümökben úgy ismeri ki magát, mint egy kőműves. (Persze »kémikus«-t akart mondani).

— És ugy-e, művelt ember ez az ur? — kérdezte valaki najvul.

— Óh, természetesen, — felelte a magaslatló asszony. — Háromszor jár naponta a kávéházba, ahol elolvassa a újságokat és megvannak neki Ohnet összes regényei.

Kevés tudással igen művelt lehet valaki és bőséges tudással meglehetősen műveletlen.

Legműveletlenebb az a kicsitművelt, aki művelt társaságban a műveltet játsza.

Mentül műveltebb valaki, annál föbb dolog iránt tud érdeklődni. A műveltség tulajdonképpen egy igen sokféle ágazó érdeklődés.

Az utazás vágya is mindig művelődési hajlandóságnak a megnyilvánulása vagy a már kész műveltségnek a terjeszkedési óhaja.

A gazdag, aki műveletlen, kőműves figura, — mindenki elvárná, hogy legyen a vagyoni helyzetéhez illő mű-

veltsége. A szegény, aki művelt, tragikus jelenség, — mindenki csodálja, hogy annyit tud, vagy sajnálja, mért tud annyit, hiszen mire se megy véle.

A tudás lehet egyoldalú, a műveltség mindig sokoldalú.

— Minek tanulni? — mondta egyszer valaki. — Hogy legyen mit elfelejteni? Aki úgy fogja föl a tanulást, abból sose lesz művelt ember.

Mihelyt érzi valaki a saját műveltsége hiányát és őszintén kívánja azt pótolni, már nem egészen műveletlen.

A műveltség sok bajtól kiméli meg, de sok mással sújtja az embert. El lehet mondani:

— Jó a művelteknek!

De azt is:

— Jaj a művelteknek!

No, a műveletleneknek mindenesetre jobb.

A műveltek jobban érzik a műveltségük fogyatékososságait, mint a műveletleneknek annak teljes hiányát.

Sokkal föbbeket nevettek már ki a jónevelésükért, a finom modorukért s a műveltségükért, mint a tulajdonságok hiányáért. Talán azért idegenkednek némelyek attól, hogy szert tegyenek ezekre a kétes előnyökre. Attól félnek, hogy neveltségessé teszik magukat velük...

Aki tisztelettel tekint föl a mások műveltségére, már megtette az első lépést a műveltség felé.

Letartóztatták Knezsevics Iván volt miniszteri kabinetfőnököt

A becskeréki kasszarablás ügyében a bíróság elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészítését és tanukihallgatásra idézte be dr. Momirovics szuboticeai főkapitányt, valamint Mándics volt szuboticeai vasuti rendőrfőnököt — A szuboticeai helyettes rendőrfőnök vallomása szerint Mándics nem akarta letartóztatni Trifunovicot, bár tudta, hogy részese a kasszarablásban

Ujabb bizonyítványhamisításokról tettek vallomást a szerdai tárgyaláson

Becskeréről jelentik: A becskeréki törvényszéken szerdán folytatták a fő-tárgyalást a vasuti kasszarablás bűnében. A szerdai tárgyaláson, amely bővelkedett izgalomban és szenzációs fordulatokban, befejezték a megidézett tanukihallgatásokat, azonban a bíróság újabb tanukihallgatását rendelte el és ezért a tárgyalást a már beidézett tanuk kihallgatása után elhalasztották.

A bűnügynek szerdán egyik szenzációja az volt, hogy a becskeréki ügyészség megkeresésére a beogradi rendőrség letartóztatta Knezsevics Iván volt miniszteri kabinetfőnököt, akit a csütörtöki nap folyamán Becskerékre szállítanak.

Knezsevics ügyében az ügyészség külön lefolytatja a vizsgálatot.

rem. Sohasem voltam magánul kihallgatáson.

A tanu: Háromszor is kihallgattam. Az elnök: Ismer-e valami Micsurovicot Szuboticeán?

A tanu: Ismerem.

Az elnök: Tud-e arról, hogy Trifunovic Dragomir Micsurovicstól akart Amerikába szököni utlevelet szerezni?

A tanu: Igen. Máties detektív jelentette.

Az elnök: Máties azt vallotta, hogy önöknek említették, hogy Trifunovic ki akar menni Amerikába és a hivándorlást irrodában sikerül majd letartóztatni. De Trifunovic nem jelentkezett, hanem helyette az ön menyasszonya jött azzal, hogy Trifunovic nem utazik. Ebből Máties arra következtet, hogy ön értesítette Trifunovicot arról, hogy milyen vesztély tenyegeti.

A tanu: Az a Máties hülye, ha ezt mondja.

Az elnök: Igaz-e, hogy Máties, amikor Szerbiában nyomozott és megtalálta a százezer dinárt, telefonált önnek, hogy tartóztassa le Trifunovicot, de ön ezt

nem tette meg, hanem hagyta, hogy megszökjön?

A tanu:

Nem nekem, hanem a főnökömnek, Mándics komeszárnak telefonált, de Mándics nem akarta letartóztatni.

Ez tény.

Az elnök: Miért nem akarta?

A tanu: Nem tudom.

Az elnök: Tudta-e azt Mándics, hogy egymillió dináros kasszarablással gyanúsítják Trifunovicot?

A tanu: Tudta.

Az elnök: No ez szép dolog... Momirovics Veljko szuboticeai főkapitánnyal beszélt-e ön a betörésről?

A tanu: Momirovics főkapitánnyal akkor beszéltem erről, amikor a Haas Leonál betörték és a betöréssel a Trifunovic-testvéreket gyanúsítottuk. Gyanusnak találtuk ugyanis azt a körülményt, hogy Trifunovic szeretője brilliáns-ékszereket hord.

Párvidny ügyész: Ismerte ön Trifunovic Veljkszlávot?

A tanu: Igen.

Az ügyész: Mi volt a foglalkozása?

A tanu: Élelmiszerüzlete volt.

Az ügyész: Mennyit kereshetett?

A tanu: Nem tudom.

A védők előterjesztése

A bíróság ezzel befejezte a tanuk kihallgatását, mire Osztóics Zlatko és dr. Brátics Dusan védők újabb tanuk kihallgatását és a vádlottak szabadlábrahelyezését kérték, a legközelebbi tárgyalásig.

A bíróság hosszas tanácskozás után elhatározta, hogy újabb tanukat idéz be, köztük dr. Momirovics Veljko szuboticeai rendőrfőkapitányt és Mándics volt komeszárt. A vádlottak szabadlábrahelyezésére vonatkozó előterjesztést azonban elutasította a bíróság.

A következő tárgyalást harminc napon belül fogják megtartani.

Ujabb hamis bizonyítványok

A szerdai tárgyaláson elsőnek Davidovics Györgye rovottmúltú fiatalembert hallgatták ki tanuként. Davidovics, aki már sok munkát adott a rendőrhatalomnak és a kasszarablás ügyében is egy ideig mint gyanúsított szerepelt, a vádlottakra mentő vallomást tett. Megcáfolta Atyimovics Bozsidar vasutas tanu keddi vallomását, ami miatt heves összetűzésre került a sor közte és Atyimovics között. Végül az elnök mindkettőjüket kétszáz-kétszáz dinár pénzbüntetésre ítélte.

Ebben a pillanatban lépett be a terembe egy táviratközvetítő, aki az elnöknek egy táviratot nyújtott át. A távirat a szusaki gimnázium igazgatóságától érkezett, amely közli, hogy Knezsevics a szusaki gimnáziumban nem tett érettségi. Ezek után valószínű, hogy Knezsevics érettségi bizonyítványa is hamis.

Amikor az elnök a táviratot felolvasta, Radenkovics Lázó vádlott bejelentette, hogy

Bedics vasuti kalauznak is hamis iskolai bizonyítványa van.

Az elnök: Milyen iskolai bizonyítványa van Bedicsnek?

A vádlott: Négy elemiről szóló iskolai bizonyítványa.

Az elnök: Ugy látszik, hogy az egész vasuti állomáson hamis bizonyítványok vannak.

A következő tanu Risztics Zsiva vasutas, aki remegve állt a bíróság elé.

— Mitől fél? — kérdezte az elnök.

— Davidovics Györgye — mondotta Risztics — a folyosón megfenyegetett, hogy ha ellene vallok, azonnal ver.

— Hazudik — kiabált közbe Davidovics.

Az elnök Davidovicshoz: Figyelmeztetem, hogy lecsukatom, ha nem viselkedik rendesen.

Az elnök ezután közölte Trifunovic Vojszláv vádlottal, hogy Szuboticeán nem találják azt a Simonyinét, akinél állítólag lakott.

A vádlott: Akkor keressék a lányát. Davidovics Györgye, akit a bíróság vallomása kiegészítése miatt ismét előhívtak, vallomása befejezése után a következőket mondotta:

— A becskeréki rendőrséget egy gulyásért meg lehet venni. Mindentől gyanus egyen ezer dinárért kaphat legittimációt.

Zárt tárgyalás

A következő tanu Dimitrijevic Neven kikindai szolgabíró, aki a kasszarablás idején becskeréki rendőrfőkapitány volt és tevékeny részt vett a nyomozásban. Dimitrijevic kijelentette, hogy teljes vallomást csakis zárt tárgyaláson tehet, mire

a bíróság elrendelte a zárt tárgyalást.

Dimitrijevic kihallgatása a déli órákig elhúzódott.

A szuboticeai vasuti komeszárhelyettes vallomása

A bíróság a zárt tárgyalás befejezése után Dimitrijevic Csedó szuboticeai vasuti komeszár-helyettesét hallgatta ki. Dimitrijevic a következőket vallotta:

— Tóth Juliskát és Milodanovic Etát többször kihallgattam, de hogy mit vallottak, arra már pontosan nem emlékszem.

szem. Arra emlékszem, hogy Tóth Juliska előttem kijelentette, hogy

Trifunovic Vojszláv és Dragomir, az ő füle hallatára beszélgettek a kasszarablásról.

Az elnök: Mondta-e Tóth Juliska, hogy a betörés előtt hallotta beszélgetni őket arról, hogyan lehetne a betörést végrehajtani?

— Igen, erre emlékszem.

Tóth Juliska: Én magát nem is ismerem.

Ujabb fagyhullám fenyeget

A meteorológusok szerint néhány nap múlva nagy hidegek várhatók — A skandináv-félszigeten máris harmincfokos hideg van

Európa felett hosszabb idő óta meleg áramlatok vonulnak végig. A breslaui meteorológiai állomás szerdán reggel váratlanul az enyhe idő végét jósolta és prognózisa szerint

újabb fagyhullámra van kiátás. A beérkezett jelentések szerint a skandináv félszigeten máris harminc fokos a hideg.

Stockholmban ugyancsak —10 fok hideg van, de a Keleti Tenger északi partján fekvő Haparanda kikötőben már —17 fokra süllyedt a hőmérséklet. Svédor-

szág egyes hegyvidékeiben —30 fokig süllyedt a hőmérséklet, sőt egyes északi falyakból reggel —30 fokos hideget jelentettek.

A légnyomás és hőmérséklet eloszlása azt mutatja, hogy

újabb hideghullám van utban kelet felé, bár a jelek szerint ez nem lesz olyan súlyos, mint a decemberi vagy januári volt.

A hideg levegőáramlat valószínűleg Németországba ér el először, bár Berlinben szerdán még nem fagyott, Bécsben és

Budapesten pedig +3 fok volt a hőmérséklet.

A budapesti meteorológiai intézet híradása szerint változékony, szeles idő várható hőszűréssel, esővel, vagy havazással és később hideg idő valószínű.

A bécsi meteorológiai állomás jóslása szerint

két-három nap múlva új hideghullám fog Európán végigvonulni, amely északkeletről kiindulva fog végigvonulni a kontinensen.

Megérkezett a Népszövetség főtitkárságához a kisantant jegyzéke a szentgotthárdi fegyvercsempészséről

A Benes által megszövegezett jegyzék mérsékelt hangú és haladéktalan vizsgálata ot kér Magyarországgal szemben — A francia külügyminisztérium lapja szerint Anglia valószínűleg támogatni fogja Magyarországot a népszövetségi tanácsban

Briand mérsékletre intette a kisantantot

Párisból jelentik: A szentgotthárdi osztrák-magyar vámincidensről szóló híreket a francia sajtó nagy része minden külön kommentár nélkül közölte és csupán a félhivatalos hírek, vagy néhány kisantantbeli és magyar lap véleményére szorítkozott. A francia baloldali és nacionalista sajtó egy része azonban Leon Blummal és a Populaire-nél az élén vezéreltben és más cikkekben sürgette a Népszövetség, majd Franciaország beavatkozását. Beavatott helyen azonnal látták, hogy

a francia kormány nem hajlandó elhamarkodott lépést tenni a szentgotthárdi ügyben,

amit arra vezetnek vissza, hogy a Quay d'Orsay-n egy idő óta óvatossággal kerülnek minden olyan megmozdulást, mely az Olaszországgal keresett megközelítés útjait bármiképp is érintené.

Briand külügyminiszter a múlt héten módot talált arra, hogy ebben a kérdésben álláspontját a Párisban székelő kisantant követekkel ismertesse. Különösen

Diamandi párisi követével tárgyalt Briand hosszasan és a tárgyalás után a román követ Bukarestbe utazott és beszámolt a román kormánynak a Brianddal folytatott tárgyalásról.

Briand állítólag hidegvért és türelmet tanácsolt a kisantantnak.

A Petit Parisien értesítése szerint a kisantant jegyzéke, amelyben a népszövetségi tanácsot felkér, hogy rendelkezjen el vizsgálatot Magyarországon a fegyverszállítás miatt, már a Népszövetség főtitkári hivatalában van.

A francia külügyminisztérium félhivatalosának tekintett Petit Parisien szerint a jegyzéket Veverka cseh-szlovákia állandó genfi képviselője nyújtotta át a Népszövetség főtitkárnak és most ellenőrzés alatt van a Népszövetség tagjai között diplomáciai úton.

A jegyzék, melyet Benes szövegezett meg, rendkívül mérsékelt hangú és a kisantant kormányai névében haladéktalan vizsgálatot sürget Magyarországgal szemben.

A jegyzék különben előzetes megbeszélés tárgya volt Beograd, Bukarest és Prága között.

— Ez lesz az első alkalom — írja a Petit Parisien — amikor Genfben felmerül az investigációs jog gyakorlásának kérdése. Arról van szó, hogy a kutatást, melyet most terveztek meg az elméletben, ezután így téren oly precedenst alkossanak, amely kibúvással lehet a tanács esetleges későbbi döntéseire. Bizonyos, hogy ilyen körülmények között ellenállón be fognak avatkozni és

valószínű, hogy Magyarország számára

A Petit Parisien a béke érdekében kívánatosnak tartja, hogy a tanács tagjai ne engedjék magukat befolyásoltatni ilyen beavatkozások által és hogy jogukat gyakorolva habozás nélkül vessenek véget annak a titkos fegyverkezésnek,

amit még egyes német lapok is, így a Vossische Zeitung, veszélyesnek mondanak a béke szempontjából.

Szenta közgyűlése

Támadták a polgármestert az adóhivatal működése miatt

Szentáról jelentik: Szerda délelőtt kilenc órakor nyitotta meg Cetina Zsárkó polgármester a város rendkívüli közgyűlést.

Kirjakovics Branisláv városi főszámvévvő beteresztette a városi házipénztárnak és alapoknak 1927. évi pótköltségvetését. A múlt évben nyolcszáz ezer dinárral kevesebb folyt be a városi házipénztárba, mint amennyire szükség lett volna. Ennek okát abban látja, hogy az állami adóhivatalba kevesebb egyenes adó folyt be, mint amennyi után a város pótdát szedhetett. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és házbérek adója után száz, a többi adó után száznyolcvanhárom százalék pótlólagos pótdátó fizetésével lehet a költségvetési hiányt fedezni, amelyeket eddig úgy pótolnak, hogy a városi alapokat ideiglenesen felhasználták a fizetések eszközülésére.

Dr. Ludaics Milos szerint a városi tanács nagy hibát követett el, hogy az alapokat felhasználta. Hírbáztatja azt, hogy többszáz adóintést küldött szét az adóügyi tanácsnak az adófizetőknek, hogy nyolc napon belül fizessék ki pótdátókat, különben végrehajtást vezetnek ellenük. Indítványozta, hogy két éven át negyedévenként részletekben fizessék az adót és vizsgálják felül, mire költötték a városi alapokból felvett pénzeket.

Cetina Zsárkó polgármester válaszolt dr. Ludaicsnak és kijelentette, hogy a gazdasági bizottság egyhangúlag elfogadta a pótköltségvetést. Hangsúlyozta, hogy lelkiismeretes munka folyt az adóhivatalban, bár akadályozta a munkát, hogy tíz hónap alatt négy adóügyi tanácsnoka volt a városnak. Az alapokat nyolc év óta mindig úgy kezelték, mint most kezelik.

Kaulics adóügyi tanácsnok szerint január elsején nem volt pénz a házipénztárban, ezért a nagyobb vállalatokat felkérték, hogy fizessenek adóelőleget, de végrehajtást senki ellen nem vezettek.

Vuics Szávó azt kérdezte, hogy mért tartották a költségvetés tárgyalását 1928. januárban, mikor azt decemberben kellett volna letárgyalni.

Támadta a polgármestert, mert nem respektálja a többség akaratát és négy hónap óta nem hívott egybe közgyűlést. A tanácsnokokat az államvédelmi törvény alapján feljelentette és csak a polgárság látja kárát a polgármester és tanács küzdelmének.

Nésics Izidor munkáspárti szerint nemcsak a tanács, hanem a pártvezérek is felelősek a mostani állapotokért. Azt indítványozta, hogy az elmaradt adókat a harminc láncon felüli földek tulajdonosaira és azokra vessék ki, akiknek évi 35.000 dinár jövedelmük van. Kerepessy Vince azt követeli, hogy vonják felelőségre az egész tanácsot, mert az alapokból törvénytelenül kintáltak öt millió dinárt. Vorgics Szlavkó főkapitány, volt főszámvévvő kijelenti, hogy csak két és fél millió dinárt vettek ki a kövezésre, a városi kiszélesített tanács határozata és a vármegye jóváhagyása alapján.

Hosszas vita után elfogadták dr. Ludaics és dr. Keceli indítványát és bizottságot küldtek ki, hogy vizsgálja felül a pótköltségvetést.

Dr. Pecarszki Brankó főügyész ezután előterjesztette a gazdasági bizottság és a városi tanács javaslatát, hogy a fölszemes perkoltségek elkerülésére a város Löwy és Beer csantaviri céggel amelynek kilenc vagon buzáját 1924-ben elrekvirálták, lépjen egyezsége, mivel a törvényszék már elmarasztalta a várost ebben az ügyben. Dr. Ludaics indítványára a jogügyi bizottsághoz terjesztették a kérdést, Kerepessy indítványára pedig kimondták, hogy a kilenc vagon elrekvirált buza hova fordításáról a legközelebbi közgyűlésen a városi tanács köteles jelentést tenni.

Vita fejlődött ki a népkerti löportorony 35.000 dináros átépítési költsége miatt, melynek megtérítését most követelte Draklics főmérnök, holott az átépítés két évvel ezelőtt történt. Vuics Jócó követelte, hogy a költségeket az fizesse, aki az átépítést elrendelte.

Takacs János munkáspárti a volt közéleti képviselőtestületek működését kritizálta. Kerepessy Vince a nép nyomoráról beszélt és rátért arra, hogy a halottkém a saját lakására hozatja a halott csecsemőket és ott vizsgálja meg, egyes orvosok pedig nem hajlandók kimenni a vörhenybeteg gyerekek-

hez. Mohdcsi Pál a népnymorról beszélt és megrázó szavakban ecsetelte a szegény néposztály helyzetét. Segítségért kért a nyomor enyhítésére.

A közgyűlés végül elhatározta, hogy a főmérnöki állás megszüntetését kéri, de a tartomány által megsemmisített javaslatot újból megfelelőbbézi.

Trockij elutazásakor Moszkvában tüntetések voltak

Trockij nem intézett a tömeghez beszédet

Moszkvából jelentik: Trockij hétfőn este indult száműzetési helyére a Turkesztán határon levő Vjerni faluba.

Az elutazás alkalmával tüntetések voltak.

Mintegy 1500 főnyi tömeg összegyűlt az állomáson és mikor Trockij megér-

kezett, éltette a kommunista pártot, az Internacionálét és a szovjetet.

Trockij nem intézett beszédet a tömeghez, bár a rendőrség ezt nem tiltotta meg neki.

Radek és a többi szovjetellenzéki vezér már előbb elhagyta Moszkvát.

Kétszázán jelentkeztek a közigazgatási tanfolyamra

Február hó 15-én kezdődnek meg az előadások

Szomborból jelentik: A bácskai tartomány hivatalos lapjában a múlt hét végén jelent meg a felhívás a közigazgatási iskolába való jelentkezésre és eddig már több mint kétszáz kérvény érkezett be az iskola igazgatóságához. Egyelőre az iskola vezetősége még nem döntött afelől, hogy a bácskai tartományon kívül a másik két tartomány községi tisztviselőit is behívja-e a tanfolyamra. Ezt attól teszik függővé, hogy a másik két tartomány megadja-e a kért összeget az iskola fenntartásához. Eddig a bácskai tartományból 75, míg a másik két tartományból 130 jelentkező van. A gyorsított kurzus tartama nem mint előbb terveztek, tíz hét, hanem a tananyag nagysága miatt három és fél hónap lesz.

Az első kurzusra körülbelül nyolcvan

jelentkezőt hívnak be és annak befejezte után újabb kurzust fognak tartani ugyan-csak nyolcvan hallgató részére. Az előadásokat február hó 15-ikén kezdik meg. A tanfolyamra a jelentkezők közül azokat, akiket az első kurzusra hívnak be, január 25-ikén fogják értesíteni és ezeknek február 13. és 14-kén kell jelentkezniük beiratkozás végett. Párhuzamos tanfolyam nem lesz, mert nincs tanerő.

A Bács megyei Napló szombori munkatársa beszélt az iskola egyik vezetőjével, aki kijelentette, hogy miután az elmentétek az iskola ügyében a tartomány és a belügyminisztérium között elmúltak, az iskola jövője teljesen biztosnak tekinthető és az első tanfolyam után szó lesz arról, hogy ezt Szombor székhellyel állandósítják.

Meggyilkolták a zagrebi kommunista-pör koronatanúját

A tettesek ismeretlenek

Zagrebból jelentik: Szerdán hajnalban a külvárosi Szelszka-csasztán az országúti árokban egy munkáskülsejű ember holttestére bukkantak a járőrök. A holttest mellett két lövés nyoma látszott. A rendőrség megállapította, hogy a halott Dominkus Iván tizenhétéves munkás, aki nemrég egy zagrebi kommunistaperben volt a vád koronatanúja. Nemrég ugyanis két munkást ítéltek el az államvédelmi törvény alapján azért, mert egy Sacco és Vanzetti-emlékkönyvben államellenes kijelentéseket tettek. A vádlottakat éppen Dominkus vallomása alapján ítélték el. Dominkus azóta több oldalról fenyegető leveleket kapott, hogy megölik, a rendőrségnek azonban ennek ellenére sincs pozitív nyoma, amely a tettesek kézre-

kerítésére vezetne.

Megállapították, hogy két automata-revolverből leadott lövéssel ölték meg Dominkust, a golyók azonban az áldozatnak csak ingét furták át, míg a felsőkabát és kiskabát sértetlen maradt. Ebből azt következteti a rendőrség, hogy a meggyilkolás után öltöztették fel Dominkust. A helyszínen nem látszott semmi küzdelem nyoma, a golyókat sem lehetett megtalálni, úgyhogy az a nézet alakult ki, hogy a munkást más helyen ölték meg és csak a hatóságok félrevezetésére vitték a hullát a Szelszka-csasztára. A halott zsebében megtalálták pénztárcáját és okmányait, ebből a körülményből is biztosra vehető, hogy politikai bosszúról van szó. A rendőrség megindította a nyomozást.

Holttest a temető kutjában

Egy szubotici fiatalasszony a kutba ugrott a rókusi temetőben

A szubotici Rókusi-temető csösz szerdán reggel nyolc óra tájban borzalmas leletéről értesítette a szubotici központi rendőrséget. Elmondta, hogy a temető egyik mély kutjában egy fiatal nő holtteste fekszik.

A rendőrségről Turanov Lázár rendőrkapitány detektivekkel ment ki a Rókusi-temetőbe, ahová csakhamar megérkezett az időközben értesített orvos és a mentők is.

A helyszínen kihallgatták a temető csöszét, aki elmondta, hogy reggel amint rendszer körutját végezte a temetőben, a kut közelébe érve egy fekete bársonykenőt talált a földön. Gyanusnak tünt fel előtte a dolog és körülnézve a kut mellett a sárban lábnyomokat talált. Belenézett a kutba, de semmit se lá-

tott. Ekkor egy hosszú rudat hozott magával és beleengedte a vízbe. Rövid keresés után

a víz felszínén egy női fej bukkant fel,

mire értesítette a rendőrséget. Időközben a mentők kiemelték a kutból a holttestet. Az orvos megállapította, hogy a huszonéves-huszonöt évesnek látszó nő holtteste tizennégy órával előbb került a kutba.

A testen sérülés nyomain nem látszottak, csupán a hideg víztől szederjessé vált arcon volt néhány kisebb horzsolás. A kut halottjának hírére nagy tömeg verődött össze a temetőbe. A halottat többen megtekintették és ekkor a környékeliek

felismerték benne Suturovics Mag-

da huszonhatéves fiatal asszonyt, aki a IV-ik kör Varasdinszka-ucca 26. szám alatt lakik. A rendőrség kihallgatta az asszony hozzátartozóit, akik elmondották, hogy a fiatalasszony kedden este hét órakor távozott el hazulról azzal, hogy egyik ismerősükhöz megy. Késő estig hiába várták haza, ekkor keresésére indultak, de sehol se találták és egész a rendőrség megjelenéséig nem tudták, hol van.

Suturovics Magda régebb idő óta betegeskedett és röviddel ezelőtt egymás után kétszer operálták. Állapota azonban nem javult és valószínűnek látszik, hogy a fiatalasszony a szenvedés és a gyógyíthatatlan betegség elől menekült a halálba.

Ady és Petőfi — indexen

Érdekes interpelláció a magyar képviselőházban

Budapestről jelentik: A képviselőház szerdai ülésén Kéthly Anna szociáldemokrata interpellációt intézett a belügyminiszterhez és azt panaszolta, hogy a szociáldemokrata párt által rendezett matinékon és kulturestéken előzetes cenzurát gyakorolnak. A szociáldemokrata párt által tartott hangversenyek és felolvasóestek rendezőinek — mondotta Kéthly Anna — a rendőrségen külön fogadalmat kell aláírni, hogy nem fogják szavalni Ady Endrének és Petőfi Sándornak azokat a verseit, amelyek indexen vannak, mert vannak engedélyezett és tiltott Ady- és Petőfi-versek.

— Hihetetlen! — szölt közbe Jánosy Gábor egységspárti képviselő. — Ezt nem tudom elhinni!

Kéthly Anna azzal folytatta interpellációját, hogy a Marseillaise előadását Magyarországon sehol és soha nem engedélyezik, sőt nem szabad előadni Schuberth »Két Gránátos« című dalát sem, mert ennek néhány ütemében a Marseillaise csendül fel. A legerősebben cenzurázott Petőfi-vers az »Apostol« — folytatta Kéthly Anna — és nem gondolnak arra, hogy Petőfi költeményei közközben torognak és a gyűlöletmentes küzdelemben az Apostol is benne van. Adynak minden tizedik, vagy huszadik versét szabad csak szavalni és még Gyóni Géznak is számos verse indexen van. Végül elmondotta, hogy nem engednek különben engedélyezett Ady-verset sem énekelni, ha azoknak zenéjét Reinitz Béla szerezte.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Álnévvel a fogházban

A szubotici törvényszéki fogház egyik lakójáról kiderült, hogy hamis név alatt itélték el és igazi nevén számos betörés miatt körözik

A szubotici törvényszék fogházában már másodszor tölti büntetését egy Józsa György néven elítélt betörő, aki legutóbb kétévi fogházat kapott betöréses lopásért. Erről a Józsa Györgyről a napokban kiderült, hogy mind a két alkalommal álnevet használt a bíróság előtt és igazi neve Vörös János, bánáti vranjevi származású ácssegéd, akit a sztarakanizsai rendőrség hosszabb idő óta számos bűncselekmény miatt körözik.

A véletlen úgy hozta, hogy az állítólagos Józsa Györgynek egy rabtársa, akit belevatott titkába, kiszabadulása után elvetődött Vörös János apjához, Vörös Pálhoz és közölte vele, hogy fia a szubotici törvényszék fogházában tölti büntetését álnév alatt. Az apa szuboticiára jött és a fogházban kereste fiát. Mikor így kitudódott a fondorlat, Mak-szimovics államügyész, a szubotici ügyészség vezetője kihallgatta Vörös Pált fiára vonatkozólag. Megindult a vizsgálat és megállapították, hogy a rendőrség éveken át körözte Vörös Jánost tizenhárom betöréses lopásért, de nem lehetett elfogni, mert Józsa György névvel bujkált.

Vörös János-Józsa György a kanizsai és adorjáni szállásokon élt és többnyire újabb lopásokból tengette életét. Ha vala-

hol munkába is állt, öt-hat nappal tovább nem mert egy helyen maradni, minthogy félt a leleplezéstől. A buidosás közben elkövetett lopásaiért végre rendőrkézre került, és el is ítélték, anélkül, hogy régi bűnei, amelyekért körözlevelet bocsájtottak ki ellene, napvilágra kerültek volna.

A bíróság most Vörös János ellen az álnévvel való csalafintaság, valamint régi betörései miatt is lefolytatja az eljárást.

HIREK

A VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytérképében szombaton, január 21-ikén: Bárány—Szerény—Bartók—Ulbrich női vonósnégyes hangversenye.

*

— **Rajics Szevetiszláv beogradi főispán** Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Rajics Szevetiszláv B. B. B. osztályfőnök, az új beogradi főispán csütörtökön Beeskerekre érkezik, ahol hivatalos ügyben néhány napot tölt.

— **Főispánok konferenciája Beogradban.** Radovics Csedomir belügyminiszter szerdán körlevélben értesítette az ország összes főispánjait, hogy a legközelebbi napokban konferenciát fog tartani a főispánokkal. A konferencián, amelyen a főispánok bemutatkoznak az új belügyminiszternek, a főispánok referálni fognak az egyes tartományokban és városokban levő állapotokról.

— **Lemondott járásbírói jegyző.** Zaklán Blagoje szuboticei járásbírói jegyző szerdán lemondott állásáról. Zaklán Blagoje Bosčan Samu dr. irodájába lépett be, mint feljött.

— **Uj gimnáziumi igazgató Pancsevón.** Öfelsége a király felmentette állásától Kosztics Milánt, a pancsevói gimnázium eddigi igazgatóját, aki nemzetgyűlési képviselőnek választották és helyébe Lukovics Milorád beogradi reáliskolai tanárt nevezte ki.

— **Kurszkij igazságügyi népbiztos lesz a román szovjetnagykövét.** Moszkvából jelentik: Rómából megérkezett a külügyi népbiztossághoz a hivatalos jelentés, hogy az olasz kormány hivatalosan hozzájárult Kurszkij jelenlegi igazságügyi népbiztos román nagykövetté leendő kinevezéséhez. Kurszkij már legközelebb Rómába utazik, hogy átvegye hivatalát. Az új igazságügyi népbiztos állásra a népbiztosok tanácsa Janzont szemelte ki, aki most a munkás és paraszttanács helyettes elnöke.

— **Ujból megkezdli működését a szuboticei népegyetem.** A szuboticei népegyetem, amely a múlt évben alakult meg több egyetemi tanár kezdeményezésére, hosszabb szünet után a legközelebbi jövőben újból megkezdli működését. A népegyetemen minden vasárnap délután fognak előadásokat tartani.

— **Noviszad renki-vüli községi ülése.** Noviszadról jelentik: Dr. Borota Braniszláv polgármester szombatra renki-vüli községi ülést hívott össze, hogy az ármentesítő társulat hétfői alakuló ülésén a város részéről a társulatba delegálandó tagokat megválasszák. A közgyűlés napirendjén még néhány fontos tárgy szerepel.

— **A minisztere'nök a noviszadi vadászegylet vadászán.** Noviszadról jelentik: A noviszadi vadászegylet ebben a hónapban hajtóvadászatot rendez, amelyre Vukicsevics Velja miniszterelnököt is meghívták. A miniszterelnök megígérte, hogy a vadászatot részt fog venni.

— **Hindenburg a nyár folyamán látogatást tesz Bécsben.** Bécsből jelentik: A Volkszeitung értesülése szerint Hindenburg német birodalmi elnök elhatározta, hogy Stresemann külügyminiszterrel egyidejűleg a Schubert-ünnepek idején látogatást tesz Bécsben. Hindenburg bécsi tartózkodása magánjellegű lesz és a látogatás valószínűleg júliusban fog megtörténni, amikor a nagy dalosszövetség Schubert-ünnepet rendez.

Zubkovics Péter tartományi jogi referenst bizták meg a bácskai főispáni teendők ideiglenes ellátásával

Dr. Lukics Predrag szerdán átadta hivatalát

Szomborból jelentik: A belügyminiszter rendeletileg dr. Zubkovics Péter tartományi jogi referenst biztá meg Lukics Predrag főispán távozása után a bácskai főispáni teendők ideiglenes vezetésével.

Lukics Predrag főispán még a szerdai napon átadta hivatalát dr. Zubkovics Péternek és pár napon belül végleg el távozik Szomborból, hogy átvegye a

szmederovái zsupáni hivatalát.

A főispán távozása nagy vesztesége a bácskai tartományoknak. Lukics Predrag fél éves főispánsága alatt általános megbecsülést vívott ki előzékeny és szívéllyes modorával és igazságszeretettel. Az ősszel lefolyt országos és községi választásoknál szigorúan őrködött a választások tisztasága felett és minden felmerült panaszt megvizsgált.

— **Megdézsmálták a szállítókoscsikat.** Pancsevóról jelentik: A Slavija pancsevői szállítóvállalat feljelentést tett a rendőrségen, hogy alkalmazottai már hosszabb idő óta lopják azokat az árukat, melyeket egyes cégek részére a vállalat fuvaroz. A feljelentés alapján a pancsevői rendőrség letartóztatta a Slavija szállítóvállalat kocsisai és munkásai közül Szaecics Szevánt, Vlasics Józsefet, Maten Gyurót, Göcze Józsefet és Lengyel Györgyöt, akiket átadtak a pancsevői ügyészségnek.

— **Öngyilkosságot követett el egy tizenöt éves noviszadi leány.** Noviszadról jelentik: V. K. tizenöt éves noviszadi leány anyjának Musicki Lukijana-utca 4. szám alatti lakásán kedden este zsír-szódát ivott. A leányt ugyanis anyja megdorgálta, mert este nyolc órakor jött haza, mire a leány az udvarban levő kamrába ment és ott marolugot ivott. Vilovac Milán rendőrfogalmazó és dr. Ninkov Szevan kerületi orvos nyújtották az első segítyt a leánynak, akit beszállítottak a kórházba. Állapota súlyos.

— **Vasuti jegyeket lopott egy kilenc éves gyerek.** Szomborból jelentik: A Szombor melletti Rigyica község állomásfőnöke, Kranics Alekszander jelentést tett a csendőrségnek, hogy a vasuti állomás jegypénztárából ismeretlen tettesek 450 darab vasuti jegyet és a benne lévő irószereket ellopták. A csendőrség kinyomozta a tettest egy kilenc éves gyermek személyében.

— **Cigarettaolvajokat fogott el a pancsevői rendőrség.** Pancsevóról jelentik: A napokban a vasuti állomáson egy vagon dehányaruból elloptak 86 doboz Vardart és 36 doboz Zeta cigaretta. A nyomozást dr. Dimitrijevic Tihomir pancsevői rendőrfőkapitány vette kezébe és sikerült is neki a tetteseket Nove Samu és Wirfeld György rakodómunkások személyében elfogni. A nyomozást a rendőrség tovább folytatja.

— **A noviszadi zenebarátok gyűlése.** Noviszadról jelentik: A zenebarátok egyesülete szerdán délután tartotta meg első választmányi ülését, amelyen megválasztották az egyesület tisztikarát. Elnök lett dr. Borota Braniszláv polgármester, alelnökök Setzen Gáborné, Rumplesz Kamilla, Frank Gyuláné és Ilin Dusan, ügyvezető elnök Siebold Miksa, titkár Klein Aleksza, zenei előadó Glesold Emil, pénztáros Hajó Géza, jegyző Pattera Ferenc, irattáros Seher Oszkár. Karnagynak Vitaliani Robertet alkalmazták. Ilin Dusan alelnök bejelentette, hogy Csrics Irenei püspök elfogadta a disztagságot és messzemenő támogatását ígérte meg. Elhatározták, hogy a tagoknak nagyszabású ingyenkoncertet fognak rendezni, azorkivül február 5-ikén a színházteremben délelőtt fél 12-kor megnyitó matiné-hangversenyt adnak, február 20-ikán pedig a Sefcsik-kvartet és Glesold Emil közreműködésével rendeznek hangversenyt.

— **Betörés Pancsevón.** Noviszadról jelentik: Szerda éjjel Burgeski Milán pancsevői kereskedő házában betörők jártak, akik ötezer dinár értékű holmit vittek el. A háztulajdonos a zajra felébredt, de nem mert mutatkozni, látta azonban, hogy a tettesek két cigány és egy cigányasszony voltak, akik a lopott holmit a ház előtt álló kocsira rakva, elmentek. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Halálos játék a revolverrel.** Veprovásról jelentik: Kleman Adám béres a napokban a szállásról, ahol alkalmazásban volt, bejött Veprovára Erdlein Miklós nevű rokonához. A béres megmutatta revolverét Erdleinnek, aki a revolvert addig forgatta, míg elsült és a golyó Kleman hasába fúródott. A szerencsétlen embert beszállították a vrbászi Hötzl-főle szanatóriumba, ahol kedden meghalt. A csendőrség a vizsgálatot megindította.

— **A Kuria tizenötévi fogházra szabtotta le a halálra ítélt Papp Flórián büntetését.** Budapestről jelentik: A Kuria szerdán tárgyalta özvegy Papp Flórián és fia büntetését. Visegrádon, egy évvel ezelőtt idősebb Papp Flórián gazdálkodót bestiális kegyelenséggel meggyilkolta hasonló nevű fia és hogy barmalmas tettét leplezze, az istállót, amelyben apja holtteste volt, felgyújtotta. A tüzet azonban hamorosan eloltották és megállapították, hogy Papp nyakát teljesen átvágták. Elfogták Papp Flóriánt, aki elmondta, hogy anyja felbujtására gyilkolta meg apját. A pestvidéki törvényszék annakidején ifjabb Papp Flóriánt kötéllátsali halálra, anyját pedig életfogytiglani fogházra ítélte. A tábla megváltoztatta ezt az ítéletet és azzal az indokolással, hogy anyja felbujtása nélkül a fiúnak talán eszébe sem jutott volna a gyilkosság, özvegy Pappné is kötéllátsali halálra ítélte. A Kuria szerdán ifjabb Papp Flórián halálos ítéletét helybenhagyta, de az asszony halálbüntetését tizenöt évi fogházra változtatta azzal az indokolással, hogy a tárgyaláson nem bizonyult be, hogy Pappné bujtotta fel fiát, de bünpártolást követett el, mert tudott a gyilkosságról. Ifjabb Papp Flórián védői kegyelmi kérvényt nyújtottak be.

— **Nyilvántartást készítenek Szubotican az állampolgárokról.** A szuboticei főjegyzői hivatal, mint értesülünk, a legközelebbi napokban megkezdli annak a nyilvántartásnak elkészítését, amelybe bevezetik mindazokat a szuboticei lakosokat, akik jugoszláv állampolgárok és szuboticei illetőségűek. Az új állampolgársági törvény értelmében ugyanis minden község és város vezetősége tartozik ilyen könnyen áttekinthető nyilvántartást készíteni, amiből könnyen megállapítható, hogy valaki milyen illetőségű és hová való állampolgár. Ez a munka nagyon sok időt vesz igénybe és egyelőre csak azokat fogják nyilvántartani, akik az utóbbi években illetőségi bizonyítványt kértek vagy a jövőben kérni fognak. Ugyancsak a főjegyzői hivatal végzi el a választói névjegyzékek revízióját is, ami ebben a hónapban ér véget.

— **Két évi börtönrre ítélték egy zagrebi orvosot.** Zagrebből jelentik: A közönség rendkívül nagy érdeklődése mellett tárgyalta szerdán a zagrebi törvényszék Netzmeskal Lovró harminc éves magántisztviselő szélhámossági bűnügyét. Netzmeskal hosszú évi külföldi bolyongás után hét év előtt jött Jugoszláviába és Szelce tenger melléki fürdőhelyen telepedett le, ahol dr. Narancsics néven orvosi rendelőt nyitott. Rendkívül sok páciense volt, különösen a női fiúrdövéndégek között, úgy hogy meglehetősen jó hírnévre tett szert. Néhány orvos figyelmes lett rá, mert több ízben nyilvánvalóan rossz és káros recepteket írt. Vizsgálatot indítottak ellene s ekkor kiderült, hogy nem orvos, hanem közönséges szélhámós. A bíróság két évi börtönrre ítélte.

— **Lakodalom halálosvégi verekedéssel.** Szegedről jelentik: A dorozsmai tanyákon egy lakodalom halálosvégi verekedéssel végződött. A lakodalomban résztvettek Sárközi Lajos és Balog János legények, akik évek óta jóbarátok voltak, de az utóbbi hetekben összeveszttek, mert mindketten a tizennyolc éves Gábor Mária szerették. A lakodalomból egy nagyobb társaság áment Gáborék tanyájára, köztük a két legény is, akik összeveszttek és a verekedés hevében Balog bicskát rántott és felhúszította Sárközi hasát, úgyhogy belei kifordultak. Mire a szerencsétlen embert a szegedi kórházba szállították, meghalt. A gyilkos legényt letartóztatták.

— **Eljegyzések.** Szabó Margit Szenta és Kaloper Béla Szarakanza jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Bartos Helén urleány Potiszkszevnikola és Komáromi János segédjegyző Obilicsevó jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Kabaréost Ruszkoszelón.** A ruszkoszelói munkás ifjuság folyó hó 21-ikén este a nagyvendéglő termében táncmulatsággal egybekötött kabaréelőadást tart. Az est tiszta jövedelmét a községben létesítendő népkönyvtár javára fordítják.

— **Fémipari sztrájk tört ki Németszágban.** Halle an der See-ből jelentik: A fémiparban nagy sztrájk tört ki, amely már eddig is 50.000 munkásra terjedt ki. A hallei fémárugyarak legnagyobb része beszüntette a munkát és csak szükségmunka végzésére szorítkozik.

— **Manojlovics Dusan főispán szláváján.** Szveti Jován napján nem fogad látogatókat.

Deijántics Milán nyugalmazott inspektor szláváján, Szveti Jován napján, nem fogad látogatókat.

— **Árvízveszedelem Giurgunál.** Bukarestből jelentik: Giurgunál a Duna állandó emelkedése folytán a helyzet kritikusra fordult. Ha a Duna még harminc centiméterrel emelkedik, ami több mint valószínű, akkor Giurgiu kikötője teljesen víz alá kerül. A környékbeli falvak nagyrésztet máris elöntötte az ár, amely mindenütt óriási pusztítást okoz. A beérkező jelentés szerint a Duna deltája valóságos tengerré változott és az egyes ágak közt elterülő szigetek teljesen víz alatt állnak.

— **Tizezer ember fogadta Budapesten a külföldi utjáról hazatérő Ferencváros csapatát.** Budapestről jelentik: Tizezer ember fogadta szerdán a hathetes turnájáról hazatérő Ferencváros csapatát, amely — mint ismeretes — összes külföldi mérkőzéseit győzelemmel abszolválta. A Ferencváros rajongói teljesen ellettek a Keleti-pályaudvar érkezési csarnokát, úgyhogy a rendőrség alig tudta a rendet fenntartani. A berobogó vonatot az egyesület vezetősége, a sportbarátok és katonazenekar fogadta. Valóságos diadalmenetben kísérték be a csapat tagjait a városba.

— **Asszonyom! Hiába kísérletezik,** csakhamar meg fog győződni, hogy szépséghibáitól csak Roth Olga specidlis kozmetikai intézete (Szubotica, Kralj Alekszandrova ulica 4. sz., Rossija Foncière palota, félemelet) tudja végleg felelősséggel megszabadítani. Szépségápoló szereim kiváló hatásuak és vidéken is közismertek. Postai szétküldés. Kaphatók szeplő- és arcfehérítő krémek, szappanok és gyógygyuderek, hámlasztók, Orado arepakkolás. Hajszaalak végleges eltávolítása. Tanítványok felvétetnek.

KREMENEZKY
RÁDIO-LÁMPÁK
előnyei: hangos, tiszta vételt biztosítanak és örök életűek
Minden rádióüzletben kaphatók

— **A tartományi vasutak konferenciája.** Miloszavljevics Szvetisláv közlekedésügyi miniszter szerdán értesítette Borkó Jakab szubotical vasutigazgatót, hogy a jövő hétre konferenciát hívott össze, amelyen a tartományi vasutigazgatóságok vezetői vesznek részt. A konferencián a jugoszláviai vasut általános helyzetével fognak foglalkozni.

— **Vizszentelés a noviszadi város-házán.** Noviszadról jelentik: Csirics Milán főesperes szerdán délelőtt szentelte be a városházát és végezte a szokásos vizszentelési szertartást. Szerdán délután a görögkeleti szerb püspöki templomban megtették a Bogojavljenje-ünnephez való vizszentelés előkészületeit. Csütörtökön délelőtt dr. Csirics Irinej püspök fényes papi segédlettel megszenteli a Dunát. Csütörtökön az állami és városi hatóságok teljes munkaszünetet tartanak. A noviszadi rendőrség elrendelte, hogy a körmenet idején a Pasics-utcában, a Felszabadulástéren, a Kralj Alekszandar-utcán és a Duna-utcában levő üzletek zárva tartandók, de a többi üzletek egész napon át nyitva lehetnek.

— **Aranyórért két hónap.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék jogerősen két hónapi fogházra ítélte Torma József oszijekai nyomdászt, aki a múlt év végén Bácskapalánkán Kristofek Katica nevű ismerősétől ellopott egy aranyórát.

Cvetko Manojlović zenedeigazgató szlaváját, Szent János napját csak családi körben tartja meg.

A »Muzikus Ferkó« Petrovoszelón. Petrovoszelóról jelentik: A moli műkedvelők vasárnap nagy sikerrel adták elő a Muzikus Ferkót a petrovoszelói legényegyletben. Deutsch Mancí elismerésre méltóan alakította a primadonna szerepét, de semmiben sem maradt mögötte Tüski Ilonka sem, aki Borcsa szerepében aratott nagy sikert. A férfi szereplők közül különösen Schlesinger Mátyás, Király Béla és Szabó Gábor tűntek ki. Az előadás sikerének egyik főtenyezője Mlinkov Joca karnagy volt. A darabot előadják Topolán, Novibecsejen, Gradistén és Adán is.

— **Konyhaművészeti kiállítás Vrsacon** Vrsacról jelentik: A vrsaci római katolikus nőegylet a Szerbia-szálloda nagytermében szépen sikerült konyhaművészeti kiállítást rendezett, melyen több mint száz kiállító vett részt. Kiállításra kerültek különböző konyhai termények, sütemények, konzervek és befőttek. A kiállított tárgyakat a kiállítás végén kiárusították és a nőegylet a befolyt pénzt jótékony célra fordítja. A kiállítás rendezése különösen dr. Singer Miklósné, a nőegylet elnöknőjének érdeme.

— **Szombaton lesznek Vrsacon a városi tisztviselőválasztások.** Vrsacról jelentik: Vrsac város közgyűlése szombaton ülést tart, amelyen megválasztják a városi tisztviselőket. A polgármester-választást azonban egyelőre bizonytalan időre elhalasztják.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja, különleges arc- és bőrápolás, villany- és fénykezelés.

— **Noviszadon február végéig kell a forgalmi adóvallomások benyújtani.** Noviszadról jelentik: A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság szerdán kiadott felhívása szerint Noviszadon és a noviszadi járásban február végéig kell a forgalmi adóvallomásokat benyújtani. Akiknek 360.000 dináron felüli évi forgalmuk van, vallomásaikat közvetlenül a pénzügyigazgatósághoz, az ennél kisebb forgalmuk, valamint az általánosan fizetők vallomásaikat a városi adóhivatalnál (13. szoba), illetve a községekben a községi előjáróságnál tartoznak benyújtani. Ugyanott a vallomások kitöltéséhez szükséges nyomtatványok is beszerezhetők.

— **Felmentett gazdálkodó.** Noviszadról jelentik: Pivniciski Jován szrbobráni gazdálkodót azzal vádolta az ügyészség, hogy a múlt évben Szurdicski Nikolától kölcsönként cséplőgépet eladta. A tárgyaláson behivósodott Pivniciski ártatlansága és felmentették.

— **Magyar jegyzőt választott egy délbánáti román község.** Vrsacról jelentik: A délbánáti Ritisevo községben, melynek lakói kizárólag románok, most tartották meg a tisztviselőválasztásokat. Ritisevo községben jegyzőnek magyar embert, Ács Lajos volt szvetijováni és jabukai jegyzőt választották meg.

— **Érettségi vizsgálatok Vrsacon.** Vrsacról jelentik: A vrsaci állami főgimnáziumban január 23-án délután 2 órakor lesznek a pótérettségi vizsgálatok.

Legnagyobb választék
S E L Y M E K B E N
és divatárulokban legolcsóbb árakon
részleltetésére 13047
„ELITA“ gyári berakattal
NOVISAD, Miletičeva 19

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Vrsacról jelentik: Szöllösi Pál huszéves jermenovali gazdálkodó házában padlásán felakasztotta magát és mire az öngyilkosságot felfedezték, már halott volt. Szöllösi valószínűleg pillanatnyi elme-zavarában vált meg az élettől.

Uj ügyvédi iroda Szomborban. Dr. Radasits Lázár ny. alispán, Szombor város volt polgármestere és az igazságügyminiszterium B. B. B. ügyosztályának volt főnöke ügyvédi irodáját Szomborban Szent György-tér 2. sz. alatt megnyitotta.

— **Kommunistagyanus cipész.** Noviszadról jelentik: A gornjikovili csendőrség szerdán letartóztatta Marijkovics Géza cipészt kommunista üzemek gyanúja miatt. Beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

NOVISAD, ORBAN-PENSIO
Vizvezeték, mosdók, melegvízfűtés.
TELJES PENSIO 70-90 Dinár
Abonensárkány: engedély. Telefon 25-36

A »Marika« Debeljácsán. Debeljácsáról jelentik: A debeljácsai izraelita nőegylet színielőadást rendezett, amelyen Zagon István »Marika« című vígjátékát mutatták be, szép erkölcsi és anyagi sikerrel. Marika szerepét Stein-Sass Ibolya, a színiiskola végzett növendéke alakította érzéssel, talentumosan. Két nő partnere volt Orbán Sándor szerepében Szent István, aki egyúttal a rendezés munkáját is végezte. Jók voltak még Spitzer Ilonka, Tóth Miska, Hamburger József, továbbá a kisebb szerepekben Donáth Magda, Konec Vilma, Eskenázi Kató, Dávid Béni, Vári István, Papp István, Donáth János és Eibenschütz Ica. A konferanzzéi tisztviséget Tóth Samu látta el szellemesen. Az előadást hajnalig tartó tánc követte Debeljácsai Tóni zenekarának muzsikája mellett. A nőegylet ezután is köszönetet mond azoknak, akik felülfizetéseikkel elősegítették az est jótékony célját.

Gyomor- és hasbántalmak, izgékony-ság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség már nagyon is kétségbeesítő esetekben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponta reggel éhgyomorra megivott egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Orvostanárok dicsérik azon értékes szolgálatokat, melyeket a »Ferenc József« víz lárványok idején is, mint biztos és enyhe hashajtó teljesít. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Rádió-apparátusok
Mindennemű alkatrészek
Varta akkumulátorok,
Philips lámpák, Ercco felfhallgatók,
Egyenirányítók, forgó-kondensátorok,
hangszórók
állandó nagy raktára, viszonteladónak nagy engedély
MALLER BÉLA
okleveles gépészmérnök
Subotica, Petrogradska ul. 8

KINTORNA

— A barátomnak rémes fényképet csinált. Harminc év múlva lesz olyan!
— Épp ez az előnye a mi fényképeinknek. Még harminc év múlva is hasonlítanak.

*
Az orvos üdvözli páciensét.
— Isten hozta. Eraun ur. Miért vág olyan savanyu képet?
— Abban a reményben indultam el hazulról, hogy nem találom itthon a doktor urat.

*
Az egyetemi hallgató nagyot mulatott valamire. Alkalmom mindig akad. Olyan jól érezte magát, hogy reggel botorkált haza. De olyannyira reggel volt már, hogy mindössze egy félórája maradt előadásra menni, amit nem mulaszthatott el. Hamar ledobálta a frakkját, hideg tust eresztett a fejére és lóhalálában másik ruhát vett magára. Nyakkendőkötés után gépies mozdulattal felvette a hajkefét, amelynek a háta tükréből volt, hogy biztonság okáért egy pillantást vessen magára, mielőtt elrohan. A kefért persze fordítva vette a kezébe.

— Borzasztó — kiáltott fel elszörnyűködve — muszáj megborotválkoznom.

FILM

Uj kettős műsor a Városi Moziban

Egy Várkonyi-vígjáték és egy Verenes-dráma

A Városi Mozi valóban gazdag új műsort mutatott be szerdán az újságírók előtt. A műsor első filmje pompás vígjáték. »A kecskék és a káposzta« a nem egészen szerencsés címe a vígjátéknak, amelyben a kecskék három agglégényt, a káposzta pedig egy szép fiatalasszonyt jelent és ha a kecskék a végén nem is laknak jól, de a káposzta megmarad — jogos tulajdonosának, a férjnek. A végeredményben ártatlan házassági ötszöveg olyan pompás ötletekkel fűszerezve dolgozták fel filmen, hogy a legjobb francia bohózatokat is megszégyenítő mulatságos helyzetek szinte kergetik egymást. A férjébe szerelmes fiatalasszonyt Mairi Prévost játssza énnivalóan kedvesen, annyi bájos pajkosággal, ami csak ennek a sajnos ritkán látott filmszínésznőnek a sajátja. A férj kissé passzív szerepében Várkonyi Mihály a szokott jó és felülmúlhatatlan agglégények triója, akiknek mindegyike a legigényesebb színjátszó gúrnandókat is meglegő kabinet-alakítást formál szerepéből. A szépen fotográfált film mulatságosnál-mulatságosabb jelenetei valóságos nevető-orokant idéznek elő a nézőtérben.

A másik film »A tizenhét évesek« tipikusan német filmdráma. Nem kisebb rendező munkája, mint Manfred Non-é és ez meg is látszik a film gondos felépítésén és sok egyszerű rendezői ötletén, mint amilyen például a nyakék gyöngyszemeiben megelevenedő képek. Maga a mese banális, de megvan legálább az az előnye, hogy mindvégig fokolni tudja az érdeklődést és van néhány jelenete — ez is inkább a kitűnő rendező érdeme — ami költően szép és megrázó. A film főszerepét Verenes Ernő játssza. Ez a rokonszenves fiatal filmszínész nem alkalmas még ilyen erősen drámai koloritu szerepekre és

ezzel magyarázható, hogy agyonjátssza szerepét és rettentően túloz mindent. A kevés sokkal több lenne. Annál elragadóbb Eveline Hoyt nemes egyszerűségű szüleszen tisztá lányalakja Andreé La Fayette pedig tüneményes megjelenésével hódító. A film legnagyobb értéke Frida Richard alakítása egyszerűen nemes művészettel megformált ideális anya-alakja valóban emberi mélységű.

A csütörtöktől keddig színrekerülő műsor mindkét filmje megérdemel minden érdeklődést.

(I. f.)

TŐZSDE

Zürich, jan. 18. (Zárlat.) Beograd 9.14, Páris 20.41, London 25.31, Newyork 519.075, Brüsszel 72.40, Milánó 27.45, Amsterdam 209.55, Berlin 123.65, Bécs 73.15, Szófia 3.7475, Prága 15.385, Varsó 58.15, Budapest 90.75, Bukarest 3.21.

Zagreb, jan. 18. (Zárlat.) Amsterdam 2290-2295.80, Bécs 799.55-802.55, Berlin 1353.30-1356.30, Budapest 995.50-998.50, Trieszt 299.63-301.63, London 276.75-277.55, Newyork 56.68-56.88, Páris 222.50-224.50, Prága 168.10-168.90, Zürich 1093-1096.

Szombori terménytőzsde, jan. 18. Buzai bácskai vasut 307.50-312.50, rozs bácskai vasut 250-255, árpa takarmányi 61-62 kilós 235-240, takarmányi 63-64 kilós 245-250, tavaszi 65-66 kilós 270-275, új tengeri bácskai vasut 217.50-222.50, bab fehér nem válogatott 5-7 százalékos 325-330, lisztek: 0gg 425-445, 0g 425-445, kettes 410-430, ötös 380-400, hatos 320-340, hetes 260-270, nyolcas 210-220, korpá finom 200-205. Irányzat: változatlan.

Noviszadi törénytőzsde, jan. 18. Buzai bácskai 77-78 kilós 2 százalékos 300-310, bánáti 78-79 kilós 302.50-312.50, rozs 302.50-312.50, árpa bácskai 65-66 kilós 245-250, zab bácskai 250-260, tengeri bácskai 215-225, bánáti 215-225, lisztek: 0gg és 0g bácskai 425-437.50, kettes 405-415, ötös 385-395, hatos 317.50-325, hetes 260-270, nyolcas 200-207.50, korpá 200-210, bab fehér 2-3 százalékos 350-355. Irányzat: kellemesebb. Forgalom: 72 vagon.

A noviszadi tőzsde január 19-ikén és 20-ikán ünnep miatt nem dolgozik.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 18. A gabonátőzsdén az irányzat megszilárdult. A készáruipiacon a buza 15, a tengeri 25-40 fillérrel drágult. A határidőipiacon is emelkedtek az árak. Hivatalos árfolyamok pengő értékben a határidőipiacon: Buza márciusra: 31.58-31.64, zárlat 31.62-31.64, májusra 32.14-32.24, zárlat 32.16-32.18, októberre 29.76-29.80, zárlat 29.74-29.76, rozs márciusra 30.30-30.35, zárlat 30.34-30.36, májusra 30.23, októberre 24.90-24.96, zárlat 24.94-24.96, tengeri márciusra 25.94-26.22, zárlat 26.14-26.16. A készáruipiacon: Buza 30.75-31.85, rozs 29-29.25, árpa 26.75-27.75, sörárpa 24-30, köles 22.50-23.50, tengeri 23.50-24.25, korpá 20.75-21, repce 49-51.

Budapesti értéktőzsde, jan. 18. Magyar Hittel 90.5, Osztrák Hittel 51, Kereskedelmi Bank 126.5, Magyar Cukor 202.5, Georgia 15.1, Rimamurányi 113.1, Salgó 75.8, Kőszén 811, Bródi Vagon 2.4, Beocsi Cement 279, Nasici 188.8, Ganz Danubius 181, Ganz Villamos 171, Atheneum 31, Nova 50.3, Levante 28.7, Pestü Hazai 228. Irányzat: gyengébb.

Vizárlás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 207 (+17), Apatin 276 (+20), Bogojevó 252 (+17), Vukovár 156 (+6), Palánka 160 (+18), Noviszad 170 (+19), Zemun 194 (0), Pancsevó 180 (-2), Szmederevó 279 (-2), Dráva, Oszijek 100 (0), Száva: Mitrovica 358 (-16), Beograd 140 (0), Tisza: Senta 100 (+10), Becsei 65 (+7), Titel 199 (+4).

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A romániai agrárreform

Irta: Dr. Seltmann Rezső

I.

Az eddig tárgyalt államok agrárreformjai többnyire távolról érintették Jugoszláviát. Valamennyi állam reformműveletei közt akadnak tanulságos jelenségek és valamennyiben kialakult bizonyos önműködés, ami mindig a helyi viszonyokban és az illető állam kulturájában találja magyarázatát. A most szóbanforgó Románia is mutat nem egy tekintetben újítást, azonban az eredmény sokkal sivatárabb, mint a nagy sietés és felbuzdulás, amellyel ezt a reformot végrehajtották és, amellyel ma is folytatják azt. Mint majd látni fogjuk az eredmény nem is lehet kielégítő ott, ahol az állam polgárainak egy telemes részét már eleve kizárták a földreform áldásából, hogy helyet adjanak olyan elemeknek, amely alacsonyabb fokú gazdasági kultúra mellett nem képes eredményesen gazdálkodni s amely körülmények viszont az állam gazdasági életében egyenes visszaesést okozott.

Románia egész területe 294.244 négyzetkilométer és lakosainak száma az 1920. népszámlálás adatai szerint 16 millió. Egy négyzetkilométerre 54½ esik. Az egész királyság ma négy államterületre oszlik, amelyben egy a jogszolgáltatás, mint az agrárreformotmány különbözik egymástól. Ez a négy terület: O-Románia (Regát), Erdély, Bukovina és Bessarabia. Minthogy az ezekre vonatkozó agrártörvényhozás különböző, azért valamennyit külön kell vizsgálni tárgyává tennünk.

I. O-Románia, épeny, mint Oroszország, túnyomóan agrárállam. Mindkettő a háború előtt a mezőgazdasági termékek exportjára alapította létét. A régi romániában is, épeny, mint Oroszországban az agrárreform előtt és részben alatt, a legszükségesebb birtokmegosztás volt, mert a nagybirtok itt is túlfengott, aminek következtében gyakoriak voltak az agrárforradalmak a földéhes, elnyomorodott, analfabéta parasztság körében.

A háború után az agrárreform szükségessége elengedhetetlen feladata volt az államnak és jöhetett a reform, amit rögtön a háború után életbe léptettek, nem volt távolról sem olyan radikális, mint az oroszországi, mégis a nagybirtok rendszert ugyszólván egy csapásra halálra ítélték úgy, hogy ezáltal — igen okosan — meg tudták akadályozni az agrárforradalmakat, amelyek egészen bizonyosan bekövetkezték volna. Így, a latifundális gazdálkodás megszüntetésével elérték azt, hogy Románia minden különösebb zökkenés vagy zavargás nélkül a kisbirtok rendszerre tudott áttérni. Ha ezt a nemzetiségekre való tekintettel oldották volna meg igazságos alapon, akkor a román államosság mindenestire szilárdabb alapot tudott volna magának biztosítani.

Az agrárreform eredete Romániában is a háborúig megy vissza. Ekkor 1917-ben királyi szó ígerte meg a hadbavonuló katonáknak, hogy az egész parasztságot ki fogják földdel ellátni és az állam, a korona, az egyház latifundiummal, azonkívül két millió ha. nagybirtok kerül felosztás alá, hogy abból a földművelő lakosságot ellássák. Ennek az ígéretnek a tényleges megvalósításáról gondoskodtak az 1918—21-i törvények, amelyeket 1921-ben kiterjesztettek Erdélyre és Bukovinára, míg Bessarabiára az 1918 évi agrártörvényeket alkalmazták.

Ezek az általános rendelkezéseken kívül egy 1920-ban hozott törvény elrendeli a legelők kisajátítását oly célból, hogy azokon új közlegelőket létesítsenek a községek, míg egy 1921. törvény a meliorációról (talajjavításról) intézkedik oly módon, hogy a csatornázást, öntözést, partszabályozást stb., többségi határozat útján lépteti életbe vidékenként. Ha azonban valamely község nem akarná a meliorációt eszközölni ott, ahol erre feltétlenül szükség van, akkor az állam azt hivatalos közegeivel bonyolíthatja le a többségi határozat ellenére is.

A régi királyság területén az 1918. agrártörvény intézkedik oly módon, hogy a korona, az állam, a külföldiek és a birtokaiktól távolélők, valamint egyéb jogi személyek (kolostorok) összes földjeit kisajátítottak nyilvánítja. Az ebben a kategóriában foglalt abszontistáknak (akik birtokaiktól távol, vagy városokban élnek és birtokaikon nem gazdálkodnak) azokat minősíti a törvény, akik a törvény hozatala előtti öt évben is ily minősítés címe alatt kétszeres adót tartoztak fizetni. Ezenkívül a törvény elrendeli a királyi ígérethez képest minden 100 ha.-on felüli, több mint két millió ha.-t kitevő nagybirtok terület teljes kisajátítását oly módon, hogy az egyes nagybirtokok kisajátítandó része a birtokok nagyságával progresszíve növekedik, úgy, hogy az eddigi nagybirtokosnak csupán 100—500 ha. maradjon és az utóbbi nagyság is csak abban az esetben, ha a nagybirtok addig 10.000 vagy ezen felüli nagyságu volt.

A kártalanítás alapját az 1912—16-i helyi áviszonyok szerinti birtokvételrakban állapították meg, azonban úgy, hogy a huszszoros, legelőknél a tízenöt-szörös, addigi bérletpénzt a kártalanítás összege semmilyké sem mulhatta felül. A parasztszövetkezetek a kártalanítást 5%-os járadékokban tartoznak fizetni, maga az állam pedig a kártalanításból 35%-ot fizet, míg a parasztszok 20%-ot tartoznak készpénzben kifizetni és a többi 20 év alatt amortizálni.

A földparcellák kiutalásánál az 5 ha nagyságot tartják szem előtt és a nagyobb törpeparcellákat is erre a nagyságra egészítik ki. A felosztásnál első sorban a katonák, a hadiözvegyek és árvák, a földnélküli földmunkások, a törpebirtokosok és az 5 ha.-on alóli kisbirtokosok jönnek először tekintetbe. A földátvételnél az igényjogosultak parasztszövetkezetekké egyesülnek. Ez utóbbinak adja át a »Népbankok és parasztszövetkezetek központi pénztára» a földet.

Az átadási művelet végrehajtása után kitént, hogy ily módon félmillió holt-kézi birtokon kívül csupán másfél millió ha magántulajdon maradt felosztásra, amiért 1921-ben szigorúbb határozatot hoztak a kisajátításra és ezzel kapcsolatosan a kártalanítás összegét is fel-emelte az állam. Az új törvény értelmében az eddigi nagybirtokosoknak csupán 100 ha.-t hagytak meg a hegyes vidéken, míg az alföldön a lakosság földéhségéhez képest 150—250 ha.-t és csupán az intenzív és racionális gazdálkodást folytató mintagazdaságokon hagytak meg esetleg 500 ha.-t. Ha az ilyen birtokosok gyermekei felsőbb gazdasági képzettségben részesültek, akkor ezek is igényt tarthatnak további 50 ha. földre

A kártalanítási összeg maximumát az 1917—1922. évek bérletösszegeinek negyvenszerezésére, legelőknél huszszorosára emelték fel.

Ha valamely vidéken a földéhes lakosság kielégítésére nincs elegendő föld, akkor az igénylők egy részét más vidékeken telepítik le és 15. ha. megművelt területet adnak nekik, ezenkívül pedig a közlegelő használatát és a szükséges építő anyagot is. Az új törvény a parcellák nagyságát 5—7, kivételesen 10—15 ha.-ban állapítja meg és ezeket a szokásos korlátozó intézkedésekkel védi. Ilyenek például, hogy a telepet csupán olyan román állampolgárnak szabad eladni, aki kötelezi magát arra, hogy a

földet maga műveli meg; az öröklés után való birtokmegosztás is csupán 2 ha.-ig van megengedve az alföldi parcelláknál, míg a hegyvidéken 1 ha.-ig. A parcellák megterhelése 10 ha.-ig csupán állami hitelintézeteknél lehetséges. A birtokosoknak megengedi a törvény, hogy 50 ha.-ig megkössék és feloszthatatlannak nyilvánítsák birtokaikat és hogy ez az öröklésre is vonatkozzék. Az 1920-i törvény előírja a községeknek és falvakkal közlegelők alakítását olyan módon, hogy a környékbeli művelés alatt álló földeknek, amelyet 100 ha.-nál nagyobbak, ¼-át közlegelő alakítása céljából lefoglalhassák.

Nehézségek a kölcsöntárgyalások körül

A kormány a Rotschild-csoporttal tárgyal

Beogradból jelentik: Markovics Bogdán pénzügyminiszter két havi szabadságot kapott és jelenleg Montekarloban tartózkodik, ahonnan csak február hónap végén fog visszatérni. Gyurics és Vojin, a pénzügyminiszter helyettese már több hete Londonban tartózkodik és a pénzügyminiszter felhatalmazása alapján kölcsöntárgyalásokat folytat. Beogradi kormánykörökben határozott elégedetlenség észlelhető amiatt, hogy ezek a kölcsöntárgyalások még nem vezettek eredményre, de tulajdonképpen mindenki el volt készülve arra, hogy a Blair-csoporttal kötött kölcsön-opsó miatt Londonban az angol kölcsön körül nagy nehézségek lesznek. De nemcsak a Blair-csoport opciós igénye okozott nagyobb zavarokat, hanem az angol bankároknak az a követelése is, amellyel

a régi angol adósságok rendezését követelik.

A kormányhoz nagyon közelálló körökben már azt is hangoztatták, hogy a kölcsöntárgyalások már régen be vannak fejezve, csupán a pénzügyminiszternek az aláírása hiányzik még a teljes perfektuáláshoz.

A pénzügyminiszter politikájával különben beogradi kormánykörökben sokan nincsenek megelégedve, mert úgy a pénzügyi törvényt, mint a költségvetést az előkészítés stádiumában hagyta az utódjára és másokra hárította, hogy a parlamentben a védelem a nehéz munkáját elvégezzék. A kormány a pénzügyminiszter megkerdezése nélkül járult hozzá ahhoz, hogy a jövedelmi adót az adótörvényből kihagyják és a kormány tagjai azt is elhatározták, hogy a költségvetést teljesen egyensúlyba kell hozni, amely kérdésben a pénzügyminiszter semmiféle véleményt nem volt hajlandó elárulni. A pénzügyi bizottságban az egyes szakminiszterek naponta jelentik ki, hogy a költségvetés összeállítása teljesen fiktív és a kormány egyes tagjai kénytelenek lesznek majd utólagos hitelekről gondoskodni, amely érvelésnek a közlekedésügyi miniszter teljesen világosan és félreérthetetlenül adott az utóbbi napokban kifejezést.

A radikális párt egyes frakcióiban kétségtelenül hallani olyan hangokat is, amelyek

a pénzügyminiszter távozását követelik, azonban jelenleg éppen a londoni tár-

gyalások miatt a kormány nem akar a pénzügyminiszterium vezetésében nagy változásokat előidézni.

Az elmúlt héten

a kormány külön kurirt küldött a pénzügyminiszterhez

és a kurir magával vitte a kormány- nak azokat az óhajait, amelyeket a költségvetés és az adótörvényjavaslat terén jónak látnak megvalósítani. Amint értesülünk, a pénzügyminiszter minden- hez hozzájárult, ami minden tekintet- ben az egyes reszortminiszterek győ- zelmét jelenti az ugynevezett hivatalos pénzügyi politika felett.

De kivel is tárgyal a pénzügyminisz- ter megbízottja Londonban? Elsősorban az angol Rotschild-csoporttal és természetesen a Blair-csoporttal, amely a Rotschildokkal együtt dolgozik az euró- pai piacokon.

A Rotschild-csoport, amint értesül- lünk, azt követeli, hogy a jugoszláv kormány kezdje el a háborúelőtti adósságainak törlesztését, az osz- trák-magyar monarchia Jugoszlá- viához csatolt területei után is il- zesse a jugoszláv kormány az egyes adósságrészeket.

Igy az egyes hitelezők követelik, hogy a jugoszláv kormány ismerje el azoknak a követeléseknek a jogosságát, amelyek az 1895-ös kibocsátású szerb járadékok kötvényeiből erednek, valamint az 1909- ben kibocsátott négy és fél százalékos járadékokat, amely kötvényeknek a tulaj- donosai nagy részben németek. A béke- szerződés értelmében a volt ellenséges államoknál fennálló győztes államok adósságai már régen le vannak írva, de az egyes spekulánsoknak mégis sikerült az angol, vagy az amerikai pénzpiacon keresztül pressziót gyakorolni az egyes kölcsönöket kereső államokra, hogy ezeket a volt központi államok alattvalói- nál levő kuponokat közvetett uton vált- sák be. Markovics Bogdán pénzügyi- miniszter még, amikor az állami Jelzálog- banknak volt az igazgatója rá tudta venni a kormányt arra, hogy az állami Jelzálogbanknak svájci kölcsöne alkal- mával az 1914-es bosnyák vasúti kölcsönt ismerje el az állam, most sikerülhet a pénzügyminiszternek, ha akarja, hogy a már leirt kuponulajdonosokat elégítsék ki. A Rotschild-csoport nagyon hatal- mas, hatalmasabb talán a jugoszláv pénzügyminiszternél és nincsen ezért ki- zárva, hogy olyan adósságokat is ki- kell majd fizetni, amelyeket a jugoszláv állami költségvetésben már régen leírtak.

MI ÚJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotici L. Lloyd közlövényei

*

A községi adók. Az illetékes minisztérium törvénytervezetet készít, mely hivatva lesz rendezni azt a kérdést, hogy a községek mily pótdadót vehetnek ki és szedhetnek. A készülöben levő törvény fogja megállapítani, hogy a községek részére milyen jövedelmi források állhatnak a rendelkezésre. Háromszáz százalékig a tartományi bizottság engedélyezheti a pótdadók szedését, ezen felül a pénzügyminisztérium engedélye szükséges. Az 1928—29. évi pénzügyi törvény 6. szakasza szerint minden községi pótdadó kivételét vagy a régi felemelését a pénzügyminisztérium engedélyezheti. Indokolt panaszra a pénzügyminiszter a régebbi községi pótdadók leszállítását is elrendelheti, ha ezt a gazdasági viszonyok megkövetelnék.

Csehszlovákia előállat behozatala. Csehszlovákia a múlt év első tíz hónapjában 22.000 darab szarvasmarhát és 506.000 darab disznót importált. Ezzel szemben az 1926. évnek ugyanabban az időszakában a behozatala 73.000 darab szarvasmarha és 335.000 disznó volt.

Lengyelország vajkivitele. A múlt év első tíz hónapjában Lengyelországból 6.300 tonna vajot vittek ki. A lengyel vajjal azonban erősen konkurál a dán, holland, lett és eszt vaj, úgyhogy Lengyelországnak különös gondot kell fordítania arra, hogy kivitelre kerülő vaj első minőségű legyen.

Az expresszvonat közlekedése. A zagrebi és ljubljani gazdasági köröket károsan érintette a nemzetközi vasúti konferencia újabb megállapodása, amely megszünteti az expressz közlekedését a Ljubljana—Zagreb—beogradi vonalrészén. Hír szerint az expressz Szubotica—Novszad—Nis—caribrodri vonalon fog közlekedni.

Az utasok kényelmes utazásának biztosítása. Vasutaink egyelőre a Beograd—zagrebi vonalon folyó évi január hó 14-ikétől kezdve az utasok kényelmes utazását biztosítandó, 5 dinár kölcsön-díj ellenében kis párnácskákat bocsájt rendelkezésre s így a nagyobb távolságra utazó harmadosztályú utasoknak is biztosítva lesz a kényelmes utazás. Ezt az újítást későbbben a Zagreb—Split, Zagreb—Susak, Beograd—Nis—Szkopjeli vonalon is bevezetik.

A lira stabilizálása és Olaszország pénzügyi helyzete

Rómából jelentik: Volpi gróf olasz pénzügyminiszter rendkívül érdekes nyilatkozatot tett újságírók előtt az olasz lira stabilizálásáról és Olaszország pénzügyi helyzetéről. A pénzügyminiszter többek között a következőket mondotta:

— Olaszország jelenlegi pénzügyi politikája csak logikus folytatása az 1922-ben a fascista kormány hivatalba lépésekor megkezdett pénzügyi politika szilárd fejlődésének.

— 1922 októberétől mindmáig rendszeresen, szilárdan, főként pedig leikésen folyt a pénzügyi szanálás munkája. Miután az állam mérlegéből az 1920—21-es költségvetési év körülbelül 17 és fél milliárdnyi deficitjét eltüntették, rendezték az általam Washingtonban és Londonban megkötött szerződésekkel a külföldi adósságokat, 130 milliárd lírányi tartozásunkat 15 milliárdra szorítottuk le a mai értékben olyképpen, hogy hatvan esztendő alatt kell megfizetnünk, még pedig a befolyó jövedelmek összegéből.

— Egységesítettük a kibocsátást, csökkentettük és megjavítottuk a pénz keringését, megszüldöttük a függő adósságokat, a belső adósság összegét 30-ról 6.66%-ra csökkentettük. Megcsináltuk a belső adósságtörlesztő pénztárt. Olaszország minden erejét megfeszítette, hogy pénzének nemzetközi értéke-

lése megfelelően az olasz nép szívós erőfeszítésének és csodálatraméltó önfegyelmzésének.

— Pénzünk megfelelő külföldi értékelésével lépést tart az olaszországi árnindex csökkenése. Míg 1925-ben a nagykereskedelemben 1913-mal szemben 646%-ot tett ki átlagban az áruk áremelkedése, a jelen év novemberében az index már csak 484%-nyi növekedést mutatott 1913-hoz viszonyítva.

— A pénzügyi politika elkerülhetetlen dilemmákat rótt az országra. Jelenté-

keny erőfeszítések történtek a kiadások csökkentése és a termelésnek új áralapon való újraszervezése érdekében. Egyidejűleg szívós akció folyt minden az Olaszországban található nyersanyag jobb felhasználása céljából, hogy ezzel a külföldről való olasz behozatal csökkenthető és az olasz kereskedelmi mérleg egyensúlya mentől jobban biztosítható legyen. Ezzel Olaszország pénzügyi és gazdasági szanálása után magának a szanálásnak következményeit kezdjük meg szanálni.

Egész Délbácskát ármentesítik

Január huszonharmadikán alakul meg a Noviszad-petrovaradini ármentesítő társulat — 7.712 hold ármentesítése

Noviszadról jelentik: Még az elmúlt év április tizenhatodikán volt a Noviszad—petrovaradini ármentesítő társulat alakuló közgyűlése egybehíva, amelyen az érdekeltek valamennyien megjelentek és gyakorolták szavazati jogukat. Petrovaradin városa, amely egy régi császári patens alapján örök jogon bírli a Hadiszigetet, megtámadta a szavazás érvényességét, mert az örökjogon bérelt terület nevében nem az örökbírló Petrovaradin városa, hanem a földterület tulajdonosa, a katonai kincstár gyakorolta szavazati jogát, noha az érvényben levő törvények szerint az örökbírlót megilletik a tulajdonos összes jogai.

Eredetileg Noviszad város csak a nagy rétét akarta lecsapoltatni és az ecéliből létesült ármentesítő társulat érékkörébe Petrovaradin várost és Káty községet vonta bele. A földművelésügyi hivatal azonban azt kívánta Noviszad városától, hogy a megalakítandó ármentesítő társulat működési területét, ne csak a nagy-rétre terjessze ki, hanem a futaki határtól egészen a kátyi határig, beleértve a Szlanabarat. Noviszad városa annál is inkább eleget tett ennek a felszólításnak, mert a város eminens érdeke, hogy az egész Délbácska ármentesítették és az árvízveszedelemet teljesen elhárítsák, ami csak akkor érhető el tökéletesen, ha a város a miniszter által kívánt lecsapolásokat is elvégezteti.

Ezek miatt a változások miatt szükségessé vált új tervek készítése, új költségvetés összeállítása. Az eredeti tizenhárom millióban előirányzott költségekkel szemben, most már tizenhét millió dinárra lesz szükség.

Noviszad városi helyt adott Petrovaradin panaszának a katonai kincstár által

illetéktelenül gyakorolt szavazati jog ügyében és január huszonharmadikára, délelőtt kilenc órára a noviszadi város-háza nagytermében újabb alakuló ülésre hívta meg az érdekelteket, akiknek száma a területkibővítése következtében megnagyobbodott. Noviszad városán kívül Petrovaradin város, mint örökbírló, a katonai kincstár mint a Hadiszigeten levő nyolcszáz hold löterület tulajdonosa, továbbá Káty községe és az árterületen levő ingatlanok tulajdonosai az érdekeltek. Összesen 7.712 hold és 1.342 négyzetöl terület ármentesítéséről van szó, amelynek többsége Noviszad városára jut, amely 3.932 hold és 1.495 négyzetöl területtel, Petrovaradin városa saját tulajdon földjével, 728 holddal és 262 négyzetöllel, Petrovaradin város örökbérlete révén 1.358 holddal és 601 négyzetöllel, a noviszadi főgimnázium patronázsa 108 holddal és 577 négyzetöllel, a katonai kincstár 916 holddal és 1.203 négyzetöllel, Káty községe 591 holddal és 964 négyzetöllel, végül noviszadi magánosok 144 holddal és 1.040 négyzetöllel vannak érdekelve.

A noviszadi városi mérnöki hivatal által elkészült tervek szerint a futaki határtól a Petar király-csatornáig változatlanul marad az eddigi töltésvonal, ellenben a csatornától Kátyig hat kilométer hosszúságban új töltés létesül.

Dr. Borota Branislav polgármester szerdán Beogradba utazik, hogy megkérje dr. Spaho Mehmed helyettes pénzügyminisztert, hogy utasítsa Zdravkovic Dimitrije noviszadi tartományi pénzügyigazgatót, aki a pénzügyi kincstárt az alakuló ülésen képviseli, hogy a kincstár nevében járuljon hozzá az ármentesítő társulat végleges megalakításához.

Mennyi a munkanélküli Európában?

A nemzetközi statisztika adatai

A Bulletin de la Fédération syndicale Internationale adatai szerint az európai munkanélküliségről a következőképpen alakul ki:

Németország. 62 millió lakossal 442.750 segélyezett munkanélküli számlál, ami még igen tekintélyes szám, habár egy évvel ezelőtt a német munkanélküliek száma meghaladta az 1.750.000-et.

Ausztria (6½ millió lakos) november elején 120.700 munkanélküli segélyezett. Egy évvel ezelőtt a munkanélküliek száma Ausztriában meghaladta a 150.000-et.

Belgium (7 millió 700.000 lakos). Az utolsó adat mindössze 7700 teljesen munkanélküli és 25.000 részleges, vagyis nem segélyezett munkanélküli tüntet fel. Belgiumban kiűnő a konjunktúra.

Dánia (3.400.000 lakos) 48.300 a munkanélküli. Ez igen sok ennek a kis országnak, mert az ipari munkásság 17%-át képviseli. A tartós munkanélküliség oka Dániában az erőszakolt revalorizációban keresendő.

Finnországban (3½ millió lakos) 1200 munkanélküli van.

Franciaországban (40 millió 700.000 lakos) 27.000 a munkanélküli a hivatalos listán, ami magában véve nem jelentene még ipari depressziót. De a való helyzet az, hogy a nevelésesen

csékély állami segély miatt a munkanélküliek nagy része nem véteti fel magát Franciaországban a listára ahelyett, hogy félnapokat tölt a munkásségélyező-hivatalokban, inkább alkalmi kisegítő munkálatokra vadászik, mert ez még mindig jövedelmezőbb, mint az állami segély. A tényleges munkanélküliség azonban Franciaországban legalább három-négyszerese a hivatalos kimutatásnak.

Anglia (44 millió 200.000 lakos). Az angol gazdasági életnek a munkanélküliség a háború óta változatlanul a legfájdalmasabb pontja. Jelenleg 12 millió segélyre jogosult munkás közül — 1 millió 75.000 huzza az állami segélyt, vagyis 9.4 százalék. Igaz, hogy 1926 november elején a helyzet még súlyosabb volt, mert a segélyezett munkanélküliek száma meghaladta az 1½ milliót, vagyis a segélyre jogosultak 13.7 százalékát, de a javulás csak nagyon lassú. Az angol szénexport helyzete a lehető legkritikusabb. Az angol statisztika nem tünteti fel természetesen mindazokat akik dolgoznak, ha munkát találnának.

Hollandia (7.400.000 lakos) vagy 50.000 munkanélküli számol. A munkanélküliség itt is öt év óta krónikus jelenség.

Magyarország (8.300.000 lakos) a szindikátusnak utoljára a múlt év augusz-

tusában küldötte be adatait. Csak a szakszervezeti munkásokra vonatkozólag 11.200 munkanélküli, vagyis az összes szervezett munkások 7.4 százalékát tüntette fel munkanélküli gyanúnt.

Olaszország (40.600.000 lakos) is az erőszakolt, túlzott revalorizáció káros gazdasági következményeinek mesterpéldája. A munkanélküliek száma hivatalosan meghaladja a 350.000-et, pedig egy éve 50.000 alatt mozgott.

Norvégiában (2.800.000 lakos) a lakosság számához viszonyítva, aránylag igen nagy a munkanélküliek száma: november elején 21.900-at segélyeztek, de a szakszervezetek 20.000-et tüntettek ki.

Lengyelország (28.900.000 lakos) 117.000 munkanélküli tüntet fel.

Portugáliában (6 millió lakos) 50.000 munkást segélyez a kormány, de a nehéziparban egymagában a munkásság 50 százalékát elbocsátották.

Oroszország (114 millió lakos). Ha fentartással fogadjuk is a hivatalos szovjetadatokat, az kétségtelen, hogy Oroszország ma a legsúlyosabb ipari krízissel küzd. Az utolsó adatok szerint októberben 1.200.000 munkanélküli segélyeztek (ezek fele nem szakmunkás).

Svédország (3.900.000 lakos). Itt a helyzet egy esztendő óta lényegesen javult. A munkanélküliek száma 8300.

Svédországban (6 millió lakos). 20.100 munkanélküli segélyeznek.

Csehszlovákia (13.700.000 lakos). Az utolsó adat 30.000 munkanélküli tüntet fel, ami elég kedvező, mert egy év óta 70 százalékos javulásnak felel meg.

Jugoszlávia nem szerepel a kimutatásban.

Az országos földművelésügyi megalakítását sürgetik

Az ország lakosságának nyolcvan százaléka szervezetlenül földműves

Hribar Anton ismert horvát nemzetgazdász a Jutarnji Listben érdekes és könnyen megvalósítható eszmét vetett fel földműves liga alakításáról. A cikkirő a liga szükségességéről és jelentőségéről a következőket írja:

Az elmúlt tíz év alatt sűrűn érezhető volt egy földműves liga hiánya, amely független volna minden pártpolitikától és nemzetiségi politikától és kizárólag szakszervezet volna, amely a földművesek érdekeit megvédené a súlyos támadásoktól, amelyekben az utóbbi tíz év alatt részük volt a földműveseknek. Mindazoknak, akik földműveléssel foglalkoznak egyforma érdekük van:

1. hogy az adó és más állami és községi terhek elviselhetők legyenek;
2. hogy termésükért minél nagyobb árat kapjanak viszonteladó szervezeteik útján;
3. hogy a vasúti szállítási költség ne drágítsa meg a kivittelt;
4. hogy minden törvényes intézkedés, amely drágítja a kivittelt és megdrágítja a mezőgazdasági eszközök behozatalát, megszünjön;
5. hogy olcsó jelzálogkölcson és személyi hitelt szerezzen;
6. hogy az állam pénzügyi, gazdasági és forgalmi politikája összhangban legyen a mezőgazdaság érdekeivel.

Ma már minden társadalmi rétegnek van külön szervezete az országban. Kereskedelmi, ipari, ügyvédi kamarák, gyárosok, bankok és pénzintézetek, állami tisztviselők, munkások magántisztviselők és alkalmazottak országos szervezetei. De a mezőgazdasági munkások és birtokosok vannak szervezetlenül. Viszont épen a földműveseknél mutatkozik a legnagyobb szükség a szervezkedésre. Az ország lakosságának nyolcvan százaléka szervezetlenül földműves.

A cikkirő végül azzal fejezte be fejtegetését, hogy amit egyesek nem tudnak elérni, azt több milliomos szervezet főleg megszerezheti és a mezőgazdaság valamint a földművelők helyzetének megjavítása érdekében arra hívta fel az érdekelteket, hogy indítsanak akciót az egész országban az eszme megvalósításáért.

Magánérdekeltség kap koncessziót a szmederevői hid felépítésére

300 millió külföldi kölcsönt vesz fel a tartomány — Rakics tartománygyűlési elnök nyilatkozata

Vrsacról jelentik: A »Bácsmegyei Napló« munkatársa felkereste Rakics Szilárdot a dunamelléki tartománygyűlés elnökét, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A dunamelléki tartomány nagyszabású kölcsön felvétele ügyében folytat tárgyalásokat. A szükséges beruházásokra 300 millió dinárt akarunk felvenni és ebben az irányban több érdekeltséggel állok összeköttetésben. Eddig a legkedvezőbb egy francia pénz-csoportnak az ajánlata. 90 százalékos kibocsájtási alapon 7 százalékos kamat mellett volna hajlandók 20—25 éves amortizációs kölcsönt folyósítani, de kijelentették, hogy a legkisebb összeg, amit adnak 200 millió dinár. Ki akarják kötni azonban, hogy az utak és hidak javításánál francia mérnököket alkalmazunk. Mi azonban ezeket a munkálatokat saját kezelésben akarjuk elvégezni és a német jóvátételi számla terhére már nagy rendeléseket tettünk. Kötő és hengergépeket kétszáz kilométer hosszú iparvágányt, két mozdonyt és 80 kocsi, teherautókat rendelünk, ezeket pedig ki kell használnunk.

— Remélem azonban, hogy az ellentéteket itt is sikerülni fog áthidalni. A francia érdekeltség képviselője értesített, hogy Beogradba jön, ahol a részletes tárgyalásokat le fogjuk folytatni. Ezenkívül is van még két ajánlat nálam.

— A 33300 millió kölcsönt minden körülmények között fel fogjuk venni, számításaim szerint legkisebb a nyárson. Ebből a pénzből azután a tartomány területén levő hidakat és utakat mind rendbehozzuk, sőt, ahol szükséges új utakat és hidakat is építünk. A költségvetés terhére ebben az évben beruházásokra huszonöt millió dinárt irányoztunk elő.

— Ami a másik legégetőbb problémát, a szmederevői hid kérdését illeti, ezzel is komolyan foglalkozunk. Miután sem az állam, sem pedig a tartomány a több mint egy milliárdos befektetést nem engedheti meg magának, koncessziót adunk a hid felépítésére. Az az érdekeltség, amelyik erre vállalkozik 30—35 éves koncessziót kap és ezen idő alatt jogában áll a hidat kihasználni. Kiszámítottam, hogy ez rentabilis és fényesen jövedelmező üzlet. Ha a hid egy milliárdba kerül, 21 év alatt kamatokkal együtt visszatérül a befektetett összeg, hisz évente 12000 vasuti vagon menne át a hídon, ami után csak kétszáz dinár vámot számítottam vagononként. Ehhez jönnek még a kocsik, állatok stb. után fizetett hidvámok.

— Ebben az irányban is komoly tárgyalások folynak és remélem, hogy így mégis csak sikerülni fog megoldani ezt a nagyjelentőségű kérdést.

Nincs árvizveszelem a Bánátban

A szécsányi hidakat sikerült megmenteni — Ekrazittal robbantják a Temes jégtorlaszait

Vrsacról jelentik: Néhány nap óta a jugoszláviai sajtóban olyan hírek jelentek meg, hogy a Bánátban nagy árvízre van kilátás és pusztulás fenyegeti Szécsány és Módos községeket. Arról is hírt adtak egyes újságok, hogy Szécsányba Kikindáról egy üteg tűzértség érkezett és ágyukkal próbálják a Temes folyóban képződött jégtorlaszokat szétlőni.

Szécsány községben a hangulat csendes és a helyzetet nyugodtan itélik meg. Szó sincsen pánikról, mert árvizveszelem nincsen. Szécsánynál, ahol jelenleg a Temes vízállása 288 centiméter, még 5 méterrel kellene megnövekednie a folyónak, hogy a víz medréből kiöntjön.

A közel 3 méter mély Temes nem fagyott be teljesen, hanem mindössze 8—9 centiméter vastag jégkéreg keletkezett rajta. Az enyhe időjárás következtében megindult a jégzajlás és egyes helyeken az uszó jégtáblák torlaszokat képeztek. Az első jégzajlás december hó 30-án, a második január 7-én indult meg és veszélyes helyzetbe került a Szécsány melletti régi vasúti hid és a községi hid.

Ezeknek a hidaknak pillérei rosszak és tartani lehet attól, hogy ha a jégzajlás tovább tart, nem tudnak a nagy nyomásnak ellentállani és a jég elsöpri mindkét hidat.

A hidak megmentésére katonai segítséget kértek és néhány nap előtt Szécsányra érkezett 8 gyalogos és 4 tengerész katona egy tiszt vezetésével. Ezek azonnal megkezdtek a munkálatokat és a jégtorlaszokat napokon át ekrazittal robbantották. Sikerült 10 méter körzetben a Temes a robbantásokkal megtisztítani és jelenleg a vasúti hid sincsen veszélyben. A közmunkaerő állandó permanenciában van és előreláthatólag a hidakat sikerülni fog megmenteni.

Különösen a vasúti hid megmentése érdekében tettek meg minden lehetőt, mert annak elpusztulása felbecsülhetetlen károkat jelentene és megszakadna a

vasúti összeköttetés Vrsac és Bečkerek között.

A Bácsmegyei Napló munkatársa beszélgetést folytatott Aradi József főmérnökkel, a Temes—Bega ármentesítő társulat műszaki igazgatójával, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Árvizveszelemről a Bánátban jelenleg szó sem lehet. A Temes vízállása ma Szécsányban 288 centiméter és ezzel szemben 792 centiméter mély vizet le tudunk árvíz nélkül engedni. Maga a talaj 440 centiméter és fölötte állanak a töltések. Módosnál a vízállás 314 centiméter, míg a töltések magassága 730 centiméter. Az elmúlt évben pedig 764 centiméteres vízünk volt. Suriánál a vízállás 462 centiméter, egy méterrel van a talaj alatt, a töltések magassága pedig 914 centiméter. Sőt még az volna jó, ha két méteres vizet kapnánk, hogy a jegyet elvigye. 1925 decemberében a helyzet sokkal veszelmesebb volt, amikor egyszerre jött a jég és a víz.

— A Temes jégállása tagozott. Egy-két kilométeres területeken a nyolckilenc centiméteres táblák megakadtak ezek azonban nem fagytak össze és köztük a víz tovább folyik. Veszélyről csak akkor lehetne szó, ha hirtelen 20—22 fokos hideg következne és ez a laza jégtömeg összetágná, utána pedig hirtelen olvadás és nagy zápor következne. Erre azonban a meteorológiai jelentések szerint nincs kilátás.

— A Temes vize mindenütt még a medrében maradt és Szécsánytól 2 és fél méter hiányzik, hogy a hullámvölgybe jusson a víz. A kisebb csatornáknak sincs semmi baj és egyelőre erről nem is lehet szó.

— A Bánátban nincs veszelem és valószínűleg azok a hírek, amelyek az árvíz lehetőségéről számolnak be. Az első napokban szó volt arról, hogy tűzértséget rendelnek ki, ezt a tervet azonban eljuttatták, mert szakemberek megállapították, hogy nincsen szükség rájuk és különben sem tudnának a helyzeten segíteni.

— Sem Szécsány, sem a Bánát nem forog árvizveszelemben. F. Gy.

Hirek a nagyvilágból

Lengyelországban is bevezetik az exporthitelbiztosítást. Az elmúlt évnagygobb gazdasági eseményei között ugyszólván első helyet biztosít magának az exporthitelbiztosítás intézménye, amelynek következtében lehetségessé vált az export fokozása anélkül, hogy az exportkereskedelem nagyobb kockázatok viselésére kényszerült volna. Anglia, Németország, Olaszország és Ausztria példájára legutóbb Lengyelország határozta el az exporthitelbiztosítás bevezetését. A lengyel érdekeltek a kormány részvételével új társaságot alapítanak, amelynek alaptőkéje egyelőre tíz millió zloty lesz és különösen a balkáni export fejlesztésére fog szolgálni. Az első évben ötven millió zloty összegű biztosításra számítanak. Egy későbbi időpontban Oroszországra is kiterjesztik az exporthitelbiztosítást, amelynek következményeképpen a lengyel-orosz kereskedelmi összeköttetés megélnkülésére számítanak.

Spanyolország nem készül valutastabilizációra. A spanyol kormány álláspontja szerint a peseta revalorizációja jelenleg nem aktuális, miután az a gazdasági élet fejlődését kedvezőtlenül befolyásolná. A spanyol valuta oly közel áll az aranyparitáshoz, hogy minden különös rendszálya nélkül bekövetkezik a revalorizáció, mielőtt azt a gazdasági fejlődés megköveteli. Eszerint a spanyol kormány nem gondol valutareformra, hanem megvárja, míg a peseta eléri az aranyfolyamot és azután fog a valuta stabilitása felett örködni

A newyorki tőzsdén beszüntették a legnagyobb bankok részvényeinek jegyzését. Mult év decemberében nagy feltűnést keltett, hogy az Egyesült-Államok legnagyobb pénzintézete azzal fordult a newyorki tőzsdetanácshoz, hogy részvényeinek hivatalos jegyzését szüntesse be. Ez meg is történt és december közepe óta nem jegyzik a newyorki tőzsdén a National City Bank részvényeit. Most újabb két intézet, a Chase National Bank és a Chase Securities Co. fordultak ugyanezzel a kéréssel a tőzsdetanácshoz, miután a nagy pénzintézetek vezetői nem akarják, hogy bankjaik részvényeivel hasonló spekulációt üzhessenek, mint ipar és egyéb vállalatok részvényeivel. Ez dőrszerint tehát csak két amerikai nagybank, a Guaranty Trust Co. és a National Bank of Commerce részvényeit jegyzik a newyorki tőzsdén.

Kedvező az angol automobilipar helyzete. A napokban hozta nyilvánosságra a legnagyobb angol automobilgyár az 1927. évi mérleget, amely szerint a társaság (Austin Motor Co.) tiszta nyeresége cca fél millió angol font. A mult évi üzlet úgy belföldön, mint külföldön kedvezően fejlődött és ennek következtében az Austin-Művek produktivitásuk 100%-át használhatták ki. — A munkások számát ez évben 12000-re fogják emelni. Amennyiben Anglia a 33,5%-os védővámot fenntartja, úgy az angol autópár jövője biztosítottnak látszik. Az export mult évben a duplájára emelkedett és a belföldi üzlet is 50%-al jobb volt, mint 1926-ban

Augusztusban Amerikába indul az új Zeppelin. Dr. Eckener, aki az első Zeppelint sikeresen Amerikába vezette úgy nyilatkozott, hogy az »L. Z. 127.« ez év májusára elkészül és néhány próbaut után augusztusban amerikai útjára indulhat. Az új Zeppelin német tulajdonban marad, miután a költségeket nemzeti adakozásból fedezték. Az első amerikai utra néhány külföldi szakértőt hívnak meg, akik valószínűleg résztvesznek az új Zeppelin próbautján.

Németország és Csehszlovákia között megszűnik a vízumkényszer. A német és cseh hatóságok között folyó tárgyalások eredményeképpen a napokban nyilvánosságra hozták a vízumkényszer eltörlését. A hivatalos rendelet, amely a vízumkényszer eltörléséről intézkedik rövid időn belül megjelenik és 1928 aprilis elsején lép életbe.

Lengyelország fenntartja az import korlátozására vonatkozó rendelkezéseket. Legújabb hírek szerint a német-lengyel tárgyalások alkalmával szóba került a lengyel import-kontingens eltörlése is aminek következtében igen sok áruajtát csak előzetes engedéllyel importálhattak Lengyelországba. A lengyel kereskedelmi minisztérium erre vonatkozólag olyan nyilatkozatot tett, hogy egyes áruajtákra vonatkozó beviteli korlátozásokat a közeljövőben hatályon kívül helyez, különösen olyan intézkedéseket, amelyek közvetlenül Németország ellen irányultak. Az import korlátozása azonban egyelőre érvényben marad, úgyhogy igen sok luxusáru bevitele továbbra is engedélyhez lesz kötve. Az összes korlátozó rendelkezések megszüntetése csak az új vámtarifa életbelépése után történik meg. Az új lengyel vámtarifa ez év nyarán készül el és előreláthatólag még az ősz folyamán életbelép.

Amerikában új hajózási társaság alakul. A nagy hajótársaságok kedvező üzleteredményei nem maradtak hatás nélkül Amerikában. Legújabb jelentés szerint Newyorkban egy pénzcsoport ötven millió dollár alaptőkével új hajózási társaság alapítását tervezi. Az új vállalat »Trans Oceanic Co.« cég alatt fogja működését megkezdeni és hajójáratokat tart fenn Newyork és az európai nagyobb kikötők között. Egyelőre hat új 36000 tonnás gyorshajó építését tervezi a Trans Oceanic Co.

Kedvezőtlen az angol munkapiac helyzete. Londoni hivatalos statisztika szerint az angol munkapiac helyzete igen kedvezőtlen, miután a karácsonyi ünnepek után körülbelül negyedmillió munkást bocsájtottak el. Négy év óta nem érte az angol munkapiacot karácsony után ilyen kellemetlen meglepetés. A munkanélküliek számát növeli az is, hogy az árvíz miatt egyes helyeken beszüntették az építkezéseket és a közmunkákat.

Parker Gilbert nyilatkozott a német jóvátételi kötelezettség teljesítéséről. A washingtoni »Wallstreet Journal« jelentése szerint a németországi jóvátételi megbízott úgy nyilatkozott, hogy a Dawes-tervezet rev. zija csak jövő évben lesz aktuális, miután Németország bebizonyította, hogy a vállalt kötelezettségeket őszintén betartja. A folyó évben esedékes jóvátételi fizetések először érik el a 2½ milliárd márkát, azonban Gilbert véleménye szerint nincs semmi ok a nyugtalanságra, miután Németország akarja és tudni fogja kötelezettségeit teljesíteni. Ezért ajánlja a jóvátételi megbízott, hogy Amerika továbbra is segítse a német ipart produktív kölcsönökkel és adja vissza végre teljes mértékben a háború alatt lefoglalt német magántulajdont.

Svájc mult évi kereskedelmi mérlege. A svájci hivatalos statisztika szerint az 1927-es külkereskedelmi mérleg 500 millió frank passzivitást mutat. A kivitel értéke pontosan 2 milliárd frank, az import 2,5 milliárd frank volt. A svájci külkereskedelmi mérleg nagyszegű passzivitása nem keltett nagy meglepetést, miután az előző évi eredmény még kedvezőtlenebb volt. 1926-ban 186 millió frankkal volt magasabb a mérleg passzivitása.

Crème Simon

Erdes vagy repedezett

bőr nem étezik többé, ha mindennap könnyű masszázst alkalmaz

Crème Simon — amelyet mosakodás után a még nedves bőrre kell eikenni és azután törölközővel felszáritani. Az arc- és kéz bőr rövidesen átváltozik, fiatal, hamvas és bársonyos lesz.

SIMON SZAPPAN ÉS PUDEB PARIS

Csöd Kikindán. Kikindáról jelentik: A kikindai törvényszék Mikalaesky Gyura kikindai kereskedő ellen megnyitotta a csödt. Tömezgondnok: dr. Fenyő Sándor, helyettese dr. Schiesser Vilmos ügyvéd. Bejelentési határidő március hó 26.

Olcso vetomagvak. A bácskai tartománygyűlés választmányja a napokban körlevelet intézett a városok és községek vezetőihez, valamint a tartományi képviselőkhöz, amelyben kéri, hogy hívják fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a bácskai tartomány a tavaszi vetésre nemesített árpa, zab és tengeri vetomagvakat olcso áron fog a termelők rendelkezésére bocsátani. Az érdekeltek minél előbb forduljanak a bácskai tartomány választmányához.

SZINHÁZ

Schwarz Vera kamaraénekesnő színpadi sikereiről, legkedvesebb szerepeiről és jövő terveiről

Beszélgetés a világhírű művésznővel

Vasárnap este Noviszdai zenekedvelő közönsége az utolsó zugig megtöltötte a Szloboda nagytermét és szokatlan melegséggel ünnepelte a Zagrebből elindult és világhírűvé lett Schwarz Vera kamaraénekesnőt, aki ezidőszereint a bécsi opera ünnepelt művésznője és időközönként a müncheni, berlini, párisi és budapesti operákban arat vendégszereplésével nagy és megérdemelt sikereket.

A művésznő hétfő délben szíves volt a *Bácsmegyei Napló* noviszdai munkatársát fogadni és művészi elindulásáról, színpadi sikereiről, legkedvesebb szerepeiről és jövő terveiről a következőket mondotta:

— Zagrebben szüfettem, ahol iskolai tanulmányaimat is végeztem. Már gyermekkor óta nagy előszeretettel énekeltem és amikor erre a lehetőség meg volt, Bécsbe mentem, ahol Fostein iskolájában nyertem kiképzést. A kiváló és világhírű tanár iskolájának elvégzése után a zagrebi Nemzeti Színházhoz ke-

rültem, ahonnan hamarosan külföldre jutottam és a legnagyobb európai operák kötelékébe tartoztam. Ezidőszereint a bécsi opera énekesnője vagyok és boldog vagyok, hogy a legjelentősebb zenei város legnagyobb zenei műintézményének sorába tartozhatok. Néhány nappal ezelőtt Budapesten vendégszerepeletem, ahova különben gyakran szoktam lerándulni. Ezalkalommal a világ leghíresebb tenoristájával, a spanyol Michele Fletával énekeltem a *Toscában*. Fleta Cavaradossit énekelte olyan freneutikus sikert aratva, amilyenre Budapesten nem volt példa. Január huszonnyolcadikán ismét Budapesten vendégszerepelek, ismét Fletával, ezalkalommal a *Carmenben*. Most szerdán a bécsi operában a „Jonny spielt auf...» című új, expressionista operában lépek fel, amely egyes lapok támadó kritikája ellenére is *pédáttanul nagy sikert aratott*, olyant, amilyent a bécsi opera évek óta nem tudott felmutatni. Bizonyított erre, hogy az első hat előadás két és félmilliórd osztrák korona bevételt eredményezett. Napokkal előbb egyetlen jegyet sem lehetett kapni. En Anittát énekeltem és oly előadást produkált a bécsi opera, amelynél fényesebb a bécsi opera történelmében sem volt még. A szereplők, a zenekar, a kar oly tökéletes és nagyszerű előadást nyújtott

amely ámulatba ejtette a bécsi közönséget is. Magamnak rendkívül megerőltető munkám volt, mert egy időben készülttem Erich Korngold *Heliana* operájára és öt héten át délelőtt Heliana címszerepét, délután pedig Jonny Anittáját próbáltam. December tizenharmadikán mutatták be a Heliana; és Szilveszter-estéjén vonult be a néger Jonny a bécsi operába. Két teljesen ellentétes szerep, de boldog vagyok, hogy mindkettőben nagy és jelentős sikert arattam.

Első nagy sikeremet a bécsi operában arattam. Annakidején Bécsben a Volksoperben vendégszerepeletem és épp visszakészülttem Bécsbe, ahol a Staatsopernek voltam a tagja, amikor *Schalk a bécsi opera igazgatója telkeresett és arra kért ugorjak be a Tosca címszerepébe*, mert Jeritza lemondta az előadást és más jelentős énekesnőjük erre a szerepre nincs. Beugrottam és a második felvonás után *Schalk igazgató telkeresett az öltözőmben és a bécsi operához szerződtetett*. Kedvenc operám, ének szempontjából az *Aida*, mint színésznő a *Toscát* és a *Carmen* szeretem a legjobban.

— 1916-ban a newyorki Metropolitan operához szerződtetek, de a háboru alatt nem tudtam kijutni Amerikába. Azóta öt szerződésemm volt amerikai

színpadokhoz, de egyszer sem sikerült kimenennem. Fatalista és babonás vagyok, valami nem akarja, hogy a tengerentúltra menjek, talán, hogy elsüllyedne talán a hajó, amelyen Amerikába mennék. Legközelebb Párisba megyek vendégszerepeln a nagy operába, ahova az igazgatóság egy rátdőkoncerten való énekem után hívott meg, amikor Paganini hallotta tőlem énekelni. Párisban a Toscát fogom énekelni, azonkívül három önálló hangversenyt adok.

— A legnagyobb énekes kétségtelenül *Caruso* volt — folytatta a művésznő — akinek a helyét azóta senkisémm töltötte be teljesen. Természetesen voltak azóta is nagy énekesek, mint *Patti*, most *Fleta*, *Gigli*, *Slezák*, *Jan Kiepara* és *Saljapin*. Fleta pianója a legszebb, Gigli hangja a legkellemesebb és Jan Kiepara hangja a magasabb régiókban a leg hatásosabb. Saljapin azonban már csak egykori nagysága emlékétt varázsolja elénk, de mint színész a legnagyobb. Mefistója olyan alkotás, amelyet csak csodálni lehet. Szerenádja emlékezetes marad mindenkinek. Nagy művész *Baklanov* és az öreg kitűn *Batistin* is.

Ezután ismét Bécsről beszélt: — *Bécsben a Wagner előadásoknál alig van közönség — mondja még Jonnyról életveszélyes a tolongás.* Idők jele, hogy az elcsigázott emberek, elfáradva a munkától még az operában is mulatni akarnak. A bécsi opera sajnos sokkal szegényebb, sem hogy megengedhetné magának a táblás házak mellőzését, csak azért, mert a Jonny expressionista opera. Jonnyt különösen én is nagyon szeretem, csak őt jazz zeneszám ven benne, a többi víg, kedves muzsika, amelyről bécsiesen csak azt lehet mondani: *«keck, schmissig, niederträchtig, frech».* Decsay, Bienenfeld, Kralik, mint a legkiválóbb kritikusok lelkesen írtak Jonnyról.

A végén még magáról beszél Schwarz Vera és kedvesen vallja be: — *Táncolni szeretek, csak nem szabad, mert árt a hangomnak, de nyáron mindig kitancozolom magam a szünetben.* Mayor József

Mesék az írógepről — vasárnap délután. Lajtay-Békffy Szuboticán nagy sikert aratott operettje január 22-ikén délután kerül harmadszor előadásra a Népkörben rendes helyárák mellett, mert estére a terem más előadásra van lefoglalva. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg.

Tanulja

meg mindenki, hogy egésznek, festi és szellemi fejlődésnek, munkabírásnak egyik fontos előfeltétele, hogy táplálékában kellő mennyiségű vitamint vegyen magához. Sápadt, vérszegény, ideges, gyorsan fáradó gyermekeknek különösen fontos a vitaminadagolás. A **ARNEA** vitamin készlet a legjobb és legbiztonságosabb vitaminforrás. Csak nyári hónapokban kaphatja meg a szívet teljes ha ő épségükben a számára oly fontos vitaminokat. Az

ARNEA vitaminpápszer

Létfenntartásának az a titka. A csomagos csomagolású, finom Arnea vitaminpápszer nem k 11 12 nni, se másként eikészíteni, hanem fogyasztásra kész állapotban mindenütt kapható. 1 doboz ára 22 din. Barik kivánságára a **«ELOKALI» NOVI A**, ingven küldi dr. Artur subotcai főorvos tollából *«Mit kell tudni mindeninek a vitaminról.»* című munkáját

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (20)

— Kicsikém, kedves kicsim, — mondta, — hogy szenved.

E gyöngéd szavak, ahelyett hogy elállították volna könnyeimet, még erősebb zokogásra fakasztottak. Szinte gyönyört találtam a sírásban. A sok nap aggodalmában felgyülemlt bánat ezen az uton vezetődött le. Nem is próbáltam erősebb lenni, nem kértem bocsánatot gyengeségemért. Semmi sem volt természetesebb és gyönyörűsebb, mint Madeleine ölelésében sirni könnyöriletes szívére hajolva.

Lelke legmélyéig meghatották könnyeim, simogatott és beszélt hozzám. Hangjának édes suttogása is halzsam volt már. Mit mondott? mindent és semmit. Az asszonyok fenséges suttogása volt ez, akik anyává változnak, hogy az emberiség bánatát elringathassák.

Az összefüggéstelen szavak langyos áradata alatt nem éreztem szenvedést. Szorosán egymáshoz simulva ültünk. Az alkony belopódzott a szobába és beburkolt bennünket. Már nem sirtam, lecsillapodva bujtam meg a Madeleine nyújtotta menedékben. Szíve az enyém mellett dobogott, testének melege átsugárzott reám. Átöleltem, reáborultam. Egy vékony bluz választotta el ajkamat kebelétől és mohón rátapadó szám úgy érezte, mintha remegne.

Madeleine hallgatott. Hallgatása büntársammá tette? Tudta, hogy elveszem őt magamnak? Várt engem? Vagy nem volt már más, mint a sok érzéshullámozástól megtört, kifáradt asszony, aki képtelen tovább ellentállni? Nem okoskodtam tovább, csupa égő vágy voltam. Ajkam keblétől a válláig kuszott és annak vonalát követve, a nyak friss bőréhez ért a fülem mögött. Erre az érintésre Madeleine megremegett. Igyekezett engem eltávolítani, könyörögve szólt: — Mit csinál?... Engedjen el.

— Ne szólj, — suttogtam szenvedélvesen. —

Szeretlek, csak ezt tudom. Ajkam már megtalálta az ő ajkát. Madeleine egészen átengedte magát az ölelésnek.

II. Azt hittem, hogy ha Madeleine a szeretőm lesz, ez végét veti majd annak a zavaros időszaknak, amin keresztülmentünk és hogy boldogságunk bűbájos korszaka következik, amelyben lelkünk és érzéseink egyaránt kielégülnek. De csalódtam, tragikus önmarcangolások ideje következett, Madeleine férjes asszony volt.

Mielőtt szeretőmmé lett, de Sées ur jelenléte csak zavaró volt, de most már szenvedéssé vált. Eddig sohasem törődtem azoknak a nőknek az életével, kik elég szívesek voltak barátjukká fogadni. Mást is megajándékoznak magukkal, nemcsak engem? Valószínűleg, de ez a gondolat nem bántott tulságosan. Most Madeleinevel kapcsolatban merült fel ez a kérdés. Volt itt valami, aminek nem mertem a szemébe nézni, de ami folyton homloktérbe került. Elviseheletlen volt az a gondolat, hogy Madeleine teljes szépsége, testének szent titka, mindaz, amit annyi harc és fájdalom árán nyertem meg, jog szerint a férje örömét szolgálja és csak egy mozdulatába kerül, hogy az övé legyen. Örült dühvel igyekeztem elüzni ezt a mérgező látomást, de hiába, visszatért... Végre Madeleine-től magától akartam megtudni, hogy milyen viszonyban van férjével. A legnagyobb baj az, hogy ilyen dolgokban nem merjük feltárni a gyötrelmemket. Kínlódunk, a szégyen fojtogat bennünket és közömbös hangon beszélünk, legfeljebb kíváncsiságot áruunk el és van erőnk mosolyogni, amikor vad fájdaimunkban ordítani kellene.

Kitalálta-e Madeleine, hogy mennyit szenvedek? Nem mutatta. Talán tudatlanul, de igen ügyesen, csodálatosan tisztá, egyszerű szavakkal tudott megnyugtani. A test kérdéseit érzelmi kérdésekké finomította át, mindig közvetve, csaknem tárgyilagosan beszélt, mintha régmúlt, félig elfelejtett történetről lenne szó és nem a legégetőbb, legaktuálisabb kérdéssről. Ezekből az összefüggés nélküli beszélgetésekből itt-ott egy-

egy mondat vagy szócska vonatkozott csak ezekre az aggodalmakra: hogy de Sées ur iránt sohasem érzett mást, mint szeretetteljes becsülést, hogy már régi házások stb. Maga az a gondolat, hogy Madeleine, a fiatal leány de Sées ur karjában lett asszonnyá, a végtelékig bántott, de annyi más, megoldásra váró kérdésem mellett ezt a gondot elhárítottam magamtól.

Madeleine módját lelte még azt is megmondani, hogy de Sées ur egészsége nem a legjobb. Más alkalommal pedig (ő, ez nem érdekelt) megjegyezte, hogy életbeosztásuk különböző. De Sées urnak kevés pihenésre van szüksége, Madeleine már régen alszik, amikor férje bejön a szobába. Reggel pedig (mindezt kérdezés nélkül mondta el) férje korán kel és az aktáihoz siet. Több ilyen értelmű felvilágosítást adott Madeleine, mindezt részemről a kikérdezés lát-szata nélkül. Madeleine tudta, hogy féltékenysé-gemet ez lecsillapítja. Szinte magától kínálkozik a kérdés, hogy ilyen életberendezésű házaspár mikor ért rá gyermeket nemzeni.

De fiatal voltam, minden erőmmel a boldogság felé törtem és hagytam, hogy az ügyes ápolónő bekötözze titkos sebemet, anélkül, hogy tényleg hozzányulna.

Azonkívül más sürgős kérdések is felmerültek. Azt hittem, hogy Madeleine az enyém, de nem, semmit sem hódítottam, minden vitás maradt és Madeleine-nel harcolva újabb hatalmas ellenféllel találkoztam. Az Istennel. Láthatatlan jelenlétét éreztem, amikor azért küzdöttem, hogy megőrizsem azt, amit meghódítottam és nem volt az enyém. Néha Ő győzött és Madeleine könnyezve szökött előlem egy-két napra. Máskor én hódítottam el mennyei vetélytársamtól. Madeleine engedett a vágynak. Ilyenkor vad hévvel adta nekem magát; önmaga előtt is ismeretlen asszony bontakozott ki belőle. Elfelejtett Istent, kötelességet, vallást. Ő sohasem hallatta volna Madame de Krügnert szavait, a melyeket szeretője karjában mondott: »Istenem, bocsásd meg, hogy ily mértéktelenül boldog vagyok.« A gyönyörtől megrészegevedve, csókjai harapással erősödtek és örült, ha feljajultam tőlük.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem, illetve apánk elhunytá alkalmával megjelenésükkel fájdalmonkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Miskolczy-család

Értesítés

Tisztelettel értesítem nb. vevőimet és megrendelőimet, hogy **férfi szabóműhelyemet továbbra is szakértelemmel vezetem.** Kérem a nb. vevőim és megrendelőim további szíves pártfogását.

Özv. Miskolczy Vincéné

Pozív

Udruženje Gornjobačkih Vinogradara (i Dvovlasnika) 22 januara t. g. prije podne u 10 časit u prostorijama Stevana Sadecki redovnu

godišnju skupštinu

održiati, na koju se članove pozivaju.

Upravni Odbor.

Meghívó

A felsőbácskai Szőlősgazdák Egyesülete (és kettősbirtokosok) folyó évi január hó 22-ikén délelőtt 10 órakor Szádeczki István-féle vendéglőben

évi rendes közgyűlést

tart, melyre az érdekeltek ezennel meghívhatnak. 446 A Vezetőség.

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG BAČKA-TOPOLA. 532/1928 sz.

Hirdetmény

Felhívhatnak mindazok, akik a Bačka Topola községnél rendszeresített 5 napidijasi állásra pályáznak, hogy kérvényeiket a szükséges okmányokkal ellátva, folyó évi február 1-ig a Községi Előljárásnál nyújtsák be. A kérvényhez a következő okmányok melléklendők:

1. Erkölsi bizonyítvány.
2. Négy középiskola vagy ennek megfelelő képzettség igazolása.
3. Az államnyelv tudását igazoló bizonyítvány.

Napidij: azok részére, akiknek legalább 6 hónapi közigazgatási gyakorlatuk van, napi 40 dinár, kezdők részére, gyakorlat nélkül 30 dinár. Bačka Topola, 1928 január 17-én.

Vojislav Dimitrijević s. k. János Cseke s. k. jegyző. 471 bíró.

Értesítés

Tisztelettel hozzuk tudomásra, hogy a Kereskedelmiügyi Minisztérium rendelete alapján közgyűlés nem tartható meg mindaddig, még nem szabályozza az egyesületi ügyvezetési működését, ennél fogva folyó hó 22. és 25-én hirdett közgyűlés nem tartatik meg.

Pripomoc temetkezési egyesület
Nada kiházásító egyesület
elnöksége

Kis szent Teréz szobrokat

ugy templomok, mint magánosok részére, valamint kis szent Teréz képeket a legszébb kivitelben a legolcsóbban szállítja

F. BACHINGER

képerreztető és aranyozó cég SUBOTICA Aleksandrova ul. 13 993 B. Sudarevičeva ul. 34

Asztalosműhely áthelyezés

Értesítem a nb. vevőközönset és megrendelőimet, hogy asztalosműhelyemet saját házamba, Petrogradska (István) ul. 34. helyemre át.

HADNAGY ISTVAN
asztalosmester

ELADÓ

Somborban egyedülálló **tejcsarnok** nagy vevőkörrel.

Érdeklődni lehet Gradjansko Mlekarstvo Sombor 46.

K. KUDLIK SUBOTICA

Angol acél tamburahurok „Tizria” védjegyel való eladás nagyban és kiskisben

Körzeti képviselőket és utazókat keresünk

nagyon könnyen eladható cikk tejesztésére magas jutalékkal. — Irásbeli ajánlatok Ljubljana post. pet. 174. címre küldendők

Tejtermékek

Az újévől kezdve üzemünk kibővítése folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a teavag, tejfel, túró, különféle trappista sajtok árát leszállíthatjuk.

I. Szubotici új orosz tejcsarnok a posta áva szemben V. Isz. ova ul. 29.

Zongorák, Hegedűk, Csellók, Fuvók

Kazmonikák, legnagyobb választékon és legolcsóbban

S. MACHNITZ hangszeripari építő. An. unovičeva ul. 1. (Rövid-pótló mellett)

Butorokat

ebediő, háló, uri szoba berendezéséket,

portálokat

legelőnyösebben szerelhetők

Domján Valentin bútorkészítő Subotica, Zrljanski trg 11

MALOMSZERELÉST

elhanyagolt malomok versenyképesé tételét, az összes szakmába vágó minden munkálatokat u. m. smirglizést, öntést stb. vállalom, nagy tapasztalattal és gyakorlattal rendelkezem, több malmot a legjobb eredménnyel szereltem. Elismerő okmányaim igazolják szaktudásomat. Megkeresésüket kér **Oláh Pál** malomfővirelő Novisad, Džardževića trg. H. 5/b.

Van szerencsénk mélyen tisztelt viszontelárúsitóinkkal közölni, hogy érdekeink képviselével a Vajdaságban folyó évi január 1-től

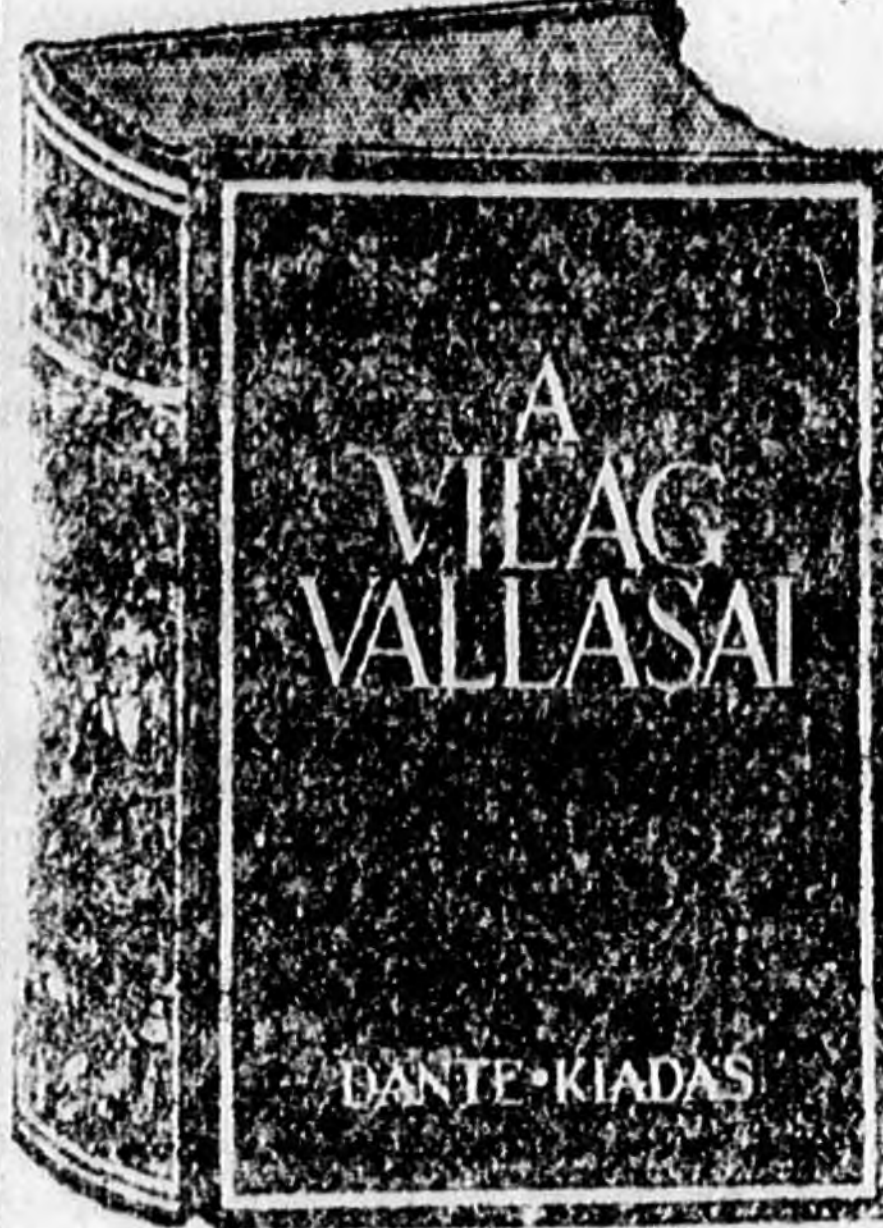
MALLER BÉLA okl. mérnök urat Subotica Petrogradska ul. 8. biztuk meg.

Szaribecseji képviselőnk továbbra is **Darvas Gábor** órák, ókszerész és optikus cég, **pansevól** képviselőnk **Fleissig Gyula** elektrotechnikai és műszaki vállalat marad.

Köszönetünket fejezzük ki az eddigi irányunkban tanúsított bizalomért és kérjük egyúttal, hogy ezzel a bizalommal **MALLER BÉLA** mérnök urat méltóztatassanak megfizetni, aki minden tekintetben azon lesz, hogy vevőinket szakszerűen és a legnagyobb lelkiismeretességgel szolgálja ki.

Jugoszláv SIEMENS R.-T. Beograd, Resavska ul. 22-3

DANTE-KIADAS

Két hatalmas kötet közel 50 műmelleklettel és képpel. A két kötet ára diszkötésben **500 dinár** — havi részlet **60 dinár**

Megrendelhető

„Minerva” nyomda könyvostályánál Suboticán

Ingyen küldjük „A VILAG VALLASAI” pazar képes prospektusát. Vágja ki és küldje be az alanti szelvényt

„Minerva” nyomda könyvostálya, Subotica postafiók 43

Kérem **ingyen A VILAG VALLASAI** képes prospektusát

Hivatali cím és lakás foglalkozás olvasható címlap

Kiváló német gyárimányu

rádiókészülékek

és egyes alkatrészek gyári áron

Kérje még ma legújabb illusztrát R. 6. sz. árjegyzékünket

RADIOBLAZEK, BEOGRAD

Jakšičeva 11 Telefon 4185

Brill

a cipőkrémek gyöngye!

200

dinár négy darab festőművészeti könyv

Petrovi h: Ujkról és régi król Walden: Expressionizmus Vaa Grh levelei Kállay: Uj magyar piktura

Megrendelhető a BACSMEGYEI NAPLO könyvostályában

Tüzifa

1-a fűrészgári kemény hulladék 100 kgr.-ként házhoz szállítva

Din. 26.-

J. Vujković i Drug

lukičeva 41

Telefon 669

KOMLÓSPÁRGÁT

kedvező árak
mellett ajánl a

WEITZENFELD I DRUG SUBOTICA

Kérjen árajánlatot!

Szerszámok és szerszámgépek
fa és fém megmunkálásra

**FÜRDŐSZOBABERENDEZÉSEK
MŰSZAKICIKKEK**
az összes iparágak részére

Az összes fesz mérők (manometer)
javítását vállalja

Szelep- és légsűrítőnélküli
Junkers-motorok vezér-
képviselése

Vadász Béla, Novisad
Futaki-ut 6. Telefon 22-96
Kérjen árajánlatot!

Világhírű valódi angol

„U. K.“ Tea

kapható kicsinyben és nagy-
ban egyedüli elárúsító cégnél

Neményi i Drug

SUBOTICA. Telefon 69

Olcsón vehet szőrmeárut!

A Goldstein szőrmeáruházban
Suboticán, Stro smayerova ulica
(halpiac)

Február 1-ig

a raktáron lévő összes elsőrendű
szőrmeárut mélyen a beszerzési
áron alul eladának

**Sok pénzt takarít meg,
ha szükségletét most szerzi be.**

Szerezzen örömet gyermekének

és rendelje meg

Csili Csala Csalavári csalafintaságait

a Bácsmegyei Napló könyvostályában
Ára Din. 75.—

Vidékre 5 din. portóköltés

„AUTOMOBILIA”

FIAT autók képviselése és lerakata
**Benzin- és olajállomás
Javitó-műhely
Garage**

A legmodernebbben felszerelt javító-műhelyben
autók general-javitása

amerikai **Duco-Du-Pont-
lakozás** és kárpitozás

„Michelin” gummik ✕ „Varta” akkumulátorok
képviselése

FIAT autóalkatrészek és felszerelési
cikkek állandó nagy raktára az összes
FIAT-típusokhoz!

Szobotica, Skadarska ulica 7
A palički puti (Halbrohr-telep)
javító-műhelyünket is ide helyeztük át

Két
**Jó házból való hu-
négy középisikó a
I N A S N A K**
vagy
GYAKORNOKNAK
fixetással felvételük
STEIN és SCHREIBER
vas agyke esikedés NOVISAD

**Bőrönöket
kollektív táskákat**
és
speciális bőrárak
megrendelésre legpontosabban
készít
FALKENSTEIN
szíjgyártó és bőröndös
Zmaj Jovin trg 5.
Javitások és sérv öltözécek
és olcsón!

BÖZENDORFER zongora,
STEINVEY, F. RSTER vi-
lágmarkák, Erste Produktiv,
Stelzhammer, Lira, Stingl,
Lanberger, Glosz, Pallik,
Stiasnyz, L. Edmund, Hoff-
mann. Zongorák rendkívül
nagy választékban kaphatók.
Araim Jugoszláviában legol-
csóbbak és leghosszabb lejá-
ratu részletek kaphatók. Kain
hangszerkészítő. Subotica.
Városháza. 10311

**A legkimagaslóbb
Kulić**
speciál hölgyfodrászati
műterme
Subotica, Manojlovićeva
ulica 7

»DAMA«

FEHERNEMÜ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Ajánl
valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
ujévi ajándéknak
alkalmas pijamákat,
linon zsebken-
dóket, teri-
tőket

A kávé akkor jó ha friss
Csak egy üzletben kaphat
naponta friss kávét

SUGÁR MANO
SUBOTICA. TELEFON 47

Ruha teszi az embert!
A legjobb és legszebb ruhák, télikabátok az én
üzletemből kerülnek ki

VOJISLAV VASILJEVIC
uriszabóság
Subotica, Manojlovićeva ul.
Pletkosić palota

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget,
hogy tavaszi modellt újdonságaim beérkeztek. Szíves
megtekintést kér vételkényszer nélkül „TESSZA”
kalapszalonn. Bálakra, estélyekre a legmagasabb
igényeket kielégítő művészi virágaim megérkeztek.
11291

ROSENFELD EDIT női divatszalonját

1928 február 1-én saját házába, Njegušev trg 2
közkórházzal szembe helyezte át

Molnár István

Subotica,
Sudarevićeva ul. 26. sz.

11074

Borotva-, mű- és homorakozóruháló és acéláru-raktára

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek Moquettek
Brokátok Matracgradlik
Damasztok Szőnyegek
Velourok Futók

az összes kárpitos kellékek nagyban
és kicsinyben.

**ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK,
KÖT-LÁRUK**

Mintákat vidékre is küldünk.

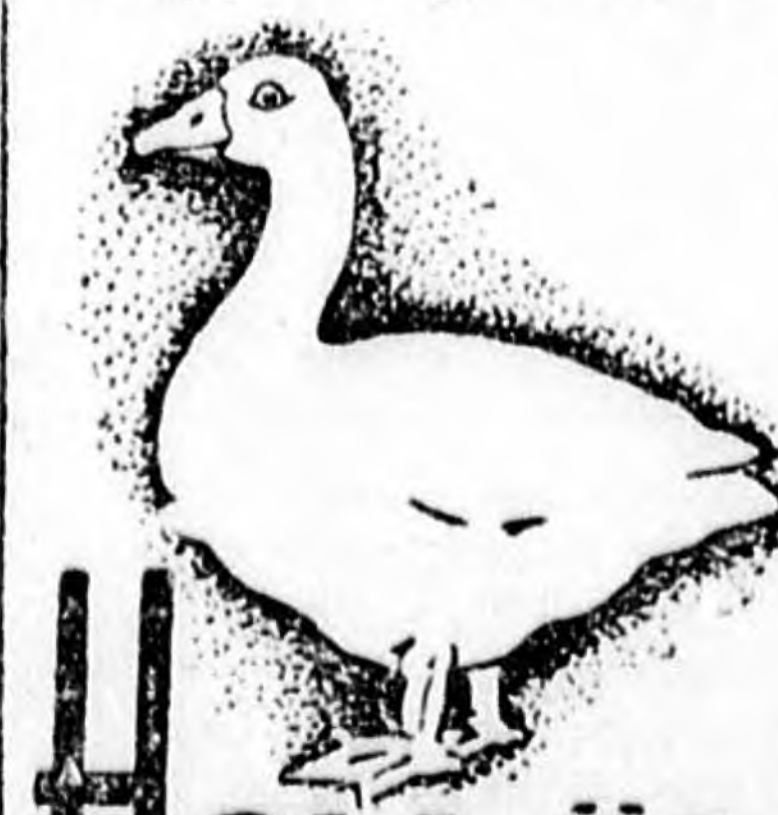
Weitzenfeld és Társa

Subotica Detai: Városi bérpalota.
Engros: Vilsonova ul. 7.

Akármilyen hideg idő,
Higiénikusan tisztított tollas ágyban nyári idő

Vegyileg tisztított higiénikus
ágytollat és pelyhet

legjutányosabban száll-
lit a Jugoszláviában
egyedüli mo-
dernül fel-
szerelt
tollgyár

HOLLÄNDER RT
SUBOTICA

Frankopanska ulica 1. — Telefon 4—44

Kérje I. számú árjegyzékünket!

Komlótermelők!
Legmodernebb és legjobb

komlószáritóberendezéseket

gyártja **Braća Goldner, Subotica** Jugovića ul. 20

Telefon szám: 134. Számos köszönőnyilatkozat a vevők rendelkezésére áll. Kérjen árajánlatot!

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig

2 világfilm!

2 slager!

Mačiste, az Alpok óriása

Az erő és bátorság legyőzhetetlen akrobatájának nagyszabású kalandorfilmje

A nagy siker következtében Lőzöghajra prolongálva

ANTONIA

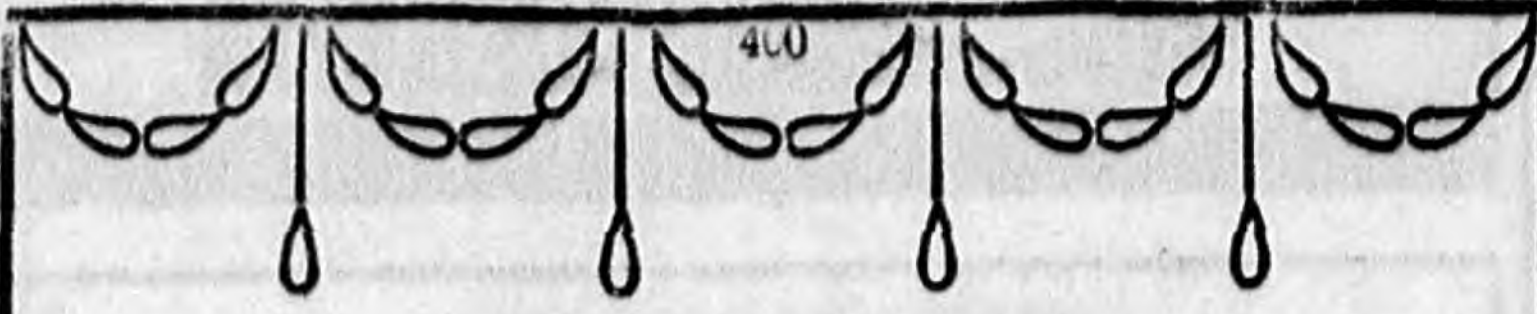
LILY DAMITA

A szoborszerű alakú és lebilincselő kedvességű művésznő legszebb szerepe

Katonazene Kezdetre 4, 6 és 1/9-kor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és ünnepeknapon számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontásig jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekre később válaszolunk.

OKKAZIO

CSILLÁR- ÉS LAMPAÜZLETÜNK MEGSZÜNTETÉSE MIATT AZ ÖSSZES RAKTÁRUNKON LEVŐ

CSILÁROKAT

JANUÁR VEGÉIG MINDEN ELFOGADHATÓ ÁRON

KIÁRUSITJUK

SUBOTIČKA ELEKTRICNA ZELJEZICA I OSVETLENJE D. D. SUBOTICA, KOSTINA ULICA 1

VÁROSI

MOZI

Csütörtöktől hétfőig

nagy kettős műsor

A kecskék és a káposzta

a főszerepben:

VARKONYI MIHÁLY

és Mária Prevost

A tizenhét évesek

Az egyik elő állítja a ledér párt és egy tapasztalatlan ifjú tragédiáját, aki bele esett a modern Babilonba

Főszereplők:

VEREBES ERNŐ Evelyn Holt, Andrea La Fayette Rendezte: Manfred Noa

LEVELEZÉS

Felkérem azon hölgyet, kit Somborban vasárnap délután a Beograd-kávéházban és este a Slobodában kedélyes társaságban látam címét közölni. Ugyancsak este a moziban jellegére a kiadóba. 470

Kovács Károly Subotica tudassa címét Lódi Sándorral Feketicsen. 20152

Lassitude. Folytatás érdekel. Irjon. Teljes címét közölje. Válaszolni akarok. 476

HÁZASSÁG

Erdélyi földbirtokos özvegye vagyok, nagy vagyon korlátlan ura. Vagyonom nemcsak földbirtokban, hanem annál értékesebb ingatlanban fekszik. 40 éves nő vagyok és így tettem már lankát. Lelkiismeretes segítőtársra és szerető szívre van szükségem. Kizárólag komoly és agilis urak teljes című levelét kérem, kinek nemcsak vagyon, hanem jó feleség is kell. Leveleket Négyezredmillió leig jellegre a kiadóba kérek. 13005

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. Amoré házasságközvetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21. 11993

FOGLALKOZÁS

Jóházból való fiu szabótanonnak felvétetik Vidé és Abrančić, Subotica, Városház épület. 456

Téglagyári stabil gépész nagy gyakorlattal, elsőrendű szakértő, állást keres. Cím a kiadóban. 20155

Orvosi rendelőbe csinos, jó megjelenésű leányt keresek. Arcképes ajánlatokat. Jövőre jellegre a kiadóba kérek. 20154

Szerb, magyar és német órákat adok. Hegedűsné, tanítónő, Frankopanska 43. 20153

Tanult géplakatos, vizsgázott soffőr, mielőbbi belépésre soffőri állást keres. Cím a kiadóban. 20150

Tanuló és tannőleány férfi-női szabósághoz felvétetik. Cím a kiadóban. 20151

Női fodrászsegédet keresek magas fizetéssel. Deli, Debeljača. 472

Segéd a rövidáru-engros szakmából felvétetik. Sajátkezűleg megírt ajánlatokat az eddigi működés és igény megjelölésével. Szorgalmas jellegre a kiadóhivatal továbbít. 448

Házmasternek felvétetik gyermektelen házaspár február 1-re. Paje Kujundžića 31. 455

Frizőr- és manikűrösnek kerestetik jó fizetéssel azonnalra vagy megállapodás szerint. Cím: Schmolka hirdetőiroda, Novisad, Jevrej-ska 7. 464

Felsőiskolai képzettséggel bíró egyén bármilyen alkalmazást keres azonnali belépésre. Cím: Pallas Reklam, Subotica. 387

Rövidáru-segéd állást keres. Cím: Fekete Antalné Madjarska ul. 12. 20149

Borbélysegéd, csinos, fiatal megjelenésű, aki ért a pubilitáshoz és hajlama volna a nőfodrászatot tanulni, azonnal felvétetik M. Kecziv uri- és nőfodrász, Velikibecskerek. 439

Ügyes gépirónó felvétetik. Senzacija reklamni biroban Subotica, Vilsonova ulica 16. 454

Utazó a rövidáru szakmából, nőtlen, felvétetik. Sajátkezűleg megírt ajánlatokat az eddigi működés és igény megjelölésével. Agilis jellegre a kiadóhivatal továbbít. 449

Erzieherin, intelligens, spricht serbisch, deutsch, französisch, sucht Stelle. Adressen unter 'Tüchtig' in die Administration. 475

Női fodrászsegéd, csakis perfekt munkaerő kerestetik febr. 1-re. Krainer József nőfodrász, Velikibecskerek. 474

Megbízható fiatalember állást keres. Cím a kiadóban. 20135

Rentabilis vállalkozáshoz társ kerestetik kevés tőkével. Cím a kiadóban. 20133

Kereskedelmi végzett, irodai munkák minden ágában jártas tisztviselő állást keres. Cím a kiadóban. 20134

Vizsgázott kazánfűtő állást keres. Szabó dohosár Stari Bečej. 20147

Gyógyszerár, jobb forgalmu, megvételre kerestetik. Vojvodina nagyobb községében. Cím a kiadóban. 339

50.000 dinárral rendelkező intelligens egyén keres bizalmi állást vagy elhelyezést az azt megfelelő jövedelmű közreműködéssel. 'Pénz biztosítva' jellegre Pallas Reklam, Subotica. 413

Gazdatiszt, akadémiát végzett, hosszú gyakorlattal, jó bizonyítványokkal, kaucióképes, bármikor belépéssel intézői vagy ispáni állást keres. Elvállalja per centes alapon kisebb vagy nagyobb gazdaság vezetését. Cím a kiadóban. 20145

Kerestetik szerb nyelvet perfektül beszélő szolid nő, ki a háztartásban és főzésben segítőkész. Baltesné, Staribečej. 20140

Gyakornokot felvesz öv. Basch Lajosné fakereskedése Somborski put. 45. 413

Sikerült a legújabb

párisi modellek

minált megszerzem és így módomban áll a legmodernebb brüsszeli szallag himzést és több variációban géphimzést, gyöngyözést és filte ezést a legújabb kivitelben készíteni, továbbá gép- és sablonplizirozás, gépszűrt, szűrt és gombbehúzókat a legolcsóbban készítek. Vidékre postafordultával. Géppillás 40 dinártól

Gombosné, Bün Juliska Lebach-palota, Aleksandrova

Ön állást keres? Tanuljon ki soffőrnök. Folytatólagos előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés bármikor. Eredményért garantiálunk. Soffőrskola (keresk. és ipari miniszteri eng.) Novisad, Kralja Aleksandra 7. az udvarban.

Gazdatiszt állást keres bármikor belépésre, hosszú gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal. Cím a kiadóban. 304

Felvétetik fiatal mechanikus, aki a varrógép javításához ért, a sentai Singer varrógépraktárba. Jelenkezni írásbelileg, vagy szombaton a subotičai Singer üzletben, Halpiac. Ugyanott ügynökök felvétetnek. 337

Italszakmában jártas utazó jó fizetéssel és magas jutallékkal kerestetik. Ajánlatokat 'Bega' hirdető, Veliki Bečskerek továbbít. 231

Jégszekrényt garanciával legolcsóbban készit, ingyen prospékutust küld Ujvári Ferenc asztalos, Temerin 20122

Keressék azonnali belépésre teljesen önálló, perfekt és nagy gyakorlatú rendelkező, idősebb kazánkovácsot. Csak elsőrendű erők jelentkezzenek Josip Klarić gépgyár Osijek, Reiznerova 42. 414

Wurstgyártással kapcsolatos mészáros és hentesipar rendszeres bevezetésére 10.000 dinár kaucióval üzletársat keresek. Érdeklődők forduljanak Jelenits István hentesmesterhez Sztaribečej. 394

Kovács tüziember felvétetik. Erdei Bilit Szubotica 402

BUTORALBUM

a legmodernebb és stílustervekkel most jelent meg. Kapható

SIPOS FIAI

lakásberendezők kiadásában SUBOTICA, Zental-ut 3.

Lakásberendezés és az asztalos szakmába vágó munkák a megrendelők teljes megelégedésére készülnek

Utazónők magas jutallékkal fűzők árusítására kerestetnek. Ajánlatok 'Fűző' jellegre a kiadóba küldendők. 20148

Könyvelést vállal mérlegképes szakember. Közéleti Wolf I. utódnál, Veliki Kikinda. 20144

VÉTEL-ELADÁS

Rádiókészülék, ötlámpás, hangszóróval és tolcsmélküli szép gramofon olcsón eladó. Huth mészáros. Bajmok. 477

Jókarban levő 8 HP Első Magyar gyártmányu gyári magánjáró, 54 colos Hofherr cséplővel jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet Barcsi Józsefnél, National kávéházban. 419

Beltéren gyümölcskereskedés, kimerésnek is alkalmas, eladó. Ugyanott fiatal farkaskutya is eladó. Cím a kiadóban. 452

Billiárdot vennék. Cimeket a kiadóba kérek. 20158

Eladó régi, olasz gyártmányu hegedű. Cím a kiadóban. 20150

Magánjáró cséplőgarnitúra részlete is olcsón eladók Biliczki Károly, Senta. 20157

Eladó két divány, 1 garderozszekrény, különféle butorok elköltözés miatt olcsón. Zmaj, Jovina ul. 25. 344

Fűszerüzlet Somborban, jólmenő, sarokházban, vendéglőnek is alkalmas házal együtt eladó. Cím a kiadóban. 20141

KÜLÖNFÉLE

Ha süket vagy nem hall jól? Levelezőlapra bemutatott világhírű csodakészülékemet Engler Károly Subotica Tolstojeva ul. 15. 481

Cipőárusítók figyelmébe. Gyermekcipőket olcsón szállit Krebsz Péter, Kula 20146

Nyírfaseprő minden mennyiségben kapható. Sipos Ferenc, Bačka Topola. 20143

Butorkocsi, jó karban, olcsón eladó. Prometno d. d. Pancsevo. 20142

Ház a teherpályaudvarhoz közel kerestetik megvételre Cimeket a kiadóba kérek. 426

Malmot bérbe vagy megvételre keresek. Cím a kiadóban. 20139

Eladó bor. 40 hektó asztali 12.4 maligános, 40 hektó olasz rizling 14.2 maligános. Heim Lászlóné, Mokrin. 20136

Hangverseny-hegedű eladó. Megtekinthető d. u. 2-5 óra között. Senoe ul. 11. 20138

Sütőlapátok, kidolgozva, nyelek is, minden nagyságban kaphatók Ergh Jakab Subotica, Petrogradska 15. 20131

Fűdöszchaberendezés eladó, mely áll 1 öntött vaslád és 1 rézkályha vízmelegítőből. Nojcesek Gézanál. 430

Földszintes uri lakház a város központjában szabadkézből eladó. Közéleti felvilágosítást ad Dr. Horvát és Miladinović ügyvédek irodája, Subotica. 427

Jókarban levő fődeles hintó gummikerekekkel eladó. Cím a kiadóban. 408

Eladó Békóván, Subotičától 7 kilométernyire 12 1/2 lánccsántó föld. Cím: Malagurski, Városi Takaréék. 440

Házlebontás miatt az összes raktáron levő konyhafelszerelési és háztartási cikkek minden elfogadható áron kaphatók, valamint 2 üveges kirakat és rövidáru-berendezés eladó. Ehrenfreund Géza Rudič ul. 1. Gyümölcsiac. 9256

2 hold prima szőlő kis vilával eladó Botka Vilmos Bačko-Gradište. 25

Gyári áron alul vásárol, ha ruháját Földes Samu ruházárházában, Gyümölcsiac piac vásárolja. Férfi öltöny 500, Raglan 700, bőrkabát 850, gummiköpeny 225, gyermekruhák 225, fiu vagy leányköpeny 350, Női divatkabát 575 dinár. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Tessek meggyőződni, ügyeljen a cégre! 8424

Juniper zöld sósorsbesz boróka kivonattal, hatásra nézve felér bármely más sósorsbesz három üvegjének hatásával. Kapható gyógyszerárakban, fűszerüzletekben. Postai szétküldés. Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 360

Tisztelettel közlöm azokkal, akik mulatságokra teljes zenekaromat óhajtják, hogy Suzán (Baranyában) lakom Semmi más zenekarral nem vagyok együtt. Gubica Jancsi cigányprímás. 466

Főtéren szépen butorozott szoba egy vagy két üriembernek február 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 480

Kiadók egy és háromszobás lakások február 1-re. Bővebbet 'Amerika', főposta mellett. 482

Magános ház, 2 szoba, mellékhelyiségekkel, veranda nagy veteményes kert, közel a villanytelephez, kiadó. Bővebbet Pietsch fényképésznél. 20114

Butorozott szoba konyhával azonnal kiadó. Ugyanott rőtös állványok, pult, két jókarban levő dupla ablak eladó. Save Tekelije (Halasi ut) 24. 461

Novisad belterületén háromszobás, modern lakást keresek. Cím a novisadi kiadóhivatalban. 20137

'Lukutate' fiatalítás. A Lukutate, ez a korszakalkotó fiatalítószer, egy indiai bogó, amelynek eredménye Európában a legnagyobb sikert ért el, most már itt nálunk is kapható. A Lukutate eddigi szöszölő ezt a gyümölcsöt, mint a legtermészetesebb fiatalítószer ajánlják felinek, nőnek egyaránt, mint olyan gyümölcsöt, amelyet maga a természet nyujt nekünk és amely megszabadítja a szervezetet a benne rejlő mérgektől, a máj, epe és vese működését elősegíti, a belső kiválasztást végző mirigyeket megfiatalítja és az ideg- és szív működését erősíti. A Lukutate egy fiatalító hatású tápszer. Lukutate - zselé - gyümölcs. Lukutate-leveskocka, Lukutate-velő 60 dináros áron kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vajdasági fölerakat: Henri H. Numann, Zagreb, Boškovičeva 42. 10747

Ha süket vagy nem hall jól? Levelezőlapra bemutatott világhírű csodakészülékemet Engler Károly Subotica Tolstojeva ul. 15. 393